

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik VI.   V Ljubljani, decembra 1889.   12. zvezek.

Prva adventna nedelja.

I. Jezus je k nam prišel, prihaja, bo prišel.

Videli bodo Sinu človekovega priti
na oblakih neba z veliko močjo in
oblastjo.   Luk. 21, 27.

K tebi, o Gospod! sem svojo dušo povzdignil. Na-té zaupam in ne bom osramoten itd., s temi besedami se začne današnja sveta maša, ki je prva v cerkvenem letu. Precej v začetku sv. cerkev svojim otrokom kliče s tolažljivimi besedami: Zaupajte v Boga in ne bote osramoteni! Pa akoravno je zaupanje močen stolp, kateri v nebesa sega, vendar mora ta stolp imeti močno podlago; zakaj če se bodo na solncu, luni in zvezdah znamenja videla, če se bo zemlja tresla in morje šumelo, če se bodo celó neboške moči gibale in božji Sin na oblakih neba prišel z veliko močjo in veličastvom, takrat se bo pač vse treslo in narodi zemlje bodo koprnili v pričakovanji tega, kar ima čez svet priti . . . In vendar naše zaupanje ne sme omahovati, zato, ker je na skalo cerkve zastavljeno. In tistega, ki je to skalo postavil, ravno zdaj zaupljivo pričakujemo. On pride! tako sta klicala nekdanj Adam in Eva v solzni dolini. On pride! tako so klicali preroki od stoletja do stoletja. On pride! tako kliče sv. Janez v puščavi ob reki Jordanu. On je prišel! tako se razlega veseli glas aposteljnov po vseh zemeljskih pokrajinah. On je prišel in še zdaj prihaja, tako nam sv. cerkev oznanuje. Prišel bo, tako bodo klicala znamenja na solncu, luni in zvezdah. Da se upanje v naših srcih oživi, zato pride Jezus k nam in zato praznujemo advent, to je praznik njegovega prihoda. Njegov prihod, ljubi moji! hočemo danes

v trojnem pomenu pomisliti: 1. Jezus je prišel, 2. Jezus prihaja, 3. Jezus bo prišel.

Pridi o Jezus! k nam, da v zaupanju trdno stojimo, kadar zopet prideš. Pridi k nam, da mi k tebi pridemo!

I. Jezus je prišel. In kakšna znamenja svojega prihoda nam je pa zapustil? Vprašajte nebo, in vam bo odgovorilo: Gledalo sem Zveličarja sveta, ki je iz mene šel na zemljo; slišalo sem veselo angeljsko petje: *Čast bodi Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje.* — Vprašajte zvezde, in bodo odgovorile: Ena izmed nas je bila poslana, da je trem Modrim pot in kraj pokazala, kjer je bil Zveličar rojen, šli so za njo in so ga našli v jaslicah. — Vprašajte solnce in mesec in vam bosta rekla: Kristus je prišel, zakaj midva sva žalovala in svoja obraza zakrila ob njegovi smrti na gori Kalvariji. — Vprašajte oblake in vam bodo rekli: Kristus je prišel, zakaj mi smo mu takorekoč za voz služili, na katerem se je od zemlje v nebesa nazaj vrnil. — Vprašajte morje, in vam bo reklo: Jezus je prišel, zakaj on je morskim viharjem zapovedal, on je po mojih vodah hodil, kakor po suhi cesti. — Vprašajte skale, in vam bodo rekle: Jezus je prišel, ker mé smo se tresle in razpokale, ko je on umiraje glavo nagnil. Vprašajte drevesa, in zlasti figovo drevo vam bo povedalo: Kristus je prišel, ker on je mene preklel, ki nisem sadú obrodilo. — Vprašajte pšenično klasje in grozdje, in vam bode reklo: Kristus je prišel, ker on je pri zadnji večerji kruh in vino v svojo kri spremenil. — Vprašajte rožice na polju, in one vam bodo s svojo prijetno vonjavo rekle: Jezus je prišel, zakaj ravno po nas vas je zaupanja učil, ko je na nas kazal in rekel: *Glejte cvetlice na polju, kako lepo cvetejo, če pa Bog nje tako lepo oblači, ali bo mar vam oblačila odrekel?* In ptičice pod nebom prijazno žvrgolijo: Jezus je prišel, ker o nas je govoril: *Glejte ptice pod nebom, ki ne sejejo in ne žanjejo in vendar jih nebeški Oče vse preživi, koliko bolj bo vas, vi maloverni!* — Vprašajte male otročiče, in prijazno vam bodo nasproti čekljali: Jezus je prišel, zakaj mi smo na njegovem naročju sedeli in ga slišali o božjem kraljestvu govoriti, in nam je obljubil nebesa, in ne vam, vi brezverni! — Vprašajte Heroda, tudi on mora pričati Jezusov prihod, zakaj tresel se je na tronu pred revnim Detetom v jaslicah. — Vprašajte učenike v tempeljnu, pripovedovali vam bodo o veliki modrosti 12letnega Jezusa. — Vprašajte prebivalce v Nazaretu, in z enim glasom bodo

odgovorili: Kristus je prišel, zakaj videli smo ga, kako je rasel na modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. — Vprašajte svate na ženitovanji v Kani na Galilejskem, in pokazali vam bodo vrče vode, katero je čudodelno v vino spremenil in rekli: Kristus je prišel. — Vprašajte mutaste, slepe, kruljeve, gluhe, mrtvoudne, vodenične, gobove, prašajte druge bolnike, in vsi bodo z enim glasom rekli: Da, resnično, Zveličar je prišel, zakaj njemu se imamo za zdravje in življenje zahvaliti. — Vprašajte Jajrovo hčer, mladeniča v Najmu ali Lazarja in druge, prazni grobi na Golgati vam bodo odgovorili, da je Jezus prišel. Vprašajte grešnike in v imenu vseh vam bodo Magdalenine solzé odgovorile: On je prišel! Razbojnik s križa dol kliče: Prišel je! in ž njim vred kličejo vsi zgubljeni sinovi in vse zgubljene hčere: prišel je, zakaj še zdaj se nam razlega glas v ušesih in v naših sreih: Bodi potolažen, zaupaj, moj sin, moja hči, tvoji grehi so ti odpuščeni, pojdi in nikar več ne greš! Jaz nisem zavoljo pravičnih, ampak zavoljo grešnikov prišel. — Vprašajte trpine v solzni dolini, oni bodo rekli: Kristus je prišel, zakaj iz njegovih ust smo slišali tolažljive besede: *Pridite vsi k meni, ki ste utrujeni in obloženi, in jaz vam hočem polajšati.* — Vprašajte hudobne farizeje in pismarje, reči bodo morali, da je njih sodnik prišel, zakaj on je njih hinavsko vest z osmerimi gorjé zaznamoval in ime Jezus jim je blisk, ki pretresa njih trepetajočo dušo. — Vprašajte ženo pri Jakobovem vodnjaku in prebivalce v Siharju in vsi vam bodo potrdili in rekli: Mi vsi smo ga spoznali, da je on resnično Zveličar sveta. — Vprašajte ajde, ker v njih imenu je statnik pod križem stal in rekel: *Resnično, ta je božji Sin,* in judje so šli molčé z Golgate in so na svoje prsi trkali. — Če si upate, pa še hudiča vprašajte in v obupanju bo on moral spoznati, Kristus je prišel, zakaj kar sem zavržen, me nobena beseda ni hujše pekla, kakor ta: Poberi se od mene, satan; stoji zapisano: *Moli Gospoda svojega Boga in njemu samemu služi.* — Glejte, tam pod križem stoji Devica in v srcu ima sedmeri meč zasajen in s križa dol se slišijo besede in glej, on nagne svojo glavo in umrje. Kdo? vprašajte devico, Marija ji je ime, ona vam bo povedala, kdo je umrl, kdo je na svet prišel, da tukaj umrje. Poglejte tam v vrtu odprti grob, odpečaten in kamen odvalen, čuvaji prestrašeni okrog ležijo. Dva angelja v grobu pričujeta: Kristus je tukaj ležal, pa vstal je in ni ga več tukaj. — Na Oljski gori stojijo učenci in žalostni proti nebu gledajo, angelj se jim prikaže in jim pravi: *Le-ta Jezus, katerega ste videli v nebesa iti, bo enkrat zopet prišel.*

Prišel je on, ki je bil narodom obljubljen in njegovo ime je Jezus Kristus. To, ljubi moji! je zapopadek vseh pridig od enega konca sveta do drugega. Da, Jezus je prišel, to nam oznanjujejo svetniki vseh stoletij, še celó judovsko ljudstvo, katero bi ga tako rado tajilo, pa ga ne more. Njih razdrto kraljestvo, njih razdejani tempelj, njih razkropljenje med druge narode, vse to nam glasno vpije: Kristus je prišel! Naš Zveličar, naš Odrešenik! Oh, kaj-li bi mi brez njega! Hvala tedaj tebi, o Bog! da si nam poslal edino-rojenega Sina, da nas je rešil večnega pogubljenja in nas storil dediče nebeškega kraljestva.

II. Jezus prihaja. — Akoravno je vidno šel v nebesa in tam na desnici Božji sedi, ga je vendar njegova neskončna ljubezen gnala, da med nami, svojimi otroci, prebiva v vidni podobi sv. hostije v presvetem tabrnakeljnu, da po svojih namestnikih, mašnikih, še vedno z nami občuje; pa tudi nevidno se nam večkrat približuje s svojimi nebeškimi darovi in trka na vrata našega srca, včasih prav tiho in milo podučevaje, včasih pa tudi ostro svareč in žugajoč z večnimi kaznimi.

Poglejte sem na prižnico. S telesnimi očmi vidite tukaj pridigarja, človeka, ki govori. Pa kdo vam prav za prav govori? Ne duhoven, ker on ne govori iz svoje lastne moči, ampak na povelje Jezusovo. Ne njegove ampak Jezusove besede poslušate. Aposteljni so šli vsled Jezusovega povelja po vsem svetu in so oznanovali in učili. Kaj so pridigovali? Evangelij Jezusov. Tako tudi duhovni družega ne oznanjujejo, kakor Jezusov evangelij, nauk Jezusa Kristusa. Kristusa Jezusa samega poslušate, ker sam pravi: *Kdor vas posluša, mene posluša*. Jezus tedaj k vam pride, on vam govori, kolikorkrat kako pridigo pobožno poslušate.

Vi ste tukaj k službi božji zbrani, združeni v molitvi. Ali mislite, da ste sami in da vas nobeden ne vidi? Vi molite doma v svojem tihem hramu sami ali s svojimi otroci ali z družino. Mislite, da ste sami? O ne! Jezus k vam pride, in je v sredi med vami vsled lastne obljube: *Kjer sta dva ali trije v mojem imenu skupaj zbrani, tam sem tudi jaz v sredi med njimi*.

V spovednici sedi spovednik, zraven njega kleči grešnik, obeta poboljšanje in prosi odpuščanja grehov. Spovednik stori križ čezenj in reče: *Jaz te odvežem tvojih grehov*. Kdo je grešnika odvezal? Spovednik za svojo osebo gotovo ne, zakaj on je samo človek, pa le Bog more grehe odpuščati. Odpuščanje grehov je božja oblast. To božjo oblast ima pa spovednik le od Jezusa Kristusa. Tedaj Jezus

je tisti, ki grešnika odveže, tedaj on k njemu pride, in mu reče, kakor nekdam Magdalen ali mrtvoudnemu: *Zaupaj, ker tvoji grehi so ti odpušteni*. Jezus pride k grešniku, in ker se je ta k njemu obrnil, Jezus spet v tistem in svetem miru v njegovem srcu prebiva.

Se posebno pa k nam pride in v nas prebiva v zakramentu sv. rešnjega Telesa. Velika miza je pogrnjena, pri kateri nas pogostuje sam božji Sin. Tam ga sprejemlje kralj in berač brez razločka, k vsem prihaja Jezus s krvijo in z mesom, z dušo in telesom.

Ce pa že Jezus k grešnikom pride in v njih prebiva, kaj bode on storil z svojo milostjo še le v srcih svetnikov. Poglejmo svetega Pavla; on pravi, da živi, pa vendar ne on, ampak Kristus v njem! In glej! v tretja nebesa je zamaknjen, vidi angeljske kore in zmagovalne vence pravičnih, pa tudi svoj venec med njimi, že na zemlji vidi večno veselje. Po zamaknjenju ga vprašajmo: kaj mu je dal Jezus videti? pa slišimo le ta odgovor: *Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, in nobenega človeka srce ni občutilo, kar je Bog objubil tem, kateri njega ljubijo*. Tako se Jezus pravičnim razodeva. Pa Jezus bode tudi prišel.

III. Jezus bode prišel. To nam pové v današnjem svetem evangeliju: *Potem bodo videli Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom*. — Jezus bo prišel; to je povedal angelj ob njegovem vnebohodu: *Ravno ta Jezus, katerega ste videli v nebesa iti, bo enkrat zopet prišel*.

Ce svetnike vprašamo, kako so se posvetili, nam bodo odgovorili: Mi nismo družega mislili, kakor to, da bo Jezus zopet prišel. Ta misel nas je od hudega zadržavala, naše hude strasti krotila in nas k dobremu spodbadala. Mi smo prišli k Jezusu, ker smo vedeli, da bo Jezus enkrat k nam prišel. — Vprašajmo grešnika, kaj ga je v njegovem nepokojnem življenju največ trpinčilo, in odgovoril nam bo: Misel, da bo Jezus prišel. Ta misel mu je ogrenila vsakotero grešno, prepovedano veselje, da ga ni mogel brezskrbno uživati. — In mi, ljubi moji! ali bomo v predrzni lahkomišljenosti dalje živeli, kakor da bi Jezus le za druge in ne tudi za nas prišel? Človek, pomisli svoje poslednje reči in nikdar ne bodeš grešil. Mislite na poslednji dan, kadar Jezus zopet pride. Tisti dan bomo pretekle dneve naglo pregledali, v eni sami uri bodo vse ure našega življenja memo nas šle, v enem samem trenutku bode naša obsodba za večnost odločena. In to se bo zgodilo, ko bo Jezus prišel z veliko močjo in veličastvom v oblakih neba. In na to, ljubi moji! ne mislite? Ali veste, zakaj bo Jezus prišel? To vam pové vaš znotranji

strah, kadar se njegovega prihoda spomnite. Prišel bo, kakor sodnik živih in mrtvih, dobrih in hudih. To še celó neverniki verujejo; zakaj da bo Jezus vsacega človeka pravično pretehtal, to resnico so še malokdaj zasmehovali. In vi živite v brezskrbni lahkomišljenosti, kakor da bi Jezus prišel za vse druge, samo za vas ne? — Pa gorje vsem lahkomišljenim in mlačnim, kadar bo Jezus resnično prišel.

Kako se bodo tresli, ko bodo glas trobente zaslišali, videli svet goreti! Oh! kako se bodo tresli, ko se bodo nebeške moči gibale, solnce, luna in zvezde otemnele, in milijon in milijon ljudi bode upilo: Sodnik že pride! Oh! takrat bodo, kakor je Jezus sam napovedal, klicali: *Hribi, padite na nas in griči pokrite nas!* Pa zastonj, Jezus bo kakor blisk prišel, prišel kakor strašen sodnik in prikriti se mu ne bo mogoče.

In kakor v globočini morja ne bo ostala nobena reč, ker bo vse iz sebe vrglo, tako bo tudi vse, kar je v najskrivniših kotičkih srca skritega, svetloba dneva obsijala, in vse, vse bo očitno postalo, dobro in hudo. — In zdaj bo Sodnik sodil! Kdaj? Zdaj! O usmiljeni Jezus! ti boš prišel, boš sodil, pa zdaj še ne. Zdaj nam še čas za pokoro daš, da se lahko še rešimo! Hvala, večna hvala! mi te pričakujemo zdaj v adventnem času, pa ne kakor Sodnika, ampak Zveličarja. Mi se hočemo pripraviti za tvoj prihod na božični dan, ko boš prišel ne na oblakih svoje pravice, ampak v jaslicah svoje ljubezni. Ti boš prišel k nam, kakor si prišel tisto noč v Betlehem, in znamenja tvojega prihoda bodo veselje, upanje in ljubezen. O pusti nas tjekaj priti, od koder si ti prišel. Bodi nam ti pri svojem prihodu k veselju in ne k strahu. Mi zaupamo v tebe in ne bomo osramoteni, in tako kličemo s srcem še enkrat k tebi: Pokaži nam, o Gospod, svoja pota, in mi bomo in hočemo k tebi priti. O! pridi k nam, ostani pri nas, prebivaj v naših sreih, ki si prišel k nam ob svojem rojstvu prvo božično noč, ki prihajaš še vedno k nam in boš še enkrat prišel. Amen.

Jan. Globočnik.

2. Mane, tekel, fares!

Luk. 21, 26.

Vvod. Koga bi ne pretreslo, ko sliši ob koncu in začetku cerkvenega leta v evangeliju brati, kako grozovite reči se bodo godile na sodni dan. Kaj pa še le bo, ko se ta strašni dan res pri-

bliža. *Ljudje bodo koprneli od strahu . . .* Neka podoba onega straha nam je kralj Baltazar, ki je med grešnim gostovanjem videl roko pišočo na steno: „Mane, tekel, fares!“ (Gl.: Daniel 5, 1 id.) — Tudi med nami jih je veliko, ki v grešnem uživanji pozabijo Boga. Tem posebej in sploh vsem naj velja danes trojni opominj: „Sošteto, tehtano, razdeljeno!“

Izpeljava. I. Najprej je skrivnostna roka napisala: *mane*, kar se tako razlaga: *Soštel — je Bog tvoje kraljestvo in ga dokončal.* Tudi nam donite na uho besedi *soštel — dokončal.* Bog je soštel:

1. Vse ure tvojega življenja, ko si imel toliko priložnosti za dobra dela. *Odkupujte čas . . .* (Kol. 4, 5.) Kmalu bo *dokončal* in nehal šteti . . .

2. vse svoje dobrote in milosti. Ginljivo je brati, kako jih našteva kralju Davidu II. Kralj. 12, 7. 8. 9. — Po Izaju (5, 4) govori: *Kaj bi bil imel svojemu vinogradu še storiti in nisem storil?* . . . Kedaj bo nehal šteti? Vsakemu je odločil gotovo mero in število milosti . . .

3. vsak klic, s katerim te je vabil na delo v vinograd Gospodov — od prve do enajste ure . . . Lenuh, ki za nebesa nič ne storiš, morebiti te danes zadnjič kliče . . .

4. vsa tvoja dela — dobra in zlobna. *Vse, kar se zgodi, bodi-si dobro ali hudo, bo Bog zavoljo vsacega prelomljenja vzel v sodbo.* (Prid. 12, 14.) V kratkem bo tudi število tvojih del dopolnjeno . . . *Pride noč, ko ne more nihče delati.* (Jan. 9, 4.) — *Ne bo več časa.* (Raz. 10, 6.)

Toraj *spokorimo se, dokler imamo čas za pokoro. Kajti ko se ločimo s tega sveta, se tam ne moremo nič več spovedati, ne pokore delati.* (Klement Rimlj.)

II. Druga strašilna beseda, ki jo je videl kralj na steni, je *tekel* in pomeni: *tehtan — si bil na tehtnici in prelahak si najden.* Kako lahko se tudi vsakemu izmed nas pri sodbi božji kaj tacega primeri, kajti tehtnica božje pravice je natančna in na njej imajo težo le čednosti in dobra dela. Prelahak je toraj:

1. Kdor je grešil, pa se še ni spokoril: a) se ne skesano in odkritosrečno spovedal, b) krivice in pohujšanja ne popravil, c) s sovražnikom se ne spravil, č) greha ne zapustil . . .

2. komur dobrih del manjka. Nespametne device brez olja v svetilnicah. Mlačni človek je Gospodu gnusoba: *O, da bi bil mrzel ali gorak . . .*

3. kdor nima za nebesa zaslužnih del; kdor *a*) slabo dela z dobrim namenom, kakor Savel, ki je bil nepokoren, da je Bogu daroval (I. Kralj, 15, 12), *b*) dobro dela s slabim namenom, kakor svetohlinski farizeji, *c*) ne živi iz vere, marveč dela le zato, da bi na tem svetu dobro izhajal, ljudem se ne zameril . . .

4. kdor dolžnosti svojega stanu zanemarja, n. pr. zanikarni stariši, slabi posli, leni delavci, brezvestni predstojniki . . . *Komur so veliko izročili, bodo več od njega tirjali.* (Luk, 12, 48.)

III. Tretja skrivnostna beseda na steni je bila *fares*, in je pomenila: *Razdeljeno bo tvoje kraljestvo.* Tudi za nas ima ta beseda preresnoben pomen: tudi to, kar mi imamo, bo vse razdeljeno in drugim dano.

1. Večkrat Bog že v življenju odvzame onim, ki slabo rabijo, časno premoženje pa tudi dušne nadnaravne darove. Savlu je odvzel kraljestvo in ga izročil Davidu. *Vzeto vam bo božje kraljestvo in bo dano ljudstvu, katero bo njegov sad dalo.* (Mat. 21, 43.)

2. Gotovo pa bo treba ob smrti vse zapustiti; toraj: *Ne ljubite sveta . . . Svet preide in njegovo poželenje . . .* (I. Jan. 2, 15. id.)

3. Ne spravljalj toraj nečimernega bogastva, ampak za-sé si nabiraj zakladov v nebesih, katerih ti nihče ne bo odvzel. Spominjalj se vedno onega moža, ki je hotel nove, večje žitnice napraviti, pa je zaslišal besede: *Neumnež! še to noč . . .* (Luk. 12, 20.) Vzeml si k sreč Jezusov opomin: *Ne zbirajte si zakladov na zemlji . . .* (Mat. 6, 19. id.)

4. Poglej posebno, če ni morebiti med tvojim imetjem kaj krivičnega; vedi, da tvoji veseli dediči ne pojdejo mesto tebe v pekel zaradi tvojih krivic.

Konec. Globoko si v spomin in srce vtisnite besede: *mane, tekcl, fares* in njih presunljivi pomen . . .

Praznik čistega spočetja Device Marije.

I. Tri cvetlice za deklško družbo.

Otroci poslušajte me: blagor jim, ki hranijo moje pota. Modr. 8. 35.

Žalostno godi se potniku, ako ga v tujem, neznanem kraju prehiti noč v kaki samoti. V strahu tava semtertje, ne vé se kam obrniti, ne vé poiskati prave poti, ki bi ga pripeljala v namenjeni

kraj. — Kako si oddahne, kako lahko postane mu pri srečanju, ko se začne proti vzhodu žariti nebo, z veseljem pozdravi jutranjo zarjo, ki mu napoveduje, da bo skoraj zasijal beli dan, ko bo pri svitu solnčnih žarkov varno hodil svojo pot.

Temni noči podoben je tudi čas štirih tisoč let pred Kristusom. Človeški rod taval je v temi zmote, ni se vedel kam obrniti, ne si pomagati. Kar zasije obupnemu človeštvu lepa zarija v podobi malega deteta Marije, ki je bila odločena roditi Jezusa — Solnce pravice.

Začetka te vesele dogodbe spominja nas današnji praznik. Danes obhajamo spomin, da je bila spočeta ona, od katere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus; spomin, da je bila vstvarjena ona, katero imenujejo in bodo imenovali srečno vsi rodovi zemlje. Danes bila je spočeta tista, katero je imel v mislih nebeški Oče, ko je nad kačo zapeljivko obsodbo izrekel: *Sovraštvo bom postavil med teboj in med ženo, ona bo tebi glavo strla, ti pa jo boš v peto zalezovala.* Marija je tista žena, ki je strla glavo peklenški kači, ki je vzela po svojem Sinu moč hudobnemu duhu. V spomin te dogodbe stavi se nam v podobah Marija čistega spočetja pred oči, stoječa na krogli, ki pomenja svet, okrog noge ovija se ji kača, ki ji pa ne more škodovati, ona ji je strla glavo. Okrog glave svetijo se ji zvezde, ki pomenijo njene prelepe čednosti.

Marija bila je odločena za imenitne reči, zato se pa tudi po vsem katoliškem svetu, posebno od tistega časa, ko je bila izrečena verska resnica, da je Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, današnji praznik tako slovesno obhaja.

Da si je tudi današnji praznik imeniten za vsakega kristijana, je pa gotovo še posebnega pomena za vas, krščanska dekleta, ki ste vpisane v dekliški družbi, ker danes obhajate svoj največji, svoj najlepši, svoj družbeni praznik, danes obhajate, bodi-si katerega koli imena — svoj god.

Navada je, da se o godovih vošči sreča, da se za god dajejo vezila. Gotovo tudi od mene danes pričakujete, da se vas spominjam. Kaj vam hočem voščiti, kaj vam podariti? Znana vam je neka prijetna cerkvena pesmica, v kateri se opeva: „Vrtec zali, svet'ga raja.“ V tem vrtu, ki je ves zasajen z rajskimi cvetlicami, je Marija „Devica vrtnarica“.

V tem rajskem vrtu hočem danes utrgati tri cvetlice in jih dekliški družbi v vezilo podariti, z voščilom, da bi po naukih, ki

vam jih dajejo, svoje življenje vravnale. Te cvetlice so: rožmarin, vijolica in lilija.

Da-si je danes moj govor v prvi vrsti namenjen dekliški družbi, ima pa vendar tudi za vsakega družega dosti posnemanja vrednih nauk.

1. Komu pač ni znan, komu ne priljubljen rožmarin, ki je vedno tako lepo zelen in ima tako prijeten duh? Opeva se še celó v pesmih in rad si odtrgaš od njega vršiček ter ga poviješ v šopek, da te naslaja s svojim duhom. Kadarkoli ga vidite, naj vam bode spomin žive vere in prave krščanske pobožnosti.

Kakor rožmarin ostane vedno zelen, tako naj bo vedno živa vaša vera! Saj nas že katekizem uči, da brez vere ni mogoče Bogu dopasti. Živa vera je Bogu posebno prijetna. To nam priča Jezus sam, ki je nekdanj nevernemu Tomažu rekel: *Blagor jim, ki niso videli, pa vendar verujejo*. In kjer je našel živo vero, je tudi prošnje rad uslišaval, jim rad pomagal. Kako trdo skušal je kananejsko ženo; ko je pa videl, da se ne dá omajati njena vera, je rekel: *Žena, velika je tvoja vera; kakor si verovala, naj se ti zgodi!* Stotnika je zaradi vere očitno pohvalil, rekoč: *Resnično, take vere nisem našel v Izraelu*. Bil je tudi uslišan, kar je prosil. Kolikokrat pa se je nad svojimi učenci pritožil, da imajo premalo žive, trdne vere. — Ostro poskušnjo moral je tudi že v stari zavezi Abraham prestati, ker pa ni omahoval, marveč pravi sv. pismo: *Abraham je veroval — in prišteto mu je bilo v pravičnost*.

Vse to nam priča, kako prijetna je Bogu živa vera. — Vendar kolikokrat se pogreša dandanes taka vera pri kristijanah. Nevernike, ki so bili podučevani v naši veri, so nekatere resnice tako ganile, da se niso mogli solz zdržati. Zakaj pa se mi za najjimenitnejše resnice dostikrat tako malo zmenimo? Ker je premalo žive vere. O prosimo Boga tega neprecenljivega daru in vsak dan zdihnimo k njemu, naj nam oživi pravo vero. Potem bomo stanovitno stali v vsakem trpljenji, v vsaki stiski. Ker kaj more ostrašiti, kaj omajati tistega, ki je v pravi živi veri prepričan, da vsaka stiska sedanjega življenja je le poskušnja, katero bo Bog v večnosti stotero poplačal, ako jo srčno prenašamo, srečno prestanemo.

Prava živa vera je pa tudi prvi pripomoček pravi krščanski pobožnosti. — Kakor so modre device vzele olja s seboj, ko so šle ženinu naproti, tako oskrbite si tudi ve dekleta olja prave krščanske pobožnosti. Bog sam vas k temu spodbuja, ker vam je po naturi

vstvaril bolj mehko srcé, tako, da je ženskemu spolu neko večje nagnjenje do pobožnosti že kakor prirojeno. Nikar ne bodite zato Bogu nehvaležne, da se vam ne zgodi kakor nespametnim devicam, ki niso vzele dosti olja s seboj, katerim je Gospod, ko so ga klicale: „Odpri, odpri nam,“ odgovoril: *Jaz vas ne poznam.*

Nikdar naj vam pa ne bode pobožnost le kot ovčje oblačilo hinavščine, s katero bi se ogrinjale! Ne delajte toraj dobro, ne opravljajte svojih pobožnosti le zaradi hvale ljudi. Ne dajajte v srcu, katero hočete svojemu Stvarniku posvetiti, prostora napuhu, jezi, sovraštvu. Sicer bi bila taka pobožnost le hinavska, farizejska. Farizeje s tako pobožnostjo pa je Jezus imenoval le pobeljene grobe in jim rekel, da so svoje plačilo že prejeli, — namreč hvalo ljudi — pri Bogu pa nimajo ničesa pričakovati.

Delaj dobro, opravljaj svoje dolžnosti po zgledu Marijinem iz ljubezni do Boga in vsako še tako majhno dobro delo, vsak še tako skriven pobožen zdihljaj zapisan ti bo v bukvah življenja; tvoj Oče nebeški, ki na skrivnem vidi, ti bo vse to povrnil.

Zato le glej, da ne zgubiš prve cvetlice iz vrta Marijinega, da ti nikdar ne usahne zeleni rožmarin žive vere in prave krščanske pobožnosti!

2. K prvi dodam vam drugo cvetlico: mično vijolico. Vijolice, ki najrajše skrito raste in tako prijetno diši, bodi vam zgled prave krščanske ponižnosti.

Ako stopiš po hudem viharji iz pod strehe, pokaže se ti marsikaterikrat čudna spremenba. S korenino izdrta so večkrat močna drevesa, cvetlice, ki so se popred košato šopirile po vrtu, so v tla pomandrane; vijolice pa, ki je skrito cvetela v meji, ostala je nepoškodovana, le srebrna deževna kapljica otrinja se na nji, ter ji daje še prijetniši duh. Glej, krščansko dekle, ta cvetlica naj ti bo zgled ponižnosti! Ponižnost je podlaga vsem drugim čednostim. Le kjer je ponižnost doma, tam tudi Bog prebiva, v napuhnjenem srcu pa ima satan svoje prebivališče.

Ker je ta čednost tako potrebna, zato jo je pa tudi Jezus priporočal. On ni rekel: Učite se od mene čudeže delati, nove svetove stvariti, ampak le pravi: *Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen.* In res, kje bi mogli večje ponižnosti iskati, kakor ravno pri Jezusu, saj vse njegovo življenje od rojstva do groba ni družega, kakor sama ponižnost. Kako pač osramoti marsikatero dekle, ki se napihuje in povzdiguje zaradi svojega bogastva, ali lepote.

Jezus bil je najvišji Gospod nebeškega veličastva in vendar tako ponižen!

Ali pa poglej na Marijo svojo varhinjo! Imenitne reči oznanuje ji angelj, vendar se ona zaradi tega ne prevzame, ampak ponižno govori: *Glej, dekla sem Gospodova!* Njo posnemajte v ponižnosti, ako hočete, da bo varhinja in zavetnica vaše družbe!

Res da ponižnost mora biti v srcu, vendar se mora kazati tudi vnanje, da se daje tudi drugim lep zgled. Kaže se v obleki in sploh v vsem obnašanji. — Obleka je potrebna človeku, da si pokrije telo, saj je že prvima človekoma dal Bog obleko iz kož, preden jih je zapodil iz raja. Ker Bog ni dal človeku dragocene in nališpane obleke, naj ti bo v nauk, da se oblačiš ponižno po svojem stanu. Nikar pa ne misli, da bi že kdo kazal ponižnost, ako bi se morebiti prav slabo, morebiti celó zanikrno oblačil. To bi bila lahko le hinavska ponižnost. Neki neverski modrijan, da bi se prav ponižnega kazal, nosil je vedno raztrgan plajšč. Ali Sokrat, moder njegov vrstnik, mu v obraz pové, da pri vsaki luknji se mu vidi le napuh in prevzetnost. — Toraj, ako rečem: nosi se ponižno, hočem reči: oblači se stanu primerno, nikakor pa ne tako, da bi bilo drugim v pohujšanje in spodtiko.

Ponižnost je velika popolnost človekova, ki ga toliko bolj povzdigne, kolikor bolj se poniža; nasproti pa napuh človeka, ako se je še tako visoko povzdignil, nazadnje v pekel pahne. Ta resnica potrjuje se nam nad zavrženimi angelji. S svojo veliko častjo še nezadovoljni, hotli so se še celó nad Boga povzdigniti, pa v svoji največji prevzetnosti bili so v pekel ponižani.

Zakaj se toraj hočeš povzdigovati revna stvar, ki si prah in pepel? Zapomni si, da le ponižnost te dela prijetno Bogu in ljudem, zato pravi naša domača pesem:

Kakor vijolice cvet

Razveseljuje svet

Modro, ponižno

Slovensko dekle.

3. Vzemite in oglejte si še tretjo cvetlico, ki sem jo vam danes namenil: belo lilijo.

O kako lepo snežnobel je njen cvet. Obračaj ga kamorkoli, ni ga madeža na njem. Vse je čisto, vse je belo!

Kadar zagledaš lilijo, naj te spominja prelepe angeljske čednosti — sv. čistosti.

Ko bi vam govoril ves dan, ne bi vam mogel dosti in vredno priporočiti te nebeške čednosti.

Sv. čistost je tista čednost, s katero se zdržujemo vse nepripuščene sladnosti v mislih, željah, besedah in dejanjih.

Čistost je čednost, katero so še celó neverniki toliko višje cenili, kolikor bolj so bili sami v mesenost zatopljeni.

Nekdanji Rimljani so častili boginjo Vesto. Bilo je v službo v njenem tempelju odločenih šest devic, ki so se Vestalke imenovale in so bile izvoljene med šestim in desetim letom svoje starosti. Deset let morale so se pripravljati, deset let opravljati službo in deset let druge podučevati. Nosile so dolgo belo obleko, obšito s škrlatom. Teh trideset let pa so morale device ostati in zaradi svojega čistega življenja uživale so pri Rimljanih posebne časti. Konzuli, ki so svet vladali, cesarji, ki so se bogovom prištevali in od ljudi zahtevali, da so jih kot bogove častili, še ti so se, ako so Vestalko srečali na potu, umaknili spoštljivo v stran in ji dajali častni prostor. Če so hudo delnika na morišče peljali, pa ga je srečala Vestalka, bil je prost in smrti rešen. Tako visoko so čislali pagani čistost.

Ako se je pa Vestalka pregrešila zoper čistost, so njenega zapeljiveca do smrti bičali; njo samo so pa živo pokopali. Izkopali so jamo, vanjo so dejali posteljo, zraven postelje so položili nekoliko kruha, postavili malo mleka, vode, oglja in gorečo svetilnico. Potem so šli po nesrečnico v njeno hišo in so jo na mrtvaških nosilih s črno odejo pokrito nesli k grobu. Po lestvici morala je iti v jamo, lestvico so izvlekli, jamo pokrili in zdaj je slišala ropotati prst, s katero so zasuli pokrov. Ta dan bil je dan žalosti, ker njeno pregreho šteli so kot veliko nesrečo, ki je zadela mesto in deželo.

Ako bi pač katera sedanjih deklet mogla pričujoča biti v jami pri taki živi pokopani, preden umrje, videla bi, kako solzé pretaka, kako obžaluje svoj greh, kako v grozni obupnosti obnemore in se zgrudi. Lučica v svetilnici vedno temneje gori in naposled ugasne, nesrečna grešnica pa pogine v strašni samoti. — Tako je človeška pravica pri nevernikih kaznovala zgubo devištva, kako jo bo še le ostra pravica tako hudo razžaljenega večnega Sodnika kaznovala nad toliko zgubljenimi dekleti, ako kazni ne odvrnejo s pravočasnim spreobrnjenjem?

Da bi pa tudi kristijani visoko ceno devištva spoznali, je Bog preblaženo Devico Marijo odločil od vekomaj in jo vstvaril ne le čisto in brez madeža kakor Evo, ampak tudi z vso popolnostjo svetosti in milosti.

Poglejmo pa tudi, kako Jezus čisto dušo ljubi in kako drago jo je odkupil.

Jezus hodil in občeval je najrajše z deviškimi dušami. Mater izvolil si je najčistejšo izmed vseh devic. Rednika izvoli si deviškega

sv. Jožefa. Svetega Janeza Krstnika, ki je ljudi na njegov prihod pripravljaj, posvetil je že pred rojstvom. Deviški apostelj Janez bil mu je tako ljub, da je smel na njegovih prsih sloneti. Tudi je otročiče posebno rad okrog sebe zbiral, ker so čisti. Čiste duše je kar naravnost imenoval zveličane rekoč: *Blagor jim, ki so čistega srca, Boga bodo gledali.*

Kakor je predal evangelijski kupec vse, da bi kupil dragi biser, tako dal je tudi naš božji Zveličar vse, da bi odkupil dragi biser naših duš in jih čiste ohranil. Ni mu bilo zadosti, da bi bil dal zanje nebesa in zemljo, še veliko večjo ceno je dal, namreč svojo presveto kri, s katero mu je pa tudi življenje ugasnilo. Zato pravi sv. Peter: *Niste odkupljeni s trohljivimi rečmi, zlatom ali srebrom, ampak z drago krvjo Kristusa, kakor neomadeževanega in nedolžnega Jagnjeta.*

Glej, krščansko dekle, tako velika je cena sv. čistosti! Le, ako imaš čisto, nedolžno srce, moreš biti v resnici vesela, le potem moreš prav iz srca zapeti:

Lepo ko angelji,
V cvetju nedolžnosti,
Sladko prepeva
Slovensko dekle.

Pa zaklad čistosti je zaklad, katerega nosite v prsteni posodi. Koliko sovražnikov imate krog sebe, ki vas zvito zalezujejo, vabijo v svoje zanjke, da bi vas v oblast dobili, vam prelepi evet deviške nedolžnosti potrgali, vam ukradli najzlahtnejši biser in vas pred Bogom in svetom storili nesrečne.

Varujte se, krščanska dekleta, slabih družčin, varujte se zapeljevanja in prilizovanja! Kolikrat prilizovalci neskušena srca v svoje mreže zapletó in jih spridijo. — Satan bil je prvi prilizovalec in Eva se je dala prva preslepiti. Obetal ji je največjo srečo in je bila pahnjena v solzno dolino med trnje in osat. Prilizovalci so se pač dobro naučili od kače lagati in delati prazne obljube, koliko pa je deklet, ki se iz Evine nesreče niso naučile, da bi bile manj lahkoverne kot ona!

Varujte se posebno slabega znanja! Kam da tako znanje lahko pripelje, kaže nam sledeča žalostna dogodba:

Neka deklina seznanila se je z malovrednim mladeničem. Obetal ji je, da bi jo v zakon vzal, ko bi imela kakih sto goldinarjev denarja. Znanje in zapeljiva obljuba sta jo tako premotila, da je vedno mislila, kje bi dobila denar. Pošteno ni si ga upala dobiti, iskala ga je toraj na potu hudobije in pregrehe. Dozdevalo se ji je, da v go-

spodarjevi omari, pri katerem služi, bi utegnilo precej denarja biti. Tega se hoče polastiti, naj velja, kar hoče. To pa ni bilo lahko. Gospodinja nosila je ključ od omare vedno pri sebi in ker je bila nekoliko bolehnata, tudi ni šla od doma, da bi imela dekla čas omaro s silo odpreti. Ko vidi, da drugače ne more do denarja priti, naredi strašen sklep, da hoče svojo gospodinjo umoriti. Vest ji pravi, naj nikar tega ne stori, a nazadnje vendar zmaga mesena ljubezen. Ko nekega jutra gospej pri oblačenju pomaga, jo naenkrat zgrabi, jo vrže na tla in tako dolgo davi, da dušo izdihne. Umrjeno skrije v kuhinjo. Potem gre iskat denarja, pa ne more najti ne ključa, ne tudi s silo omare odpreti, zato pobere le nekaj obleke, ki jo skrije v svoji skrinji in na to mirno na videz opravlja svoja dela, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. — Ko gospod opoluđné domu pride in po gospodinji vpraša, mu dekla lažnjivo odgovori, da je prišel k nji neki mlad človek, s katerim je odšla iz hiše. Mož verjame dekli, ter le misli, da mu je žena nezvesta postala. Dekla, ker drugače ne more skriti umrjene gospodinje, njeno truplo razreže na kosce, ter tako polagoma v bližnji gozd znosi. Kmalu pa najdejo kosce, ter hitro vganajo, odkod so. Začeli so sumiti dekle in sodnija jo tudi prime. Znala je pa tako dobro tajiti, da so jo mislili že nedolžno spoznati. Zdaj se ji pa vest tako strašno zbudi, da nima več pokoja, zato tudi kar sama obstane svojo hudobijo. — Bila je, kar je tudi zaslužila, obsojena k smrti.

Glejte, kam slabo znanje človeka pripelje! Če tudi vas ne pripravi tako daleč, da bi bile obsojene k telesni smrti, pa vendar tolikokrat, skoraj bi rekel — vselej umori dušo.

Varujte se toraj takega znanja, kakor strupene kače, ako vam je mar časna sreča, mir vesti in milost božja. Pogledj na Marijo, krščansko dekle! Angelj stopil je k nji in jo pozdravil: *Češčena si, milosti polna, Gospod je s teboj, blažena si med ženami!* Angelj pride v podobi mladeniča, ko je sama in jo prečastno nagovori, kako se je pa Marija obnašala? Sv. pismo pravi: *Ko je to slišala, se je prestrašila in je mislila, kakšno bi bilo to govorjenje.* Kako moreš vendar brezskrbna, lahkomišljena biti, ko človek, ki k tebi dohaja — ni angelj, reči, ki jih govori, niso iz nebes in ne peljejo v nebesa!

Varuj se takih nevarnosti, posluži se pripomočkov, ki ti sveto čistost zamorejo ohraniti in zapomni si dobro, da le:

V cvetju nedolžnosti
Sladko prepeva
Krščansko dekle!

To toraj so evetlice, ki jih danes tebi, dekliška družba, v vezilo podarim.

Iz njih spletite si venec, ki bo vaš najlepši kinč, največja lepota. Ako bote ta venec nosile, čaka vas sreča, kakoršno si ve le

želeli morete in jo jaz vam le voščiti morem. Srečne boste, veselje starišem in gospodarjem, veselje sv. katoliški cerkvi, veselje svoji varbinji Mariji, največje veselje pa same sebi, — ker mirno boste živele. In ako ta venec spleten iz rožmarina žive vere, prave pobožnosti, iz vijolice ponižnosti in bele lilije sv. čistosti ohranite do smrti, bote tudi mogle reči, kakor deklica v znani pesmi: „Kadar dekle umrla bom, — Venec lep imela bom.“ Gotovo se venček spleten iz prekrasnih čednosti: pobožnosti in čistosti, nikjer lepše ne poda, kakor ravno umrli devici!

Sloveči zdravnik Ezop nam pripoveduje, da je na svojem sprehodu naletel na dečka, ki se je bojeval z veliko kačo. Kača mu pa ni mogla blizo, ker je imel na glavi venec iz prečudnih cvetlic. Da bi spoznal Ezop moč tega venca, izbije mu ga raz glavo. Pri tej priči kača dečka piči in mrtev zgrudi se na tla. Ko mu pa venec zopet na glavo položi, kar naenkrat oživi in bil je zopet zdrav in vesel.

Ali razumete pomen te pravljice?

Glejte, tudi vas zalezuje peklena kača. Tega spominja vas že podoba na družbinih knjižicah, ki vam kaže Marijo čistega spočetja, kateri se kača ovija okrog nog.

Pa kakor Mariji ni mogla škodovati, tako tudi vam ne more nič žalega storiti, ako ste okinčane z vencem, spletenim iz pobožnosti, ponižnosti in čistosti, posebno ne, ker imate tako mogočno varhinjo!

Kadar knjižico v roko vzamete, le dobro pogledajte podobo, kako Marija proti vam steguje svoje roke. To naj vas opominja, da ona vse ljubeznjivo k sebi vabi, ona vas varuje in brani, v njenem varstvu ste brez skrbi.

Zato se ji vsaki dan priporočite in zdihnite k nji: „O naša Gospa, naša Mati, Tebi se vse darujemo in se Ti udane skazemo. Tebi posvetimo svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srcé, popolnoma vse. O dobra Mati! varuj nas, brani nas, kakor svojo lastnino in posestvo.“ Amen.

J. Molj.

2. Varujte se greha, posebno žganjapivstva.

Ceščena, milosti polna.

Luk. 1, 28.

Velik in vesel praznik obhajamo danes, praznik brezmadežnega Spočetja preblašene Device Marije. Danes namreč se spominjamo vesele resnice, da je bila preblašena Devica Marija po posebni milosti

Božji zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa obvarovana vsega madeža izvirnega greha že v prvem trenutku svojega življenja. Marija je tista prečudna, že v raji našim prvim starišem obljubljena žena, ki je peklenki kači glavo strla, zakaj ona ni nikdar bila kakor vsi drugi ljudje le za kak trenutek v oblasti peklenke kače. Marija pa ni bila le samo brez madeža izvirnega greha spočeta, ampak ona se je najskrbnejše varovala ves čas svojega življenja vsacega tudi najmanjšega madeža lastnega greha, tako, da ji nikdar ni bilo treba zavoljo kakega greha kaj žalovati, kakor se moramo mi zavoljo grehov pogostoma kesati.

Kristijani! hočemo mi brez madeža spočeto Devico Marijo prav častiti, jo moramo tudi po svoji moči posnemati, in se greha sploh skrbno varovati, posebno pa žganjapivstva, ki je vzrok toliko grehov. In ravno o tem, kako se moramo kot pravi častilci brezmadežne Device Marije sploh greha, posebno žganjapivstva varovati, vam hočem danes nekoliko govoriti v imenu Jezusa in Marije.

I. Vsaka dobra in skrbna mati, ki čistost in snažnost ljubi, hoče tudi čiste, snažne in čedne svoje otroke imeti, nečednih in umazanih otrok ona nikakor ne more trpeti. In kaj menite, ali moremo mi svoji nebeški prečisti Materi drugače dopasti, kakor s tem, da si prizadevamo po njenem prelepem zgledu greha čisti živeti? Poslušajte, kaj je Marija v nekem razodenji sama rekla sv. Brigiti: „Kateri mene častijo, pa zraven greh delajo, so meni ravno tako malo dopadljivi, kakor posoda, ki je zunaj pozlačena, znotraj pa s smrdljivim blatom napolnjena.“ To resnico nam potrjuje tudi znana prigodba.

Neki mladenič, ki je prav grdo živel, je imel navado, da je vkljub svojemu pregrešnemu življenju še zmirom neke pobožnosti v Marijino čast opravljal. Enkrat pa, ko je bil v gozdu, se mu prikaže veličastna gospa, ki mu ponuja prav dobra in okusna jedila v prav grdi in umazani posodi. Mladenič reče: „Jedi so videti prav dobre, ali studi se mi iz take grde posode jih uživati.“ In gospa mu odgovori: „Tudi tvoje pobožnosti so sicer same po sebi lepe, ali studi se mi nad njimi, ker prihajajo iz tvojih umazanih ust in grdega srca.“ In na to je zginila gospa, ki je bila brez dvoma Marija.

In res! kdor ima nečisto srcé, kdor vedno želi svojemu hudemu poželenju streči, tak brez madeža spočete Device Marije nikakor ne more častiti tako, da bi Mariji dopadel. Kako more namreč njeno čisto spočetje čislati ali v časti imeti tak, ki se sam greha nič ne varuje? Ali kako more to milost, da Marija ni bila nikoli v

oblasti hudega duha, spoštovati in visoko ceniti tisti, ki se verig ter sužnosti peklenškega sovražnika nič kaj ne boji, ali jih celó ljubi? Oh, kako more kdo to prednost občudovati, da je bila Marija že prvi trenutek svojega življenja s posvečujočo milostjo božjo obdarovana, če pa sam za to milost nič ne mara, brez nje naprej živi, in si nič ne prizadeva, jo zopet zadobiti? Tedaj srcé čedalje bolj greha očistiti, ter se sploh greha varovati — to mora naša prva skrb biti, ako hočemo Marijo brez madeža spočeto prav častiti.

II. Posebno pa se moramo varovati greha nezmernega žganjapivstva, ako hočemo brez madeža spočeto Devico Marijo prav častiti. Zakaj strašno slepi in zapeljuje peklenška kača s strupenim žganjapivstvom nesrečno človeštvo in zdaj tudi nesrečni slovenski narod. Slovencev (tako govori Mohorjev koledar 1888) ni končal divji Turk, ki je večkrat naše slovenske pokrajine napadal, vasi požigal, ropal in ljudi moril, toda končalo bo Slovence nezumno žganjapitje, ako se ta silna in škodljiva povodenj ne zajezi. Strašni so nasledki žganjapitja za človeško zdravje in življenje, ker se mnogim zaradi te strupene pijače vsa kri spridi, da prezgodaj umrjejo; za premoženje, ker mnogi zapravijo s tem lepa posestva, in pridejo sami in njih otroci v revščino in pomanjkanje; za domači mir, ker v hiši žganjapiveca pogostni jok in stok in prepir kraljuje; za izrejo otrok, ker žganjapivčevi otroci so večjidel vsi zanemarjeni in slaboumni. Še bolj žalostni pa so nasledki žganjapivstva za neumrjoče duše, ker žganjapivstvo je vzrok premnogih pregreh, posebno pa nečistosti, preklinjevanja, nesramnega kvantanja, preteпов, pobojev in tatvin. O kako nesrečni so tako posamezni ljudje, kakor cele družine, v katere je zašla ta pogubljiva kuga! Naš milostljivi knezo-škof so v posebnem postnem pastirskem listu na drobno popisali večji del hudih nasledkov za dušo in telo, ki jih napravlja nezumno žganjapitje.

Kako potrebno je bilo toraj, da so nam naš milostljivi knezo-škof goreče priporočili družbo treznosti ali bratovščino presvete Božje družine in jo postavili pod njeno brambo ali varstvo. To bratovščino so tudi sedanji sv. oče papež Leon XIII. potrdili in z bogatimi odpustki obdarovali, kakor so vam bili že oznanjeni.

Prav primerno pa se družba treznosti imenuje bratovščina presvete Božje družine, in je tudi postavljena pod njeno brambo in varstvo. Zakaj v Nazareški hišici, v kateri je živela presveta Božja družina, Jezus, Marija in sveti Jožef, pač gotovo ni bilo nikoli nobenega pijančevanja ali žganjapivstva. Sveti Jožef je bil tesar, tedaj rokodelc, ali on je tudi brez žganja lahko delal in živel;

dandanašnji rokodelci, naj bodo že tesarji, zidarji, ali kar bodi, pa mislijo, da brez žganja ne morejo ne delati ne živeti. Sv. Jožef pa nas vendar uči, da je mogoče tudi brez žganja delati in bolj srečno živeti. Sv. Jožef je toraj vsem udom bratovščine Božje družine prelep zgled treznosti. — Marija pa, ki je peklenski kači glavo strla, more še zdaj glavo streti peklenski kači, katera s pomočjo žganjapivstva dandanašnji človeški rod slepi in zapeljuje. Zato je prav, da udje bratovščine treznosti k prečisti Devici Mariji molijo vsak dan dve „češčenasmariji“, eno za-sé, eno pa za spreobrnjenje žganjarskih pijancev.

Pa še ena presveta oseba je bila v Božji družini v Nazaretu zraven sv. Jožefa in Marije, namreč Jezus. In ali mar ne vemo, kaj je vse Jezus za nas storil, kako ostro se je zavoljo nas postil, in kako strašno žejo je zavoljo nas na križu prestal? Ali ni toraj potrebno in spodobno, da se udje bratovščine treznosti iz ljubezni in hvaležnosti do Jezusa Kristusa skrbno varujejo vsega nezmernega žganjapitja, ker je Jezus Kristus zaradi nezmernega človeškega pijančevanja tako hudo žejo na križu prestal? — Tako je zares primerno, da je družba treznosti postavljena pod brambo in varstvo presvete Božje družine, in se imenuje tudi ravno zato bratovščina presvete Božje družine.

Vendar samo vpisati se v bratovščino presvete Božje družine še ni zadosti, potrebno je tudi, da slehrni ud spolnuje dolžnosti te bratovščine, t. j. da pobožno in prisrčno prosi brezmadežno Devico Marijo prvič za-sé, da bi ga Marija varovala, da bi s pijančevanjem, zlasti z nezmernim žganjapivstvom nikdar in nikoli ne žalil njenega božjega Sina. Drugo češčenasmarijo pa naj pobožno moli za spreobrnjenje žganjarskih pijancev. In če je bil ud morebiti do zdaj sam žganjapivstvu vdan, naj si na vso moč prizadeva zatreti to hudo navado, kar se bo najložje zgodilo, če moško in trdno sklene, da žganja nikdar več pokusil ne bo . . . . Kaj pa bo pomagalo vsem tistim, ki so se sicer zapisali v družbo treznosti ali bratovščino Božje družine, pa dolžnosti te bratovščine nič ne spolnujejo, in so žganjapivstvu ravno tako vdani, kakor poprej in se še zdaj vpijanijo z žganjem? Ali bo Marija mar tudi takim milostljiva besednica in srednica v življenji in ob smrtni uri? Žalostne prigodbe nam potrjujejo, da se Marija od takih odvrne in jih zapusti. In gorjé takim, ker so v največji nevarnosti večnega pogubljenja, ako jih Marija zapusti!

Hočete torej, preljubi! brez madeža spočeto Devico Marijo prav častiti, in se njene priprošnje pri Bogu vredne storiti, varujte se sploh vsacega radovoljnega greha, kakor se ga je Marija varovala ves čas svojega življenja. In varujte se posebno pijančevanja in žganjapivstva, in vpišite se, ako se še niste, v družbo treznosti ali bratovščino svete Božje družine, in spolnajte zvesto dolžnosti te bratovščine; zakaj le potem, ako bote brezmadežno Devico Marijo tako častili, vam bo ona tudi milostljiva in mogočna priprošnica pri Bogu v vašem življenju in ob vaši smrti uri. Amen.   Jos. Krčon.

Tretja adventna nedelja.

I. Kdo je glas upijočega?

Jaz sem glas upijočega v puščavi.

Jan. 1, 23.

Sveti Janez Krstnik je s pobožnim, spokornim življenjem, z resnobnim opominjevanjem k spreobrnenu tako zaslovel med svojimi vrstniki, da so ga kar trumoma hiteli gledat in poslušat in mnogoteri so celó ménili, da je on že Mesija, katerega so takrat splošno pričakovali. V večjo gotovost pa pošlje judovski zbor v Jeruzalemu duhovnov in levitov k njemu vprašat, kdo da je. „In je povedal, in ni tajil, in je povedal: Jaz nisem Kristus.“ Iz tega odgovora vidimo, da so ga vprašali, ali je on res Kristus? Še-le potem so ga vprašali, če je morda Elija, ali kateri izmed prerokov. V svoji ponižnosti zanika Janez tudi to vprašanje ter se imenuje le „glas upijočega v puščavi“, o katerem je že prerok Izaija (40, 3) govoril.

To besedo lahko obrnemo na pusti, samotni kraj med Jeriho in Jordanom, kjer je Janez učil in krščeval, ali pa na tedanji čas in svet, ki je bil v nravnem obziru prava puščava.

To besedo lahko obrnemo tudi na sedanji svet. Saj tudi o njem velja, kar je nekdanj Mojzes govoril izraelskemu ljudstvu rekoč: *Ne pozabi Gospoda svojega Boga, ki je bil tvoj vodnik po veliki in strahoviti puščavi, v kateri so bile kače z ognjeno sapo (s pekočim strupom), škorpioni in žejevni gadi.* (V. Moz. 8, 15.) To velja tudi o posameznem človeku, da ne sme pozabiti na Boga, ki je naš vodnik v puščavi tega sveta, kjer strup sikajoča kača napuha, škorpion poželjivosti in gadje lakomnosti človeški duši neprenehoma pretijo.

Ako hočemo skozi to puščavo srečno priti v obljubljeni deželo, moramo svoja ušesa odpreti glasu, ki naznanja pravo pot. Zato pa tudi mi poslušajmo danes: a) Kdo je glas upijočega v puščavi?

1. V puščavi tega sveta je stvarnica prvi glas upijočega. Kaj pa nam kliče vesoljno stvarstvo? Vsa природа enoglasno kliče: Jaz sem delo vsemogočnega Boga. In zares, vse stvari nas vodijo k spoznanju živega Boga. Kakor ura provzroči, da sklepamo na urarja, kakor poslopje kaže na zidarja, tako pripelje veliko poslopje stvarstva tistega, ki noče svojih oči zapirati, do misli na Boga. Svet se ni sam naredil, ker je to nemogoče; tudi slučajno ni nastal, ker temu nasprotuje vsa pravilnost in rednost, s katero se eno drugega dotika, eno drugo podpira, eno drugega potrebuje v svoj obstanek; temu nasprotuje velikansko modri načrt, po katerem je najmanjša stvar kakor največja osnovana. Najmanjša živalica, kakor vesoljnost nebni svetov kaže modrost in enoto v naredbi, ki nas s strmenjem navdaja in našega duha ponižuje. Najmanjši žužek je sam za-sé že velika umetnija, pa je tudi v takem soglasju z vso drugo živo in neživo narodo, da bi bilo eno brez drugega nepopolno. Kdor v vsej taki enoti ne spozna modrosti stvarnikove, mora biti vdarjen z duhovno slepoto.

Zato piše sv. Avguštin (soliloq. c. 31.): *Moj Bog! tebe sem iskal; zavoljo tebe sem potoval po svetu. Zemljo sem vprašal, da-li je moj Bog; in odgovorila mi je: O ne! In tisti odgovor mi je dalo vse, kar je na zemlji. Vprašal sem morje, brezna in živali, ki prebivajo v njih, in odgovorile so mi: Tudi me nismo tvoj Bog, išči ga nad nami! Vprašal sem tedaj zrak, in je odgovoril z vsemi svojimi prebivalci: Motiš se, moj sin! tudi jaz nisem tvoj Bog! Vprašal sem nebez, solnce, mesec in zvezde in vsi so rekli: Mi nismo tvoj Bog! In vsem tem sem rekel: Povedali ste mi, da vi niste moj Bog, o pripovedujte mi vsaj kaj o njem! In vsi so zaklicali z mogočnim glasom: Ipse fecit nos! On nas je naredil! Odgovor stvari je glasno spričevanje božjega bitja, kajti vse mi kličejo z enim glasom: Bog nas je naredil. Zato piše apostelj (Rim. 1, 20.): *Kar je nevidljivega na njem, se od stvarjenja sveta sem po tem, kar je stvarjenega, spozna in vidi, tudi njegova večna moč in Božestvo, tako da nimajo izgovora. Zares nimajo izgovora brezverci, prostomišljaki, bogotajci in vsi ošabni učenjaki — posebno tem nasproti**

je stvarnica glas upijočega, ki spričuje o bitju, vsemogočnosti, modrosti božji.

Pa ne samo o Bogu nam spričevanje daje, ampak tudi kliče k ljubezni do Boga. Tako lepo je narodo vstvaril, tako modro jo vravnal, očetovsko za-njo skrbi in jo ohrani — pa le en migljeje njegove mogočne roke in vsi svetovi bi se spremenili v prah, kakor nam kličejo prav živo v spomin strašni potresi, s katerimi Bog tu in tam obiskuje zabredlo ljudstvo. — Ljubezen božja do nas je bila vzrok stvarjenja, ona je tudi vzrok ohranjenja — in mi bi zato nasproti Boga ne ljubili? Le poglej, kristijan moj! po širnem svetu vso krasoto — vse to je Bog za-té vstvaril, prav za prav le tebi v službo odločil. Zemlja z vsemi prebivalci je človeku podložna, po božjem povelju ti mora dajati živež, mora ti lepšati življenje; nebni obok je od Boga odmenjen, da ti s svojimi zvezdami razsvitljuje temno noč; nebesa sama so ti služna, kajti angelji, ki v njih prebivajo, so *služabni duhovi, poslani v službo teh, ki bodo dedščino zveličanja prejeli.* (Hebr. 1, 14.)

Ali ni vse stvarstvo glas upijočega, ki ti kliče: Ljubi Boga, saj je on tebe poprej ljubil in je mene kakor znamenje svoje očetovske skrbi in ljubezni tebi pred oči postavil. Predragi moji! kako je mogoče, da bi mi ob tem neprenehnem opominu k ljubezni in slavljenju Božjemu od strani vsega stvarstva vendar le mrzli in némi ostali? Gorje nam, če molčimo, med tem ko kamni govorijo. (Luk. 19, 40.)

2. V puščavi tega sveta je bil Janez Krstnik glas upijočega, in sicer je klical on s svojimi besedami in z dejanji.

a) Glas upijočega je bil in je še sv. Janez z besedo ljudem sploh, kakor tudi posameznim. Ta božji poslanec je klical, da je pred vsem k zveličanju potrebno zadržke zveličanja odstraniti in pravo pokoro delati. Množicam, ki so ga obdajale, je zagromel: *Storite vreden sad pokore!* (Mat. 3, 8; Luk. 3, 8.) *Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze; vsaka dolina naj se napolni, vsaka gora . . . naj se poniža, in kar je krivega, bodi ravno, in kar je ostrega, gladka pota.* (Luk. 3, 4—5.) Ves napuh, vso lakomnost, vso jezo in sovraštvo morate iztrebiti, slaba nagnenja in strasti zatirati, ako hočete gledati zveličanje božje. — Pa ni zadosti samo zadržke odstraniti, ampak tudi dobra dejanja morate doprinyašati. *Sekira je že drevesom v korenino nastavljena. Vsako drevo, ki ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo!* (Mat. 3, 10.) Ni dovolj k

zveličanju samo grehov se varovati, ampak tudi treba dobro delati, doprinašati dela ljubezni do Boga, dela usmiljenosti do bližnjega. Ko so množice slišale take nauke oznanovati, jim je šlo k sreči ter so ga vprašale: Kaj nam je storiti? (Luk. 3, 10.) In tudi na to je posameznim odgovoril: „Kdor ima dve suknji, naj dá temu eno, ki je nima, in kdor ima jedi, naj ravno tako stori!“ (Luk. 3, 11.) S tem kliče premožnim v spomin, ki imajo več ko potrebujejo, naj ne pozabijo na svoje revniše brate. In cestninarjem, ki so ga vprašali, kaj jim je storiti, je odgovoril: „Nič več ne tirajte, kakor kar vam je postavljeno!“ (Luk. 3, 13.) Tako svari ne le cestninarje, ampak vse, ki opravljajo kake službe, ali se pečajo s kupčijo in barrantijo, pred krivico, prevaro in goljufijo. — Mogočnemu kralju Herodu je klical: „Ni ti pripuščeno imeti ženo svojega brata,“ (Mark. 6, 18.) ter je tako brez strahu grajal pregreho tudi pri tistem, ki mu je lahko vzel življenje zbog tega.

b) Glas upijočega v puščavi pa je bil Janez še posebno s svojimi dejanji. Svoj nauk je potrjeval z lastnim življenjem. Kako se mora občudovati nad njim zatajevanje! To je naznanovala že ubožna obleka iz kameljnih dlak in usnat pas okoli njegovih ledij. Hrano je imel borno, kobilice in divji med (Mat. 3, 4.) in že pred rojstvom njegovim je bil angelj Cahariju napovedal, da „vina in močne pijače ne bo pil“. (Luk. 1, 15.) Zatajevanje sv. Janeza je Zveličar sam pohvalil pred množico rekoč: „Koga ste šli v puščavo gledat? Trsta od vetra majanega? . . . ali človeka, v mehko oblečenega? — Takega ne najdete v Janezu; — zakaj, kateri se v mehko oblačijo, so v kraljevih hišah!“ (Mat. 11.) Kakšen razloček, dragi moji! med življenjem sv. Janeza in med življenjem mnogoterih kristijanov sedanjih dni! Pri njem največje zatajevanje, pri mnogih največja mehkužnost. Mlado in staro hrepeni le po lepih oblekah in dobri hrani, o pritrgovanji noče nihče slišati. Vina, močne pijače ni pil — dandanašnji se pa brez potrebe vino in pivo pije in močna pijača (spirit) išče. — Ravno tako se tudi noče nič slišati o duhovni ponižnosti.

Janez je bil v resnici imeniten in svet mož po svojem rojstvu in po pobožnosti in poklicu, da, pohvaljen je bil od Kristusa samega ter imenovan za največjega od žene rojenega, in vendar se je imenoval le glas upijočega v puščavi. Janez je bil nekaj in celó imeniten, pa se je držal za nič. Marsikdo pa ni nič, in misli, Bog vé, kdo da je. Ponižnost, ki si podlaga krščanskih čednost, kako redko se nahajaš med kristijani!

3. Sv. Janez je bil predhodnik pravega glasu v puščavi tega sveta, ki se je razlegal v polnosti časov. In to je Kristus, ki je klical:

a) S svojimi čudeži. S temi je neštevilnokrat klical v puščavi nevernega sveta. Jezus je prosil svojega Očeta, naj ga poveleča zavoljo okolostoječega ljudstva. In ko je bil to izrekel, je z velikim glasom zaupal: „Lazar, pridi ven!“ (Jan. 11, 43.). S svojimi čudeži, z ozdravljenji bolnikov se je pokazal Zveličar kot gospod čez življenje in smrt; s pomnoženjem kruha v puščavi, spremenjenjem vode v vino v Kani galilejski, s prekletjem figovega drevesa . . . kakor gospod čez natoro; z izganjanjem hudičev kot gospod čez duhove.

Tako so čudeži Jezusovi glasno klicali: Jezus je vsemogočen, on nas more odrešiti, on sam je Bog, ker take reči doprinaša v lastnem imenu, ne pa v tujem, kakor aposteljni. Tako ti čudeži v puščavi brezvernega sveta še zdaj kličejo v spomin božanstvo njega, ki jih je delal.

b) Kristus kliče s svojim naukom. Jezus je vstal in upil, rekoč: *Kdor je žejen, naj pride k meni in naj pije.* (Jan. 7, 37.) In ravno ta nauk Jezusov spričuje o njegovi modrosti, vsled katere nas on zna odrešiti. Kateri koli človek je žejen resnice in mu je mar si jo prilastiti, naj jo išče v sv. evangeliji kakor ga razlaga kato-liška cerkev.

c) Kristus je glas upijočega s svojo smrtjo. Jezus je za-upil z velikim glasom in je izdihnil dušo. (Mat. 27, 50.) Tako nas je odrešil. Ta glas se je razlegal po vsej zemlji in v nebesih z največjim vspehom. Pri tem glasu so se odprla vrata pred peklom, nebeški Oče je dolžno pismo Adamovo raztrgal, kakor se je razčesnilo zagrinjalo v tempeljnu od vrha do tal; zemlja se je radosti tresla zavoljo odrešenja, pekel je trepetal zavoljo zdrobljene svoje moči.

4. Ta glas Kristusa upijočega je prebudil tisočere izmed človeških otrok, da so postali njegovi posnemovalci in nasledovalci.

In tako so svetniki, ki se zdaj v nebesih veselé, tudi glasovi upijočega za nas, ki se borujemo še v pozemeljski puščavi. Tisti svetniki, ki so nedolžnost neoskrunjeno ohranili, ali pa oni, ki so kot spokorniki dosegli bliščeči venec zveličanja, nam glasno kličejo, po kateri poti moremo dospeti v obljubljeno deželo svetih nebes. Vseh 144.000, ki v belih oblačilih hodijo za Jagnjetom, kamor koli gré in nove pesmi pojó (Apoc. 7) nam spričuje, kako draga je v očeh Gospodovih nedolžnost in srčna čistost. Zato nas spod-

bujajo najbolj skrbeti za-njo, ker se — enkrat zgubljena — nikdar več nadomestiti ne dá. A sv. spokorniki nas uboge grešnike še bolj spodbujajo k zaupanju, ker se z resničnim kesanjem še vse popraviti dá, dokler je dan. Sv. Avguštín, sv. Magdalena, Marjeta Kortonska, Marija Egipčanska nam kličejo: Če so ti in oni mogli popboljšati, spokoriti, zveličati se, zakaj pa bi ti ne mogel, o grešnik! Neštevilni spokorniki pojó, da doni nam nasproti iz sv. nebes: *Misericordias Domini in aeternum cantabo* (Pslm. 88, 2.); *miser cordia eius in saeculum saeculi*. *Usmiljenje Gospodovo bom vekomaj prepeval*. *Njegovo usmiljenje trpi vekomaj*. (Pslm. 136, 1.)

Predragi moji! Ako bi ljudje, vsaj vsi kristijani, poslušali te glasove upijočih, potem bi se sv. cerkev ne pritoževala nad sedanjimi verniki, kakor nekđaj Janez Krstnik nad takratnimi ljudmi: *V sredi med vami stoji* (Krstus), *ki ga vi ne poznate*. (Jan. 1, 26.) Mi vsi bi se potem svojega Zveličarja bolj oklenili z živo vero, trdnim zaupanjem, gorečo ljubeznijo ter bi tudi od njega prejeli blagor za časnost in večnost. Amen.

Ant. Žlogar.

2. Kako potrebna je stanovitnost v dobrem in kako si jo zagotovimo.

Kdor bo stanoviten do konca, bo zveličan. Mat. 24, 13.

Sv. Janez Krstnik je pripravljaj ljudi na prihod Odrašenikov oznanovaje pokoro z besedo in vzgledom. Da-si ni z nobenim grehom Boga razžalil, vendar se je tako ostro pokoril in to vse svoje življenje. Zato je tudi Jezus hvalil njegovo stanovitnost, ko je rekel, da ni trst, katerega veter sem in tje nagiba. Naznanil je s tem, da je stanovitnost potrebna vsakemu človeku, če hoče doseči svoj namen. Da pa človek more ostati stanoviten v dobrem, treba je porabiti razne pomočke v to. Pokazal vam bom v današnjem govoru, kako potrebna je stanovitost v dobrem in kako si jo zagotoviti.

1. Stanovitnost v dobrem nam je potrebna, ker nam odpira nebeška vrata. Zato pravi sv. Duh: *Bodi stanoviten do konca in dal ti bom krono življenja*. (Raz. 2, 10.) Ravno to naznanjajo besede pri sv. Mateju: *Kdor bo stanoviten do konca, bo zveličan*. Sv. Bonaventura pravi, da se besede sv. Pavla: *Vsi tečejo v dirjališči, pa*

le eden prejme dobitk, prav lepo dajo obračati na čednosti. Vse čednosti tečejo po poti proti večnemu zveličanju, pa le ena prejme plačilo. Teče miloščina, ubožstvo, potrpežljivost, vzdržnost, toda samo stanovitnost dobi plačilo. To se je posebno očitno pokazalo ob preganjanju kristijanov. Dva ob enem sta bila zatožena, da sta kristijana, ob enem ju je izpraševal sodnik, ob enem obsodil k mučeniški smrti; eden je bil stanoviten ter prejel zaslužen plačilo v nebesih, a drugi je med mukami zatajil pravo vero ter tako z nestanovitnostjo uničil vse prejšnje zasluženje.

Prerok Ezechijel pripoveduje o štirih živalih, ki so peljale voz božjega veličanstva ter pravi o njih, da so se jim odprla nebesa. A zakaj so se jim odprla nebesa? Ker niso mirovale, ampak šle vedno dalje. Tudi tebi se bodo odprla nebesa, če vztrajno nadaljuješ pot čednosti. Zato se pot pravičnega imenuje ravna pot. Čim dalje se namreč gre, tem bliže se pride namenu. Nasprotno pa je na poti, ki drži na okroglo. Kolikor dalje greš, toliko bliže prideš zopet mestu, s katerega si začel iti. Takim so podobni tisti, ki niso stanovitni v dobrem; kateri danes delajo dobre sklepe, a jih jutri zopet pozabijo; ki zjutraj začnejo delati dobro, zvečer pa se hudobiji vržejo v naročje. Sučejo se v krogu in ne pridejo nikamor. *Gorje pa takemu človeku*, pravi sv. Brnard, *kateri se suče v krogu; gre sicer, a nikamor ne pride.*

Stanovitnost imenuje sv. Lavrencij Justinijan kraljico vseh čednosti, brez katere ne dobi niti boritelj zmage, niti zmagovalec krone. Stanovitnost dá še-le pravo veljavo drugim čednostim. Kristus pravi po izreku sv. Janeza Damaščana: *Kakor katerega najdem, tako ga bom tudi sodil, kajti pri vseh stvarih je posebno gledati na konec.* Če je kdo tudi vse svoje življenje živel čednostno, pa nazadnje krene s te poti, ne prejme za svoj prejšnji trud nikakega sadu. Zato pravi sv. Brnard: *Začetnikom se plačilo obeta, tistim pa, ki vztrajajo, se daje.* To naznanja tudi sv. Pavel. Ne pravi namreč samo: *tecite*, ampak: *tecite tako, da dosežete namen*, kajti mnogi se preje ustavijo, predno dotečejo do določenega kraja. Mnoge Bog hoče rešiti, a po nestanovitnosti se pogubijo. Tudi ženo Lotovo je Bog hotel oteti pogina. Bila je že na potu rešitve, toda ni bila stanovitna; ozrla se je ter bila tudi precej kaznovana.

Samo stanovitnost, pravi sv. Brnardin, *sme pred Boga*; samo stanovitnost nas pripelje pred Boga. Zato sveti Izidor ne blagruje onega, ki je v dobrem začel, ampak onega, ki je do konca vztrajal. sv. Hijeronim pa pravi: *Ne toliko iz preteklosti, kakor iz sedanjosti*

se določuje naša osoda. Zato bodimo stanovitni, kajti vihar enega samega trenutka lahko uniči vso našo srečo. Le kdor vztraja do konca, tisti bo zveličan. Mislite li, da bi bil Bog Jobu povrnil njegovo premoženje ter mu dal toliko srečo še uživati na svetu, ako bi bil godrnjal zoper božje naredbe ter bi ne bil vztrajal v potrpežljivosti do konca? — Vzglede junaške stanovitosti pa je sv. Felicita s sedmimi sinovi. Bila je plemenitega rodu ter je z lepim življenjem dajala najboljše vzglede ter spreobrnila tudi mnogo nevernikov. Iz sovrašтва pa so jo zatožili cesarju Marku Avreliju, da je kristijana. Vedejo jo pred cesarjevega namestnika, kateri si vse prizadeva, da bi zatajila Kristusovo vero. Sv. žena pa mu odgovori: „Spoznaj me najprej in nikari si ne domišljaj, da bi me tvoje lepe besede zapejlale ali tvoja žuganja ostrašila. Nikakor ne; s pomočjo sv. Duha, ki se bo z menoj bojeval, upam vse napade premagati.“ — „Nesrečna ženska, odgovori namestnik, kako se moreš veseliti smrti, ko tudi svoje otroke izpostaviš nevarnosti, da zgubijo življenje!“ — „Moji otroci, pravi Felicita, bodo z Jezusom večno živeli, če mu ostanejo zvesti, če ne, bodo pa morali trpeti večne muke.“ Potem je oblastnik sodil pod milim nebom pred templjem Martovim ter rekel Feliciti: „Usmili se vsaj svojih otrok, ki so še v cvetu let ter lahko dosežejo najvišje častne službe v cesarstvu.“ — „Tako usmiljenje, odgovori mati, bila bi krutost. Takoj obrnivši se k svojim sinovom pravi: „Poglejte proti nebu, kjer vas Jezus pričakuje s svetniki. Ohranite si njegovo ljubezen in borite se srčno za večno zveličanje svoje duše!“ Potem sodnik še sinovom prigovarja in žuga vsakemu posebej, toda ostali so stanovitni, da-si so jih grozovito mučili. Slednjič so prejeli mučeniško krono stanovitosti. Mati je morala gledati vse mučenje in stoprv po štirimesečnem trpljenju v ječi so jo obglavili. Prejeli so vsi plačilo, katero je Bog obljubil vsem tistim, ki vztrajajo do konca.

2. Ker je stanovitnost v dobrem tako potrebna, da se brez nje ni mogoče zveličati, dal nam je Bog tudi mnogo pripomočkov to čednost si pridobiti in ohraniti. Nekatere najvažnejše hočem imenovati.

a) Prvi pripomoček je posnemanje vzgleda Kristusovega. Po Kristusu se imenujemo kristijani, posnemajmo tudi njegovo življenje. Ni bil samo naš Izveličar, ampak tudi najlepši vzgled. Zato opominja sv. Pavel, naj gledamo na začetnika in dovršitelja naše vere, kateri je Kristus. Kristus ni pustil nobenega dela nedovršenega; tudi mi se ne smemo ustavljati na potu čednosti, temuč moramo jo dovršiti.

b) Molitev. Sv. Filip Nerij je vedno opominjal svoje ljudi, naj neprenehoma prosijo Boga za milost stanovitnosti. V ta namen so tudi morali vsak dan skupno moliti 5 očenašev in 5 češčenamarij. Gotovo lepa navada; kajti če moramo prositi za vsako milost, koliko bolj se to spodobi za največjo milost — za stanovitnost v dobrem. Svetniki in mučeniki so si ravno z molitvijo izprosili to milost. Omenim samo sv. Stanislava Kostko, ki je prekrasen vzgled posebno tebi, draga mladina!

Bil je sin plemenitih starišev na Poljskem. Že v prvi mladosti je bila njegovo največje veselje molitev ter je gojil posebno pobožnost do preblažene device Marije. Ko malo odraste, pošljejo ga stariši z njegovim starejšim bratom vred na Dunaj, da bi se tam šolal. Nesreča je hotela, da pride stanovat v hišo nekega protestanta. Zelo ga je peklo, ko je to zvedel, vendar se ni dal motiti v svoji pobožnosti. Vedno je ostal tih; če je le imel kaj časa, šel je v cerkev molit pred najsvetejši zakrament; postil se je prav pogosto, da-si je bil slabotnega zdravja. To je jezilo njegovega brata, zato mu je stavil zapreke, kolikor je le mogel in celó prav pogosto neusmiljeno pretepal. Stanislavu pa je ostala največje veselje molitev in to ga je ohranilo stanovitnega. Začel je misliti, kako bi naj bolje služil Bogu in že je bil namenjen stopiti v kak cerkveni red, kar nevarno zbolí. Ker je bil v protestantski hiši, nečejo mu dovoliti sv. popotnice. Kar se mu enkrat prikaže Marija ter mu razodene, da še ne bo umrl; ko ozdravi, naj pa stopi v jezuitovski red. Stanislav pobegne torej skrivaj z Dunaja in bolehni 16letni mladenič mora potovati peš notri v Rim, da ga sprejmejo v imenovani red. V molitvi je zadobil toliko stanovitnost in to stanovitnost je ohranil do konca tako, da je pel zahvalno pesem, ko se je bližala smrt. — Vzemi si ga za vzgled, draga mladina!

c) Ponavljaj često dobre sklepe. Kolikor večkrat se dene železo na ogenj, toliko mehkeje postane, toliko bolj ga ogenj prevzame. Tako je tudi z našimi sklepi; kolikor večkrat jih ponovimo, toliko bolj prešinejo naše srce. Zapomni pa si, da ne obetaj več, nego boš res mogel storiti. Bolje je ne obljubiti, pa storiti; kakor pa obljubiti pa ne storiti.

č) Varuj se tudi malih grehov. Dobrih sklepov navadno ne zapustimo nagloma, ampak polagoma. *Kdor najmanjšo stvar zaníčuje, bo padel*, pravi modri Sirah. Če hočeš dobro stati, ne dovoli niti, da bi ti en sam pesek hudič izpodmaknil izpod nog, če ne, bo sledil še drugi in vedno več in slednjič boš moral pasti. Uči naj te nesreča drugih.

d) Misli, da ti je morebiti le malo časa še živeti. Dnevi, ki so ti še odločeni, ginejo kakor senca; predno misliš, stojiš

na robu groba. Zakaj bi ne vztrajal vsaj ta kratki čas? Koliko jih je ravno zadnji trenutek napravilo večno srečo!

e) Ne zaupaj preveč samemu sebi. Človeška narava svoje moči le prerada previsoko ceni. Toda vedi, da se sovražnik ne vojskuje v javnem napadu, ampak z zvijačo. Misliš, da je zate le majhna nevarnost ter se podaš vanjo. Pa ravno tukaj te sovražnik premaga; zaupal si preveč samemu sebi. Ogibaj se torej tudi majhnih nevarnosti, kajti kdor nevarnost ljubi, bo v njej poginil.

Ali ste tako nespametni, da hočete, ko ste v sv. Duhu začeli, sedaj v mesu končati? Ali ste zastonj toliko trpeli? (Gal. 3, 3.) Sv. Pavel torej pravi, da je neumnost, dobra dela zapustiti zavoljo greha. In res! ali ne bodeš imenoval bedaka, kdor bi zamenjal zlato za blato? Ti pa še veliko slabše zamenjaš, ako zapustiš pot čednosti. Sv. Duha prisiliš, da se mora umakniti ter narediti prostor hudobnemu duhu. Kdo je tako neumen, da bo iz svoje hiše spodil velikaša ter vanjo vzel najslabšega berača. Glej! ti storiš še mnogo slabše. — S tem škoduješ največ samemu sebi. Kdor zapusti stanovanje, vzame seboj tudi pohištvo. Sè sv. Duhom gredó od tebe tudi vse čednosti in tako se ravno na-te ozirajo besede apostolove: *Ali si zastonj toliko trpel?* Amen.

† Fr. Hribar.

Četrta adventna nedelja.

I. Kdo bodi glas upijočega?

Jaz sem glas upijočega.

Luk. 3, 4.

Danes nam sv. evangelij že tretjič v adventu predočuje svetega Janeza Krstnika. Sv. Lukež imenuje čas in vse duhovske in deželske oblastnike, ki so vladali takrat, ko je predhodnik Mesijev očitno nastopil. Bog sam je čudno, bodi že ali po angelju ali po zunanjem glasu ali znotranjem razsvitljenju Janeza poklical: naj bi šel ljudi k pokori vabit in oznanovat, da bode Odrešenik kmalu prišel. Evangelist nam pové, da je predhodnik Mesijev ta klic božji koj ubogal, ker je namreč iz puščave, v kateri se je blizo trideset let resno pripravljaj na svoj poklic, „prišel na vso stran Jordansko in je oznanoval krst pokore v odpuščanje grehov“.

Tako pa govori Gospod Bog tudi ljudem v raznih stanovih in različnih priložnostih, naj zvesto izvršujejo svoj poklic, ker le potem

smejo upati, da bodo deležni časnega in večnega blagra. Nas vseh dolžnost je, poslušati glas božji ter ga ubogati, t. j. pred vsem skrbeti za svoje zveličanje, ker v puščavi tega sveta, kakor sem že zadnjič omenil, je veliko sovražnikov proti človeški duši.

V zadnjem evangeliju je Janez Krstnik na vprašanje: „Kdo si ti?“ odgovoril: „Jaz sem glas upijočega v puščavi;“ in zopet v današnjem evangeliju se potrjuje, da je on tisti od preroka Izaija napovedani glas upijočega. Da je on to res bil in je še, smo zadnjič slišali. Slišali smo pa tudi, da imamo v stvarnici prav zanesljiv glas upijočega, še bolj zanesljivega pa v Kristusu, ki se je v polnosti časov prikazal. Zato samo ob sebi sledi vprašanje: Kdo pa naj bo glas upijočega v puščavi, da Gospodu pot pripravlja, da sploh spolnuje nalogo današnjega evangelija?

In na to vprašanje želim danes odgovoriti.

Že pamet nas uči, da bi morali biti *glas upijočega*:

1. Sploh mi katoliški kristijani. Klicati pa bi morali a) v molitvi k Bogu. *S svojim glasom v Gospoda kličem, s svojim glasom v Boga; in se v mé ozira.* (Pslm. 76, 7.) Kajti zemlja je zares puščava — polna skušnjav. Suha in pusta je za človeka, ki je zgubil studenec žive vode; v njej bi moral omedleti žeje kakor Izmael, Agarin sin, ako bi ga molitev ne rešila. Nevarna je vsakemu, ker se v njej okoli drvi tisti rjoveči lev, ki išče, koga bi požrl. (I. Peter 5.) *Zato pa kličem v té, o Gospod, moj Bog! . . . Ušliši Gospod glas moje prošnje, ko molim k tebi, ko svoje roke vzdigujem k tvojemu svetemu tempelju. Ne poberi me z grešniki vred in ne pogubi me z njimi, ki hudobijo delajo.* (Pslm. 27, 1 — 3.) Zdaj razumemo, zakaj je bila sv. Terezija glas upijočega, ko je rekla: Jaz bi rada šla na visoko goro ter bi klicala s takim glasom, da bi slišal ves svet: Ljudje, molite, molite, molite!

b) Mi moramo klicati s spoznanjem svojih grehov. Naše srcé je mnogokrat puščava, polna plevela, slabih misel, zaraščena s trnjem grdih poželenj; prazna pa svetih sklepov, prazna bogoljubnih navdihnenj. *Zato sem rekel: Spoznal bom zoper sebe svojo krivico Gospodu; in ti si mi odpustil hudobijo mojega greha.* (Ps. 31, 5.) *Ne pomni grehov moje mladosti in moje nevednosti. Po svoji milosti se me ti spominjaj, zavoljo svoje dobrote, o Gospod.* (Ps. 24, 7.) Zato, kristijani moji! ako hočemo zadobiti milost in prizanašanje, moramo biti tudi glas upijočega, moramo posnemati ljudstvo v evangeliju, ki je hitelo k Janezu in se obtožilo svojih grehov (Mat. 3, 6;

Mark. 1, 5), ter hiteti k sodnjemu stolu sv. pokore in milo klicati za odpuščanje. — In potem bomo res postali glas upijočega,

c) ter bomo oznanovali slavo božjo v vsem svojem življenju, vsaj dozdej so bila naša dela mnogokrat pusta in prazna, nepripravna za nebeško žitnico. Le za svet so bila odmenjena, ne pa za čast in slavo božjo. Oh zdaj hočemo biti glas upijočega po svoji ponižnosti in krotkosti, glas upijočega po zatajevanji samega sebe, po prizanesljivosti, po miroljubnosti in zločnosti, glas upijočega po gorečnosti in pobožnosti, glas upijočega sploh po zvestem spolnovanji dolžnosti svojega stanu, tako da bomo mogli reči s psalmistom (144, 2.): *Vsak dan te bom hvalil, o Gospod, in častil tvoje ime ven in ven, vekomaj in vekomaj.* Ali se pa godi tako na svetu? Ali se razlegajo glasovi v puščavi tega sveta, ki bi morali klicati? Žalibog, da glas upijočega umolkne, ko je najbolj potreben.

2. Glas v puščavi, glejte, bi morali biti posebno stariši in gospodarji, katerim je izročena skrb za časni in večni blagor njihovih otrok in podložnih. Ti oče veš, da tvoj sin, ti mati veš, da tvoja hči skrivaj doma jemlje denar in druge reči, zato da bi šel in šla v spodtakljivo družbo, kjer se gotovo Bogu čast ne daje. Ti vidiš, kako se lišpajo tvoji sinovi in hčere, zapaziš svilnate rute in preširne obleke, ki jih sam nisi omislil, in vendar ne vprašaš: od kod? Vi veste, da take reči stanejo dosti denarja — in vi molčite ali pa celo smehljaje rečete: „Kaj hočemo, mladost je norost, — e, mora pač tudi svoje veselje imeti“, — in kakšno? — ki je pa potem le prekmalo za vas velika jeza in žalost... O vi ste molčeči psi (Iz. 56. 10.), ko bi morali biti glas upijočega v puščavi razuzdanosti!

In vi gospodarji dovolite, da se zbirajo v vaše hiše, v vaše krčme sumljivi ljudje, in se tam z igrami zapravlja, pijančuje, pleše, kolne in kvanta, da se kar cedi, — pa vi molčite ali celo sami pomagata, preslepljeni po časnem dobičku, ko bi morali biti glas upijočega v puščavi, kjer res poganja zbudljivo trnje pregrehe. Marsikateri gospodar ni glas upijočega, ampak rjuveč pohotni lev, ki nedolžnost svoje podložne požré. Ali ne velja tudi vam povelje božje, da morate čednost in lepo obnašanje pospeševati in nikomur ne biti spodtikljej? Vam veljajo besede apostelnove: da čujte nad svojimi podložnimi, kakor taki, ki bote odgovor dajali za njihove duše. (Hebr. 13. 17.)

3. Glas upijočega bi morali biti sosebnost dandanašnji krščanski časnikarji in pisavci. Kakor je mnogim znano, dandanašnji neštevilni časopisi in bukve, ki se večinoma pišejo od judov in brez-

vercev, laži trosijo med svet. Obrekujejo katoliško cerkev, se norčujejo iz verskih šeg in praznikov ter ljudstvo begajo v verskem prepričanju. Zato bi morali zdaj posebno tisti krščanski možje, ki se posvetijo pisarenju bukev in časnikov, biti glas upijočega v puščavi ter zavračati z dobrimi spisi zmote in zvijače brezvestnih pisarjev. Pa če hočejo postati glas upijočega, morajo biti podobni Janezu Krstniku, sami morajo biti prepričani o sv. veri, sami po njej živeti, jo očitno spoznavati, ter kazati sv. Jagnje božje, ki je edino v stanu odvzeti grehe, bedo in nadloge sedanjega sveta.

Pa tudi vi, predragi, kateri koli berete časnike in knjige, glejte, da podpirate le dobre, v krščanskem duhu pisane. Kjerkoli najdete v njih kako zasmehovanje sv. reči, naše vere, duhovstva in sploh poštenih ljudi, — proč ž njimi, iz rok, iz gostilne, kavarne, iz hiš! Zakaj, kristijani, bi se mi o svojih verskih in drugih potrebnih zadevah podučevati dali po judovskih in sploh brezverskih časnikih? Držimo se domačih, poštenih, ki še spoštujejo Boga in katoliško vero. In ako jih bote naročevali in brali ter tako podpirali, glejte, bođete tudi vi glas upijočega v puščavi, v kateri se je res dandanašnji ravno po takih umazanih časnikih razširila laž, prevara, hlimba, prekanjenost, zvijača, hudobija, goljufigja in oderuštvo.

4. Poseben glas upijočega v puščavi morajo biti duhovske in deželske gosposke. Sv. apostelj Pavel (Rimlj. 13.) piše: *Vsak človek bodi višji oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga, katere pa so, so od Boga postavljene . . . Oblast je Božja služabnica k dobremu.* — Deželska gosposka mora čuti nad postavo, da se vsakemu pravica zgodi, da se zatirani brani in silovitež strahuje. Glas upijočega v puščavi je posvetna oblast, ko kaznuje zločinstva, *zakaj ona ne nosi zastonj meča . . . maščevalka je k strahovanju tistega, kateri hudo dela.* (Rimlj. 13, 4.) Tako kliče vsem kristijanom: Če že jaz na svetu tako ostro kaznujem krivico, laž, goljufigjo, pobjo, umor . . ., kaj bo še-le pravični Bog storil, ko bo sodil žive in mrtve, on, ki vse bolj natanko vidi in vé, ki preiskuje ledja in obisti, med tem, ko jaz s posvetno vedo ne morem priti vselej zločinstvu do dna? — Neljub, toda pravičen in potreben glas upijočega je marsikateremu gosposka, ko ga opominja k rednemu odrajtovanju davkov in drugih plačil, katere bi lahko dajal, ako bi bil varčen in marljiv, ker brez njih bi ne mogla skrbeti za varstvo in brambo ljube domovine.

Pa, ko gosposka kliče: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“, bi nikdar ne smela pozabiti tudi zraven pristaviti: „dajte Bogu, kar je

božjega.“ Tudi so dolžne skrbeti za to, da se strah božji in sv. vera v ljudstvu vkorenini. Zatorej bi morale vlade v krščanskih ustavnih državah z vso odločnostjo se ustaviti predlogom in postavam, ki jih nasvetujejo taki poslanci, ki vedno o napredku in omiki kriče, v resnici pa ljudstvo nazaj pehajo v staro paganstvo, postavam, ki nasprotujejo božjim zapovedim in določilom katoliške cerkve, ki izključujejo Kristusov nauk. O takrat bi morala biti gosposka, ki ima moč v rokah, glas upijočega: Do tu in ne dalje!

A tudi mi, predragi! moramo dobro gosposko v takem prizadevanji podpirati s tem, da vladi volimo take poslance, naj si bo v občinske, mestne, deželne ali državne zборе, kateri so sami poštenjaki, ki ne le obljubijo, ampak se tudi potegujejo za resnico in pravico pri vsaki priliki, volimo take može, ki so dobri katoličani. — Zatorej ti nisi glas upijočega, ako se pri raznih volitvah skriješ ter ne greš volit môž, ki se zavežejo po krščanskih mislih potegovati se za narod, deželo in cesarstvo. In se zagovarjaš, da nimaš časa ter se bojiš temu ali onemu zameriti se; mutastemu psu si podoben, ki ne laja, ko je potreba.

5. Ravno tako in še v posebni meri mora biti glas upijočega duhovska gosposka. Dandanašnji se tolikrat sliši: Kaj se imajo duhovni v vsako reč vtikovati? Kaj je to njim mari? Toda kdor tako govori, ne vé, kaj je poklic duhovstva, on noče spoznati njihove oblasti, ki jim je od zgoraj dana. Ali se niso njim glasile besede Zveličarjeve: *Pojdite, učite vse narode . . . učite jih vsega, kar sem vam zapovedal.* (Marka 16.) Začetnik naše vere jih torej ni zaklenil samo v cerkev, ampak jih je poslal med svet, da ga naj učé vsega, kar je potrebno za časni, posebno pa za večni blagor. Vera mora prešinjati vsega človeka in sega globoko tudi v njegove časne zadeve. Zatorej pa mora biti duhovstvo glas upijočega na prižnici, v spovednici, v šoli in sploh v javnem življenju, kakor čuvaj npravnosti, čednosti in resnice. Ta glas mora sosebnostno klicati:

a) Zavoljo grehov človeštva. *Kliči in ne jenjaj. Kakor trobenta povzdigni svoj glas in oznanuj mojemu ljudstvu njegove pregrehe in hiši Jakobovi njene hudobije.* (Iz. 51, 1.) Duhoven ne sme molčati, ako tudi koga zbode ter mu je neljubo. On vihti dvojno nabrušen meč besede božje, on je postavljen, da ruje in podira, razdeva in razmetuje — vse hudo, da zida in sadi vse dobro. (Jerem. 1, 10.) Njemu zapoveduje sv. Pavel (II. Tim. 4, 2.): *Oznanuj besedo, naj si bo priležno ali nepriležno; prepričaj, prosi, svari z vsem potrpljenjem in ukom.* Naloga njegova od Kristusa prejeta ni

samo zdraviti po sv. zakramentih, ampak tudi zdravniku enako z mečem božje besede grde bule in izrastke na dušah vernikov porezati in odstraniti.

b) Ta glas upijočega naj kliče vsem o ničevosti, minljivosti vsega posvetnega. Pri preroku Izaiji (40. 6.) se bere: *Glas pravi: Upij! In rekel sem: Kaj hočem upiti? Vse meso je seno in vsa njegova slava, kakor cvetlica na polji! Pridiguj torej to: Vse mine, vse zgine, le to, kar človek za zveličanje zaslužnega stori, le čednost ostane vekomaj.*

Z eno besedo: glas upijočega najvišjega pastirja rimskega papeža, vseh škofov in mašnikov po vesoljnem krščanskem svetu je le nadaljevanje Janezovega klica do vsega človeštva: *Pripravite pot Gospodov!*

Glas katoliškega kristijana, glas starišev in gospodarjev, glas katoliških časnikarjev, glas deželске in duhovske gosposke naj bi bil vselej glas upijočega, ki ljudi vnema za čednost, poštenost, pravičnost; za časno in večno srečo. Žalibog, da eden in drugi semtertje pozabi to svojo nalogo, ali pa, kar je še bolj pogosto, je ta glas res le upijočega v puščavi. Kakor se v samotni, s trnjem in s kamnjem prepreženi puščavi jek razgubi, tako se razgubé tudi v puščavi pregrešnega in s strastmi prepletenega sveta svarilni in podučilni glasovi božjih poslancev in drugih predpostavljenih — v največjo škodo človeške družbe.

Naj bi danes vsaj glas spokornega pridigarja Janeza za vas ne bi bil glas, ki se malomarno presliši, ampak naj bi našel živ odmev v vaših srcih. Njegova adventna pridiga pa se glasi: *Pripravite pot Gospodovo! Ravne storite njegove steze, vsaka dolina naj se napolni; in vsaka gora in vsak grič naj se poniža; in kar je krivega, bodi ravno, in kar je ostrega, gladka pota!*

Le pripravljajte, dragi moji! pot Gospodovo, pripravite mu svoja srca, da more o božiču s svojo milostjo vanje se preseliti. Odpravite vse iz srea, kar je božjemu Detetu zoprno, kar mu pot zapira. Odpravite iz svojih sre doline počutnih strasti in lakomnosti, napolnite brezne neljubeznivosti, s tem, da odpustite svojim nasprotnikom. Razrušite gore in griče prevzetnosti in samodopadljivosti, in ponižnost naj vas prešinja. Zapustite kriva pota hinavščine, zvižaje in goljufije. Bodite odkritosrčni, pošteni, priljudni v vsem svojem dejanji in obnašanji — potem vas bo Kristus obiskal s svojo milostjo in bote gledali zveličanje božje. Amen.

Ant. Žlogar.

2. Tri jame, ki nam kratijo božji mir.

Glas upijočega v puščavi: Priprav-
ljajte pot Gospodov. Luk. 3. 4.

Danes imamo že četrto nedeljo v adventu, še par dni in obhajali bomo visoki god, veseli spomin rojstva našega Gospoda in Zveličarja. Danes še slišimo glas upijočega v puščavi, ki nam kliče: *Pripravljajte pot Gospodov, ravne storite njegove steze, vsaka dolina naj se napolni, vsaka gora, vsak grič naj se poniža*; kmalu pa bomo zopet zaslišali angeljsko pesem: *Slava Bogu na višavah, mir na zemlji ljudem, ki so svete volje*. Torej: *mir na zemlji ljudem*, so angelji v višavah prepevali. Toda, kaj vidimo po svetu? Kamorkoli po svetu pogledam, se mi kažejo žalostne reči, — mirú, pravega božjega mirú je prav malo. Res, da sedaj vojske še nimamo, tudi za bližnjo prihodnost se nam mir obeta; vendar ni pravega zaupanja med različnimi deželami in državami, — povsod morajo imeti ogromno vojaštvo na nogah; ljudstva in kraljestva so nadražena in podšuntana, da eno drugemu ne zaupa, ker žuga eden drugega napasti in si ga služnega storiti. Mirú ni po svetu. — Kako pa po družinah? Tudi v družinah se nam kažejo žalostne prikazni, da v njih ni mirú; otroci so zoper stariše, stariši zoper otroke, bratje in sestre med seboj tolikrat v sovraštvu. Kako v posameznih ljudéh? Koliko je kristijanov, ki so razdvojeni sami v sebi! Kaj je tega krivo, da je tako malo božjega mirú? Ker svet ne pripravlja poti Gospodu, Gospod ne more k njemu priti, in kjer Gospoda ni, tudi božjega mirú ni.

Tri globoke jame vam pokažem, katere Gospodu branijo k nam priti, da po svetu med ljudmi božjega mirú ni.

Zakaj je pa tako malo božjega mirú po svetu med ljudmi?

1. Prvi vzrok je ta, da je svet popustil Boga, pravega Boga, ki je v nebesih, in se v novo ajdovstvo pogreznil. Začudili se bodete mojim besedam, kadar pravim, svet se je v novo ajdovstvo pogreznil, pa vendar ne morem kar besedice preklicati. Novi pagani niso, kakor nekdanji stari, ali kakor divji ljudje, prav olikani in omikani so, pa vendar so pagani, ker ne verujejo v Boga in v Jezusa Kristusa. In takih ajdov najdeš povsod, med višjo gospodo, kakor med prostimi kmeti in delavci. Bili so taki neverniki že poprej, ali na dan se niso upali, očitno niso hoteli tega povedati; zdaj pa to naravnost in očitno pravijo, da ne verujejo, da sovražijo Boga in cerkev in jo hočejo

zatreti. Vojsko so napovedali Bogu in cerkvi, altarjem in duhovnom in ta vojska trpi že nekoliko let in še ne bo ji kmalu konca. Ta vojska je kriva, da lepa francoska dežela nima mirú, da se na Laškem in Nemškem godijo tolike krivice, da tudi mi sami nimamo blagega mirú. Zato so cerkvi vzeli skorej vse pravice, katere je ona od Boga prejela, in jih je že sto in sto let uživala, zato se njeni nauki in njene zapovedi v bukvah in časnikih dan na dan zasmehujejo, zato se ljudje, posebno pa mladina očitno in bolj skrivno od Boga in cerkve odvrtače. Vse to bo imelo žalostne nasledke, kateri se bodo še le v nekaterih letih prav očitno kazali. Na mesto vere in cerkve bo nastal strašen prepad, ki jih bo veliko požrl. — Vidite, da govorim prav, kadar rečem, svet Boga in vero popušča, zato nima božjega mirú, ljudje Boga iz svojih hiš, družin in src odganjajo, zato nimajo božjega mirú. Kjer prave vere ni, tam ni upanja, ni krščanske ljubezni; človek človeku ni brat, temuč le toliko, kolikor mu koristi; kjer se Bog popušča, ondi ni zakonske svetosti in zvestobe, ni pravice, ni resnice, ni potrpežljivosti, ni nobene čednosti.

Kaj nam je storiti proti tem nevarnostim? Ali mar mislite, da za nas niso nevarne? Le pogledjte svoje sinove in hčere, ki gredó po svetu, ali se vsi vrnejo tako nazaj, kakor so šli od doma? — Proti tem nevarnostim eden sam nič ne premore, vsi se moramo zoper nje braniti. Kako? Treba je, *a*) da vsak živo spozna, koliko srečo ima v pravi, sveti veri; *b*) da ne poslušate takih govorov, ki so zoper vero, naj jih slišite domá ali kje drugod; *c*) ne berite takih knjig in časnikov, ki so polni strupa in nevere; *e*) držite se povsod le takih hiš in ljudi, ki so vero ohranili in po nji živijo. „Vsaka dolina naj se napolni“, če hočemo, da bi prišel Gospod; najhujša jama v srcu pa je nevera. Kjer je ta jama, tje ne more Gospod, ondi ni božjega mirú.

2. Nevednost v božjih rečéh, velika nemarnost v skrbi za duše in svoje dolžnosti do Boga. Najdemo povsod ljudi, ki so zvedeni v mnogih rečéh, učeni na vse strani, le krščanskega nauka ne vedó. Zopet drugi imajo skrb za vse reči, le za svoje duše nimajo nobene skrbi; in zopet drugi se bojijo, da bi se komu zamerili, le Bogu se zameriti, jih ni strah; vsakemu hočejo dati, kar mu gré, le Bogu nočejo dati, kar Bogu gré. — Naš Zveličar je učil: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, zakopanemu v njivi, katerega človek, ki ga je našel, prikriva, in od veselja nad njim gré in prodá vse, kar ima, in kupi tisto njivo. In naša vera nas uči, da je krščanska vera dar božji, ki si ga mi nismo zaslužili, temveč nam je po sami milosti božji podeljen. Kar je pa nam po milosti božji pò-

deljeno, in toliko vrednost ima, to moramo skrbno varovati in hraniti. Ako hočemo zaklad sv. vere ohraniti, moramo se v resnicah svete vere dati podučiti, in milosti, katere nam ponuja naša mati, katoliška cerkev, tudi prejemati. Veliko ljudi je sv. veri nasprotnih in sovražnih, ker sv. vere ne poznajo, in zakaj je ne poznajo? ker nočejo se učiti krščanskih resnic. In veliko jih je slabih in pregrešnih, zato ker nočejo segati po milostih, ki jih nam ponuja od Kristusa postavljena cerkev. Kristijan! ako si želiš miru božjega, skrbi, da boš se čedalje bolj podučil o resnicah in dolžnostih sv. vere. Čim bolj jih boš spoznal, tem lažje jih bodeš spoznaval. Kdor zna brati, naj bere take bukve, ki ga podučijo o krščanskih resnicah, kdor pa brati ne zna, naj tem zvesteje posluša pridige in krščanske nauke. K čednemu življenju nam je treba milosti božje; to pa le dobivamo po sv. zakramentih. Zato nas cerkev tolikokrat opominja k prejemu sv. zakramentov; ker jih ljudje nočejo prejemati, Kristus k njim ne pride, in ne morejo imeti miru božjega. O, velika, globoka jama!

3. Preposvetno, pregrešno, razuzdano življenje. *Grešniki nimajo miru.* (Izaja 48.) Kristus je dejal: *Luč je prišla na svet, in ljudje so bolj ljubili temo kakor luč; zakaj njih dela so bila huda; vsak, kateri hudo dela, sovraži luč.* (Jan. 3, 19. 20.) Kdo bi mogel šteti vse tiste ljudi, katerih misli in želje so obrnene samo na posvetne reči! ali pa tiste, ki živijo v največjih krivicah, v najostudnejših pregrehah, svojega Boga in duše, večnosti in sodbe se še z eno mislijo ne spominjajo. Zato kliče prerok v puščavi: *Kar je krivega, bodi ravno.* Kako bi ti ljudje imeli mir, ko imajo hudo vest; kedar se jim prebudi, jim miru in pokoja ne dá. Pripoveda se o nekem moriveu, da je umorjenega zmirom pred seboj videl in ga slišal, kako mu je naproti klical: „Nesrečnej! zakaj si me umoril?“ Tega ni mogel prenesti; sam se sodbi izdá in prosi za smrt. *Hudobni nimajo miru. Velik mir imajo, ki tvojo postavo ljubijo.* (Ps. 118.)

Še par dni in slišali bomo prelepo angeljsko pesem: *Slava Bogu na višavah, mir ljudem na zemlji . . .* Vsem hoče ljubo Dete božje, Jezus Kristus, mir prinesiti, pa na svetu je prav malo miru božjega, in zakaj ga ni? Ker ljudje nočejo Gospodu pot pripravljati; kjer pa Boga ni, tudi miru ni. Kristijan! ako imaš nemirno, hudo vest, pomisli, odkod pride tvoj nemir? Poravnaj krivico, približuj se Jezusu in mir se ti bo vrnil. — Ako je tvoja družina med seboj razdvojena, premisli, kdo je tega kriv; morebiti ti, ker

jim krščanskega nauka ne daješ, ali pa ker za vero ne marajo. Popravi, kar si zamudil. Hočete mir ohraniti, varujte sv. vero; kjer vere ni, tudi mirú ni. Če bodedo vero ohranili, po veri živeli, greha se varovali, bomo uživali nebeškega, božjega miru in gledali zveličanje božje. Amen.

† L. Ferčnik.

Božični praznik.

I. Jaslice.

In (pastirji) so hité prišli in našli Marijo in Jožefa in Dete v jasli položeno. Luk. 12, 46.

Mirna je bila noč pred 1889 leti v Betlehemu. Ljudje, ki so se bili prišli popisovat, so počivali in temna noč je kraljevala nad mestom in bližnjimi livadami, po katerih je nekaj pasel David svoje čede in prepeval psalme Bogu v čast. Le nekaj pastirjev je čulo tam zunaj pri živini. Kar priplava o polunoči z neba nenavadna svetloba. Pastirji se prestrašijo, ali angelj Gospodov, ki je bil v oni svetlobi, se oglasi in jih pomiri: *Ne bojte se, zakaj glejte! oznanujem vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu, ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem. In to vam bodi znamenje. Našli bote dete, v plenice povito in v jasli položeno. In ko jim je to naznanil, prikazalo se je brez števila nebeških duhov, ki so hvalili Boga in peli: Čast Bogu na visokosti in mir na zemlji ljudem dobre volje!*

Pastirje pa je spet zapustil nebeški svit, angelji Božji so se vrnili v svoje prebivališče in po planjavi je razgrnila spet tiha noč svoja temna krila. Pobožne nočne čuvaje pa je tako prevzela ta prikazen, da so klicali drug drugemu: „Pojdimo do Betlehema in poglejmo to reč, katera se je zgodila, ki nam jo je Gospod naznanil.“ In — pravi evangelist — so hité prišli in našli Marijo in Jožefa in Dete v jasli položeno.

Kolikšno veselje pač je moralo zaigrati v njihovih srcih, ko so videli, kar jim je prišel angelj naznanit! Napolnjeni z nebeško radostjo popadali so na kolena, glasno hvalili Boga in pobožno molili novorojenega Zveličarja, katerega so ljudstva pričakovala že 4000 let. Kdo bi z veseljem ne pozdravil novorojenega Mesija, ki je prišel rešit človeški rod greha in smrti, — njega, po katerem so tako zdihovali očaki in po katerem so tako željno hrepeneli pravični

starega zakona! Ta dan bil je res vesel praznik za vse Adamove otroke in je še dandanes, da-si je poteklo že toliko sto in sto let od tistega dné v večnost. Saj komu ni znano, kako se verni kristijani skrbno pripravljajo za ta radosti polni praznik, za pomenljivi božični dan. Svojo dušo v adventnem času lepo operejo in očistijo v zakramentu svete pokore, predno pa se približa praznik, osnažijo tudi še svoja stanovanja in se praznično oblečejo. Ta dan mora biti vse po hiši lepo pomito, svete podobe lepo pozlačene z zlatimi penami in da bi domači bolj živo imeli pred očmi Kristusovo rojstvo, naredé v kotu za mizo tako imenovane „jaslice“ in prižgó pred njimi luč, ki naj bi jih še bolj spominjala Zveličarja, ki je prinesel božični dan z neba luč na svet, od koder je bila zginila po grehu naših prvih starišev. Žalostno je na božični dan v krščanski hiši, ako ne najdeš v nji ničesar, kar bi te spominjalo vesele in pomenljive skrivnosti Kristusovega rojstva. Prebivalci tiste hiše težko prav obhajajo sv. božični praznik. Da bi pa to tudi o nas ne veljalo, naredimo si skupno znamenje, ki nam bo neprenehoma stavilo pred oči rojstvo našega Odrešenika, naredimo si tudi mi jaslice, ali ne iz mahu in papirja, ki se kmalu pokvarijo, marveč naredimo jaslice na duhovni način, ki bodo vedno ostale.

Take duhovne jaslice hočem danes zgraditi vam v prid in čegar rojstvo danes obhajamo v čast.

Predno hočemo narediti in sestaviti jaslice, moramo vedeti kako in iz česa se naredé in kam naj jih postavimo. Jaslice delati se naučimo, če pogledamo, kako so nastale. Prave in prve jaslice bile so one, v katerih je ležalo v resnici novorojeno Dete, jaslice v hlevu pri Betlehemu. *In (Marija) je porodila svojega prvorojenega Sina, in ga je v plenice povila in položila v jasli, ker za-nj ni bilo prostora v hiši.* (Luk. 2, 7.) Novorojeni Jezus je ležal tedaj v jaslih!

To je napotilo sv. Frančiška Asiškega, ki vam je gotovo znan, — na Laškem je bil doma, sin bogatega kupeca, pa je vse premoženje razdelil med uboge in šel v samoto ter vstanovil frančiškanski red; tisti, ki berete cvetje z vrtov sv. Frančiška, ste njegovo življenje natančneje čitali popisano — da je poskusil Kristusovo rojstvo v podobi si narediti. Tri leta pred svojo smrtjo (1224) mu je prišlo to na misel in blizu laškega mesta Castrum Grecii je hotel izvršiti svoje delo. Dobil je za to papeževo dovoljenje in potem začel svoje pobožno delo. Izbral si je neki prostor v gozdu. Tam je napravil hlev, v njem pa jasli in altar. V jasli položil je malo dete, zraven dejal

podobo Marijino in Jožefovo, njima pridružil angelje in pastirce . . . in vse to je dobro razsvetlil. In ko je bilo vse končano, je prišel božični dan s svojimi tovariši tjekaj, za njimi pa je prišlo še verno ljudstvo od blizu in daleč, da bi sveto noč pobožno in s hvalnicami praznovali. Opravljali so tamkaj očitno službo božjo in sv. Frančišek je zbranim tako ginljivo popisoval ljubezen novorojenega Jezuska do nas, da so se vsem od veselja solzé utrinjale. Ko se je približal prihodnje leto spet božični praznik, napravil je svetnik tako, kakor poprejšnje leto in kmalu je prišlo to v navado v tistem kraju ter se je razširilo od tam na vse strani.

Zdaj, mislim, da je že malo krajev po katoliškem svetu, kjer bi ne poznali jaslje. Ko bi le še povsod poznali njih pravi pomen in vedeli, kaj je sv. Frančišek s svojimi jasljami nameraval! Njemu ni bilo samo do tega, da bi imel le vedno Kristusovo rojstvo v podobi pred saboj, ampak z jasljami hotel je v sebi nekatere čednosti utrditi, ki nam jih jaslice posebno na sreč pokladajo, kakor potrpežljivost, ljubezen do revščine, ponižnosti itd. — zgolj čednosti, ki so vsakemu kristijanu potrebne.

Zdaj vémo, kako se delajo jaslice in nam je tudi znano, kje so stale prve. Lahko jih začnemo delati. Kam jih bomo pa postavili? Ali v gozdno tihoto, kakor sv. Frančišek ali očitno v kot za mizo? Niti v gozd, niti v kot, tudi ne v kako podzemeljsko votlino, kakoršna je bil betlehemiški hlevce, ampak kraj, kjer hočemo mi zgraditi jaslice, — je naše sreč. Naše sreč bodi nam tisti hlevček pri Betlehemu, v svojem sreču hočemo narediti jaslice Jezusu, ki nas je tako ljubil, da je pretil zadnjo kapljo krvi za nas, in v svojem sreču odkazati moramo nekaj prostora njegovi sveti porodnici Mariji in sv. Jožefu ter v srce sprejeti tudi angelje in pastirje — seveda.

V sreč hočemo sprejeti ljubeznivega Jezusa. Kako pa naj to storimo? Tega mi pač ni treba razlagati. Od prve pa do zadnje adventne nedelje se vam je oznanjevalo: porabite adventni čas, pripravite se na Jezusov prihod z vrednim prejetjem zakramentov svete pokore in sv. rešnjega Telesa. Ta dva zakramenta sta, ki nam položita v jasli naših sreč novorojenega Jezusa, našega Odrešenika. Kdor je prejel pred božičem ta dva zakramenta, ta je danes tako srečen, kakor so bili pastirci, ki so prišli v betlehemiški hlev Jezusa molit. Da, še celó srečnejši je od onih. Oni so Jezusa le v hlevu molili, ta pa ga moli, kjerkoli hoče, povsod se lahko ž njim pogovarja in okuša njegovo dobrodejno ljubezen, — ker Kristus živi v njem in ga spremlja, kamorkoli gré, ter radodarno obsiplje s svojimi milostmi. Srečni tedaj vsi kristijani, ki so se tako pripravljali na Odrešenikov

prihod! Oni so si napravili še lepše jaslice v svojih sreih kakor sv. Frančišek, ker v njih prebiva pravi, živi Jezus, v Frančiškovih pa je bival le v podobi. To naj bi pomislili oni, katerim je potekel sveti adventni čas brez prida. Oni so podobni Betlehemcem. Ko bi Betlehemljani bili vzeli pod streho Marijo, Mater Jezusovo, bi se bil Odrašenik pri njih porodil. Prav taka je tudi s temi mrzlimi kristijani. Tudi v njih sreju bi se bil lahko porodil za božične praznike Jezus, da bi dostojno praznovali spomin Kristusovega rojstva, ali niso hoteli. Odrinili so od sebe lepo priložnost, katero jim je ponujal sv. adventni čas in zdaj veljá o njih, kar piše sv. Janez v današnjem evangeliju: *V svojo lastnino je prišel (Jezus) in njegovi ga niso sprejeli*. Da taki ne morejo veselo obhajati današnjega radostipolnega praznika, verjame mi vsakdo, ki vé, kako jim nemirna, pekoča vest greni to veselje. Njim bodo prešli ti prazniki, kakor je prešel advent, za temi prazniki pa še drugi, za drugimi tretji, če jih bodo še doživeli — potem bodo najbrže v času, ko še ne bodo pričakovali, poklicani, da bodo dajali račun od svojega življenja. Kako se jim bo pri sodbi godilo, to prepustimo vsegamogočnemu Bogu, ki je neskončno pravičen sodnik.

Zakrament sv. pokore in sv. rešnjega Telesa, sem dejal, položita v jaslice naših sre novorojeno dete Jezusa. To pa pri jaslicah še ne zadostuje. Ako hočemo narediti dobre jaslice, moramo gledati, da bodo kolikor moči podobne onim v betlehenskem hlevu pred 1889 leti. Kakošne pa so bile one? V stari podzemeljski votlini so bile in prav revni Jezušček ležal je v njih na slami povit v proste plenice. Kaj nas to uči? O mnogo in prav važnega. Jezus, Sin božji porodil bi se bil lahko v bogatem Rimu ali veličastnem Jeruzalemu, pa tega ni hotel, ampak je prišel raje v oni revni samoti na svet. Da bodo torej jaslice v naših sreih podobne betlehenskimi, odstraniti moramo tudi iz srca ves blišč napuha, prevzetnosti in poželjivosti in Jezušku v jaslicah postlati s ponižnostjo, s krotanjem svojega poželenja in ljubeznijo do revščine. Le preselite se, dragi kristijani! v duhu v ono betlehensko votlino in pogledjte tam novorojenega Odrašenika, v kaki revščini je prišel na svet, da je le zadostil nebeškemu Očetu za človeški napuh in lakomnost. Poslušajte, kaj nam govori to nebeško Dete iz jaslic. — Človek, pravi vsakemu izmed nas, ti misliš, da si velik in mogočen na svetu, ali poglej mene, Sinú božjega, na kupčeku slame, ki moram že precej po rojstvu za-té trpeti. Ti se oblačiš v krasno obleko in lepotičiš teló z zlatom in dragimi kamnji, moja oblačila pa so cunjaste plenice. Ti hodiš po-

čivat na gorko v mehke postelje, jaz pa moram zavoljo tebe ležati v zimskem mrazu na trdem lesu. — Pa misliš, da je to dete radi tega hudo na-té? O ne. To Dete ni hudo na-té, ampak ono te ljubi bolj, kakor si moreš misliti. Ono sicer joka, ali ne zato, ker vidi tebe pri sebi, ampak joka, da bi opralo tvoje grehe, te spravilo z nebeškim Očetom in pokazalo svojo neskončno ljubezen do tebe. Le poglej, kako steza proti tebi svoje drobne ročice, kakor bi te hotelo objeti in vabi k sebi vse: *Pridite k meni vsi, ki ste pobitega srca, jaz vas bom poživil.* Kdo bi mogel biti tako trd, da bi se ustavljal prijaznemu vabljenju ljubeznivega Otroka! Kolikrat se sliši, tega otroka mora človek rad imeti, ker je tako ljubezniv, in če velja to o navadnih otrocih, koliko bolj še o nebeškem Detetu, ki se je današnja noč porodilo in ki je ljubeznivejši kakor vsi drugi otroci na svetu. K temu Detetu sme se z zaupanjem približati vsakdo, tudi grešnik, ker vse vabi k sebi, vse hoče pridobiti za-sé s svojo gorečo ljubeznijo. Pa da se ne mudimo predolgo pri tem pogovoru, rečem le še nekaj, kar lahko posnamete iz tega. Kakor bi se k Jezusu ne upali priprosti in revni ljudje, ko bi se bil on porodil v kraljevi palači, tako tudi on noče stanovati drugače v jaslicah naših src, ako ne najde v njih ponižnosti, ki je mati vsem čednostim.

Glavni del jaslic bi bil zdaj že narejen. Jezus počiva že v naših srcih. K jaslicam gre pa, kakor smo videli, tudi še Marija in Jožef. Da bodo naše jaslice popolne, moramo tudi ta dva vanje privzeti. Kako hočemo pridružiti Jezusa v svoje srcé Marijo in Jožefa? V resnici tega ne moremo storiti, zadovoljiti se moramo, ako storimo to v duhu in podobi. Da bo pa to mogoče, zamislite se še en pot v Betlehemeski hlevce in opazujte Jožefa in Marijo. Prečista Devica in sveta Mati božja prizadeva si, kolikor more, da bi Detetu po moči postregla, mu napravila mesto v zibeli v jaslih kolikor moči pripravno posteljico in ga pokrila s pleniciami. In ko to dela, ima uprte oči naravnost v Jezusa, ki se ji ljubko smeji, ona pa ga za plačilo z materno ljubeznijo pritiska na svoje srcé, kmalu pa ga zopet položi v jasli ter mu začne skazovati božjo čast, in sv. Jožef pobožno moli pred Detetom ter hvali Boga, da mu je njega odločil za rednika. Pomislite, kako sta oba vdana v voljo božjo. Saj nista tožila, ko so jih odgnali Betlehempljani. Potem pa naredimo podobo in denimo jo v jaslice našega srca, da bo lepšala v njem Jezusu stanovanje. Ta po Mariji in Jožefu posneta podoba naj se imenuje sveta čistost, oblečena naj bo v gorečo pobožnost in pravo vdanost v voljo božjo, pod podobo pa naj stoji napis: Sv. Marija in Jožef, učita nas

Jezusa ljubiti, ohranita nam ga v jaslicah naših src in prosita za nas!

Poleg Marije in Jožefa morajo biti pri jaslicah pa še pastirji. Kakovo podobo bi neki njim dal v naših duhovnih jaslicah? O tem mislim ni treba dolgo premišljevati. Ko je o polunoči vse spalo, so oni čuli pri svojih čredah, da bi ne prišla kaka zver ali kakov tat in ne ugrabil kakega živinčeta. Podobo moramo tedaj imenovati čuječnost. Njo hočemo dati k jaslicam, da varuje vhode v naša srca, da se ne prikrade deroča zver hudobnega duha v srcé in ne pre-rine iz naših jaslic Jezusa s tem, da bi nas zapeljala v greh. Naj čuje nad očmi, da se po pogledu ne prikrade greh v srcé, naj čuje nad okusom, da ne odpre vrat grehu, naj čuje pa tudi neprenehoma nad našimi mislimi, željami in dejanji, da bi z grehom ne dale Jezusu povoda, da bi se moral umakniti iz jaslic.

Ker si pa pastircev ne moremo misliti brez angelja, ki jim je dejal: *Oznanim vam veliko veselje*, tudi njihove podobe čuječnosti ne moremo pustiti brez angelja, brez angelja varuha. Kakor so se pastirci ravnali po angeljevih besedah, tako naj tudi naša čuječnost posluša angelja varuha in naj le tisto stori, kar jej on veleva, vse drugo pa opusti. Ako bomo za to skrbeli, potem se bomo tudi mi v duhu veselili pri Jezusu ob svojih duhovnih jaslicah in bomo tudi mi glasno hvalili Boga in prepevali z angeljem varuhom neprenehoma že tukaj na zemlji: *Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje*.

Kadar bodo ti posamezni deli dovršeni, zgotovljene bodo naše duhovne jaslice. Treba bo le še luči vanje, kakor jih je razsvetlil sv. Frančišek v gozdu in kakor je razsvetljevala prve Betlehemske jaslice nebeška zvezda. To luč pa, ki ne sme ugasniti, ako hočemo, da Jezus ostane v jaslicah, imenujmo posvečujočo milost božjo, ki naj gori v naših srcih neprenehoma.

Ko bodemo pa vse jaslice dodelali, jih ne smemo hraniti le do sv. treh Kraljev ali do svečnice, ampak ohranimo jih v sreju ves čas svojega življenja in zahajajmo radi vanje z duhom in pogovarjajmo se pogosto z Marijo in Jožefom ter ju zvesto prosimo, da nam izprosita pravo otroško ljubezen do Jezusa, trdno zaupanje vanj in dar lepe ponižnosti. Pa tudi k Jezusu se večkrat zatekajmo, ki nas vedno tako ljubeznivo vabi k sebi. Njemu odpirajmo svoje srcé, njemu tožimo svoje bridkosti in on nas bo poživil. Njega prosimo pomoči v stiskah, njega tolažbe v žalosti, in uslišal nas bo, ker pravi: *Kdor prosi, prejme*. Skazujmo mu pa zato tudi svojo hvaležnost in po-

darimo mu kak mal dar. Saj je z malim zadovoljen. *Sin*, pravi, *daj mi svoje srcé!* to je zadosti velik dar. To more vsakdo izmed vas darovati. Komur je pa predobrotljivi Bog podelil tudi kaj več časnega premoženja, ta daruje lahko od tega kaj revežem, in to bo Jezus sprejel kakor bi njemu podaril.

Sv. Vincencij je imel navado, da je ob vsakem božiči dajal hrane enemu revnemu otroku, eni revni ženi in enemu možu. To je delal, da bi počastil novorojeno dete Jezusa, njegovo mater Marijo in rednika Jožefa. In predno se je Vincenciju približala smrtna ura, prikazala se mu je v spanji sv. družina, ki mu je dejala: „Ker si nas o božiču tolikrat nasitil, bodi tudi ti naš gost pri naši nebeški pojedini!“ Po tej prikazni se je svetnik prebudil in kmalu po tem za zmeraj zaspal. Njegovi duši pa je prišel naproti Jezus in je dejal: Pridi k meni in ostani vedno pri meni!

Jezus, ki smo tebi v čast danes naredili v svojih srcih jaslice in sklenili jih vedno ohraniti, bodi ob smrti uri tudi nam milostljiv in tudi vsacemu izmed nas reci: Pridi k meni in ostani vedno pri meni! Amen.

† Andr. Adamič.

2. Znamenja ljubezni do presv. božjega Deteta Jezusa.

In beseda je meso postala, in je med nami prebivala. Jan. 1, 14.

Neizrekljivo velika je pač ljubezen božja, ki se je na današnji sveti in veliki praznik razodela do nas grešnih ljudi. Glejte! ko so angelji grešili, niso našli milosti pri Bogu; po ostri božji pravici so bili na vekomaj zavrženi; ko so pa ljudje grešili, so našli Odrešenika. In ta Odrešenik je sam Sin božji, ki je zapustil prelepa nebesa, našo revno človeško natoro na-se vzel in hotel v odprtem, mrzlem hlevu rojen in na trdo slamo v jasli položen biti, se je od mraza tresel in jokal, in je tako že kot majhno dete začel trpeti zavoljo nas, da bi nas odrešil večnega pogubljenja. Skazovanja posebne ljubezni in velikodušne dobrote pa so imela vselej to moč, da so tudi najbolj trda in mrzla srca z nasprotno ljubeznijo vnela. Ali nas torej vse to, kar je Jezus zavoljo nas ob rojstvu storil in pretrpel, ne bo nagibalo, njega iz hvaležnosti zopet ljubiti? Gotovo! in ravno zato npam, da menda vsi, kar vas je danes tukaj pričujočih, vsaj mislite, da Jezusa ljubite, in vsakdo, ko bi ga jaz vprašal: „Ali ti ljubiš Jezusa, presv. božje Dete?“ — bi menda hitro odgovoril: „Kaj

pa, da ga ljubim!“ Ali, preljubi! da rečem z besedami sv. Janeza evangelista, nikar ne ljubimo Jezusa le z jezikom ali z besedo, ampak v dejanji in resnici. Naj vam torej danes nekoliko govorim o tem: kako moremo pokazati, da Jezusa, presveto božje Dete v dejanji in v resnici ljubimo. — Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Ako si domišljujemo, da presv. božje Dete Jezusa v jasliah ljubimo, pač sami sebe motimo in goljufamo, ako se ne prizadevamo, svoje srce po Jezusovem duhu vravnati, in si tiste čednosti pridobiti, katere nas je Jezus kot majhno dete že v jasliah učil. Zakaj le tista duša Jezusa prav ljubi, katera si prizadeva ljubiti to, kar je presveto božje Dete ljubilo in iskati to, kar je presveto božje Dete iskalo.

a) Obrnimo torej oči svoje duše proti Gospodovim jaslim in premišljujmo, s kakošnim duhom je bilo napolnjeno v Betlehemskih jasliah ležeče presveto božje Dete. Duh presv. božjega Deteta Jezusa v jasliah je duh največjega uboštva in zaničevanja vsega pozemeljskega. In zares! ali se more pač večje uboštvo misliti, kakor to, ki ga je Jezus v jasliah trpel? Vse je ubožno, kar se pri njem vidi. Ubožna je mati njegova in kamor se pogleda, se nič drugega ne vidi, kot največje uboštvo, zapuščenost, pomanjkanje in potreba. — Vse, nebesa in zemlja so njegova lastnina in spodobilo bi se bilo, da bi bili vsi ljudje k njemu hiteli in mu stregli. Pa ravno nasprotno od tega se je zgodilo, zaničevali so ga in v mrzlem zimskem času mu še prenočišča niso privoščili. *Prišel je v svojo lastnino*, piše sv. Janez, *a njegovi ga niso sprejeli*. — Hočeš, o kristijan! v dejanji in resnici presveto božje Dete Jezusa ljubiti, bodi tudi ti vsaj po svoji moči ubožnega duha. Nikakor ne hrepeni po velikem pozemeljskem bogastvu, nikar ne navezuj svojega srca le na časno, in od svoje obilnosti rad podeluj cerkvam in potrebnim, vrednim siromakom, ker vse to hoče Jezus tako poplačati, kakor bi se njemu samemu dalo. Kateri pa revščino in pomanjkanje v marsikaterih rečeh trpite, bodite v voljo božjo vdani ob misli, da je presv. božje Dete Jezus v jasliah še večje pomanjkanje trpel. Glejte! tako zamorete pokazati, da ste Jezusovega duha, ki je bil duh uboštva in s tem pričati, da Jezusa, presveto božje Dete, v djanju in resnici ljubite.

b) Duh presv. božjega Deteta Jezusa je dalje duh najglobokejše ponižnosti. Ni mogoče si misliti večjega poniževanja, kakor je to, da je vsegamogočni in neskončno veliki Bog

človeško dete postal. Oh, kdo bi si vendar mogel misliti, ko bi ga sv. vera tako ne učila, da to Dete, ki se je v naročji nosilo, je neskončna božja vsegamogočnost? in da to Dete, ki ne daje družega glasu od sebe, kot mili jok, je neskončna modrost božja? in da to Dete, ki v plenicah povito na trdi slami v jaslih leži, je največji Gospod in kralj nebes in zemlje, pred katerim so vsi pozemeljski poglavarji v svojih gradovih in na svojih zlatih sedežih le prah in pepel? *O človek, zakliče tukaj sv. Brnard, kako si upaš se povzdigovati, ko se tvoj Gospod in Bog tako globoko ponižuje!* Poglej svojega Boga v ponižnih jaslih. Njegova majhna podoba, kako osramotuje tvojo prevzetnost v mislih, v besedah, v oblačilih in v vsem obnašanji, ko si kaj velicega iz sebe domišljuješ! Ali moreš pač presv. božje Dete Jezusa ljubiti, ne da bi njegovo globoko ponižnost posnemaš? Z napuhom so naši prvi stariši grešili, s ponižnostjo nas je Sin božji zopet odrešil. Hočeš tedaj, o kristijan! pokazati, da Jezusa v jaslih v resnici ljubiš, varuj se napuha in bodi, kot presv. božje Dete v jaslih, ponižnega duha.

c) Duh presv. božjega Deteta v jaslih je bil tudi duh prečudne pokorščine. V prvem trenutku svojega življenja na svetu se je popolnoma podvrgel volji svojega nebeškega Očeta, da hoče v odrešenje sveta vse svoje življenje na zemlji v uboštvu, v britkostih in bolečinah, v zaničevanji in preganjanji preživeti ter mu pokoren biti noter do smrti in sicer do smrti na križu. Pa ne le svojemu nebeškemu Očetu, ampak tudi ljudem se je popolnoma podvrgel ter bil njim pokoren; pustil se je svoji presveti materi Mariji v naročje jemati, v plenice poviti, v jasli pokladati ter storiti s seboj, kar je hotla. Pa ne le svoji sv. Materi, še celó trinogom je bil pokoren, ko so ga trpinčili in na križ pribili. O kristijan! ali moreš pač Jezusa ljubiti, ne da bi njega v pokorščini po svoji moči posnemaš? Če nisi pokoren Bogu in cerkvi ter božjih in cerkvenih zapoved ne spolnuješ, če nisi pokoren svojim starišem, duhovnim pastirjem in drugim predpostavljenim, ali moreš reči, da Jezusa v resnici ljubiš?

d) Duh božjega Deteta Jezusa je tudi duh prečudne ljubezni in krotkosti. Če tudi iz Betlehema pahnen, se ni vrnil v nebesa nazaj, se ni hotel maščevati nad ljudmi, ne jih preklinjati, marveč se je že v jaslih zanje nebeškemu Očetu daroval, in se zavezal, da hoče za ljudi, svoje sovražnike, celo na križu umreti, da bi jih rešil večnega pogubljenja. O kristijan! ali moreš pač Jezusa ljubiti, če njega v ljubezni in krotkosti nič ne posnemaš in se za vsako reč nad svojim bližnjim togotiš ter ga preklinjaš?

e) Poslednjič je bil duh božjega Deteta Jezusa v jaslih tudi duh poln srčnih željâ, kraljestvu greha kmalu na svetu konec storiti in ljudi k pravičnemu in svetemu življenju napeljevati in tako večno zveličati. — O kristijan! če se pa ti grehu, zlasti smrtnemu grehu — nočeš odpovedati, če imaš morebiti še hudobno voljo, v smrtnem grehu: v pijančevanji, v grešnem znanji in v nečistosti, v jezi in sovraštvu dalje živeti in tako presveto Dete kot Herod v svojem sreću umoriti, ali ga kot judje vnovič s smrtnim grehom križati, ali moreš pač misliti, da Jezusa v dejanji in v resnici ljubiš? O gotovo ne! Kdor nima resnične volje, se po adventni spovedi in sv. obhajilu z vso močjo varovati greha, zlasti vsakega smrtnega greha, ta zastonj misli, da Jezusa ljubi.

O preljubi! primerjajmo tedaj svojega duha z Jezusovim duhom, ki je bil duh največjega uboštva, duh ponižnosti, duh prečudne pokorščine, duh ljubezni in krotkosti, duh poln srčnih željâ, grehu konec storiti, in premišljujmo, ali smo do zdaj bili kaj njemu podobni? Oh, kako malo je bilo do zdaj naše življenje Jezusovemu duhu podobno! Obžalujmo to pred Gospodovimi jaslimi in srčne želje obudujmo, se za naprej po Jezusovem duhu ravnati, da bomo čislali, kar je on ljubil. To iz vsega sreća sklenimo, ako hočemo v resnici kazati, da Jezusa ljubimo. Pa, ker smo si svesti svoje slabosti in sami iz sebe nič ne premoremo, prosimo presveto božje Dete, da nam vdihne svojega duha — duha uboštva, duha ponižnosti, duha pokorščine, duha ljubezni in krotkosti, duha srčnih željâ, se za vselej grehu odpovedati; zakaj le potem, ko nas bo njegov nebeški duh navdajal, bomo njega v dejanji in v resnici ljubili in se v tej ljubezni večno zveličali. Amen.

Job. Krčõn.

Praznik sv. Štefana.

I. Štefan — mučenik, priprošnjik, pomočnik.

In je pokleknil in z velikim glasom upil, rekoč: Gospod ne prištevaj jim tega greha. Ap. dj. 7, 59.

Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, bodo preganjanje trpeli. (II. Tim. 3, 12.) Kakó hitro se te besede spolnujejo! Včeraj smo veselo klečali pred jasicami in radostno slušali glas svete Cerkve: *Dete nam je rojeno in Sin nam je dan in imenuje se pre-*

čudni, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar mirú. (Iz. 9, 6.) Kralj mirú imenuje se naš Izveličar. A nebeškega mirú, katerega nam je on prinesel na zemljo, mnogi niso hoteli sprejeti. Na te ozirajo se besede Jezusove: *Nikar ne mislite, da sem mir prišel prineset na zemljo, ne mirú, meč sem prišel prineset, in človekovi sovražniki bodo njegovi domači.* (Mat. 10, 34. 36.) Prav tako godi se današnjega praznika svetniku. Rojaki njegovi planejo čeznj, ga tirajo iz mesta, in ne še z mečem, celo s kamenjem ga pobijejo. Tako pre-mišljevanje pač ni pripravno poviševati veselja božičnih praznikov, utegnil bi si kedo misliti. A ne glejmo samo mučenika, ozrmo se tudi v priprošnjika sv. Štefana. Kakor za svoje najljubše prijatelje moli za svoje sovražnike in vsled svoje molitve njih vredni pomočnik postane. Ne glejmo toliko krvavega prizora zunaj mesta Jeruzalemskega, ne štejmo kamenja, ki se gosto vsiplje na mladega dijakona, ne zrimo krvavečega mučenika, ki med krohotom sovražnikov izdiha svojo dušo, a premislimo tembolj svetost, srčnost, značajnost današnjega godovnjaka in spoznali bomo, da on ni samo mučenik, marveč tudi priprošnjik in pomočnik svojim rojakom in nam. — *Vem namreč, komu sem veroval* (II. Tim. 1, 12), — s temi besedami nam sv. Štefan danes iz nebes daje spričevanje o svojem svetem življenji. Spoznajmo tudi mi življenje svetnikovo, da bomo njegovi posnemalci, kakor je bil tudi on posnemalec Kristusov (I. Kor. 4, 16). Gospod Jezus, sedeč na desnici božji, podpiraj z milostjo sv. Duha to naše premišljevanje.

Odkar svet stoji, je ljudi brez števila umrlo nasilne smrti. Kdo zna, koliko so jih pomorile razne vojske, koliko jih je kaznujoča pravica spravila na oni svet, koliko jih je porazilo maščevanje, sovraštvo, zavist! — Koliko jih je umrlo mučeniške smrti! A kakošna je bila njihova smrt? Odgovoriti moramo, da drugačna ko navadnega človeka. Prirojeno nam je, da se smrti bojimo. Mučeniki pa so svojo natoro premagali, so vse dobrote sveta imeli za zgubo, za blato, da bi Kristusa pridobili, so raje tudi življenje dali, kakor bi Kristusa zatajili. Zato pa jih opazujemo lahko, kako gredó s smehljajočim obrazom, z molitvijo na jeziku, z vzdihovanjem po Izveličarji v smrtne svoje bolečine. — Sv. Štefana Cerkev imenuje „prvega mučenika“. In ne zastonj. Zadnji trenotki njegovega življenja nam to pričajo. Taka namreč je lastnost mučenicov, da gredó z veseljem v smrt. Veselje kazal je tudi sv. Štefan. Poprej, ko je še opravljal svojo službo, ko je bolnikom stregel in jih tolažil, sirotam in vdovam dobrote delil,

sv. rešnje Telo vernikom podajal, nam ne pové sv. pismo, da bi bil to storil žarečega obraza. Ko pa razlaga svojim rojakom božjo moč in božje lastnosti svojega Izveličarja, kar vé, da bo brezmejno razsrdilo njegove poslušalce, tedaj morajo vsi gledati vanj; obraz mu žari, lice mu obliva nebeška svetloba: *Videli so njegovo obličje, kakor obličje angeljevo.* (Dj. ap. 6, 15.) Zakaj se mu sveti obraz? Zato, da celo telo njegovo pokaže udanost svetnikovo, srčnost njegovo za Jezusa tudi življenje dati. Velika res je muka, katero si izmisli roj sovražnikov, a večja ko trpljenje je ljubezen; *močna kakor smrt je ljubezen.* (Vis. pes. 8, 6.) Štefanova je še močnejša, tudi smrt je premagala.

In sredi smrtnega boja, kam se svetnik ozira? Ne gleda kame-njalcev, ne krvavčega svojega telesa, ne — kviško zre in kliče: *Glejte! Vidim nebesa odprta in Sinú človekovega stati na desnici božji.* (Dj. ap. 7, 55.) — Bila je v starih časih navada postaviti v vojski pred vso armado zalo okrašen steber, na katerem so bile razne dragocenosti, svetlo orožje, lavorovi venci itd., vojakom v spodbudo, češ, ako se hrabro bojujete, vse to vam bode v plačilo. Bojevnik za sveto vero Štefan pa ne gleda minljivih dragocenosti, Kristusa, nebeškega vojskovodjo samega ugleda, in krono, katera mu je pripravljena od začetka svetá. Zato pa je pozabil vže vse posvetno, v nebo gleda in hrepeni, da bi bil skoro razvezan in združen s Kristusom . . . To pa je pravo mučeništvo, ki največe muke trpi iz namena, da Kristusa in njegovo nebeško slavo pridobi.

Zgodovina nam pripoveduje, da so po nedolžnem k smrti obsojeni še tik pred smrtjo pričali svojo nedolžnost. — Sveti Štefan molči. Mogočno, kakor tak, ki ima oblast, je poprej govoril o Bogu — človeku, odrešeniku, Kristusu Jezusu. O sebi — molči. Ni žal besede iz njegovih ust, ne pritožbe, ne očitovanja, ne vzdihovanja — mučenik molči. Kakor jagnje, šel je tudi Štefan — v zaklanje, in ne odprè svojih ust. A ravno s tem pokaže, da vse rad izgubi, da si le Kristusa in njegovo plačilo pridobi.

Predragi! Trpini na svetu smo tudi mi. Previdnost božja je vsakemu izmed nas križ, večí ali manjši naložila. Vprašanje je le, s kakšnim sreem mi trpimo? Bojim se, da se v tem trenutji vzbuja vest nekaterim izmed nas. Ti moj Bog! Kako ljudje čestokrat tarnajo, tožijo, vzdihujejo čez mero! In vendar trpé le zasluženno kazen za svoje grehe! In potolažiti se niti ne dajo. A tudi takim bi se smelo klicati: *Vi neobrczani na srci in ušesih, vedno se ustavljate svetemu Duhu!* — Kaj stori Štefan v svojih mukah? V nebo gleda, Kristusa kliče, njemu svojo dušo izročá. Iz nebes mu

dohaja hladilo, Kristus je njegova tolažba, za ves svet se ne meni, samo da pridobi za nebesa svojo dušo. Če je torej žalostno tvoje srce, če te stiska in nadloga obdaja, če ti nesreča grozi — v nebo pogleduj — kviško srca! Kristusa kliči in slušaj, on pa ti pravi: *Kdor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj.* Če torej on trpi, zakaj ne tudi ti? — *Učence ni čez svojega Gospoda.* In če se izgovarjaš: Kristus je lahko prinesel molče svoj križ na Kalvarijo, kajti bil je pravi Bog, a človek poln slabosti, kakó bo v trpljenji stanoviten ostal? Današnji praznik spodbija tvoj izgovor. Štefan, človek kakor mi, slabostim podvržen kakor mi — častito premaga svoje sovražnike in gre plačilo uživati v sveta nebesa. In če on, zakaj ne tudi ti? Res, da je bil *poln milosti in moči.* Ali pa je milost, dušno moč tebi doseči nemo-goče? *Ponovite se torej v duhu svojega uma, in oblecite novega človeka, kateri je po Bogu vstvarjen v pravičnosti in resnični svetosti.* (Efež. 4, 23—24.)

II. Ljubezen do Boga gnala je sv. Štefana v mučeniško smrt. Toda tudi ljubezen do bližnjega gorí v njegovem srci. Ta ogenj vsplamti v gorečo molitev, katero v svoji smrtni uri pošilja proti nebesom. Za koga moli? Ne za svoje vdove in sirote, ne za prve kristijane, marveč za svoje sovražnike. *Gospod, ne prištevaj jim tega v greh.* Te besede so bile pravi povod, da je postal prvi mučenik tudi priprošnik svojim rojakom. Premislimo, kako moli sv. Štefan. Apostolsko dejanje oznanja nam trojno posebnost te molitve. Mučenik a) moli klečé, b) kliče c) z velikim glasom. Klečé moli za svoje sovražnike. Zakaj tako? Sveti Peter Damijanski nam to lepo razloži, rekoč: *Za-se moli stojé, za sovražnike klečé. Bolj ga namreč bolé grehi sovražnikov, ko lastne rane, hujša mu je njih hudobija nego lastna smrt.* In sv. Tomaž iz Vilanove še pristavlja: *Za-se moli stojé, za sovražnike klečé, ker sebi vidi nebo odprto, sovražnikom pa peklo.* Zato moli za-nje silneje, gorečnejše, stanovitnejše, čembolj so njegove priprošnje potrebni. — In ko je molil za-se, molil je tiho. Za sovražnike kliče, clamavit: *Gospod Jezus, ne prištevaj jim tega v greh!* Zakaj kliče, vpije? Ker moli vsled obilne ljubezni do svojih nasprotnikov. O kolika podobnost med učnikom in učencem! Ne dolgo poprej klicali so judje Pilatu: „Križaj ga, križaj ga!“ — Kmalu na to visel je na križi Kristus in klical: *Oče, odpusti jim* (Luk. 23, 34)! In sedaj pa je zopet gosta tolpa ljudstva zunaj mesta. Vpijejo, rjovejo: Kamnajmo preklinjevalca Božjega! Izmed teh divjih glasov pa dohaja klic: *Gospod, ne prištevaj jim tega v greh!* Zdi se mi, da hoče

svetnik klicati: Nebo in zemlja mi je priča, angelji in ljudje so mi svedoki, da odpuščam vsem sovražnikom, da jih ljubim od srca. *Klical je*, piše neki pobožen pisalec (Dioniz Kartuzijan), *ker je molil z obilnim sočutjem, s srčnim usmiljenjem.*

Še neko okolnost omenja sveto pismo. Štefan je molil in klical z *velikim glasom, voce magna*. Zakaj, o svetnik, se trudiš glasno prositi za svoje sovražnike? Gospod tudi tihe molitve svojega učenca ne bo preslišal. *Kliče pa z velikim glasom, ker mu srcé gori prevclike ljubezni.* (Peter Dam.) In tega ognja ne pogasi noben kamen, nobena slabost, nobena bolečina, nobena žalost. Bolj ko ga bijejo, ranijo, mučijo, bolj gori ogenj ljubezni v njem, silnejše, glasnejše moli svetnik za svoje sovražnike.

O kristijanje! Kolik razloček med nami in sv. Štefanom. Sem k umirajočemu mučeniku pridite v šolo vsi, ki se visoko spenjate nad svojega bližnjega, ga zaničujete, s priimki in psovkami obkladate — glejte, sv. Štefan klečé moli za svoje sovražnike. In vi, ki v svoji jezi bližnjega do dna pekla proklinjate, in mu nevošljivosti ves bled in medel obraz kažete — glejte, sv. Štefan moli za svoje sovražnike. In vi, ki jezo hranite v svojem sreci in se morda celo ponašate s tem, da ste v sovraštvu sè svojim bližnjim eno ali več let — čujte, sveti Štefan glasno kliče, z velikim glasom prosi za svoje sovražnike. O kedaj pač bo rodove človeške ljubezen objela? Vsi smo otroci enega Očeta, vsi bratje Kristusovi, vsi z njegovo krvjo odrešeni, vsi v nebesa poklicani — in vendar toliko sovraštva! . . . Kdaj pač pride čas, da bomo kakor sv. Štefan tudi mi prosili Boga za svoje sovražnike in ravno tako želeli, da bi jim Bog odpustil, kakor jim mi iz srca odpuštimo? Sv. Štefan, prvi mučenik, prosi za nas!

III. Njegova iskrena molitev ni ostala brez vspeha. Postal je svojim rojakom pomočnik. Prvi sad njegove molitve napoveduje nam „Dejanje apostelnov“, pripovedujoč nam: *Priče so položile svoja oblačila k nogam mladeniča, kateremu je bilo ime Savel.* Te besede razlaga nam sv. Avguštin z njemu lastno bistroumnostjo trdeč: Obleko je varoval vseh, in tako ga je kamenal po rokah vseh. Naj bi bil on sam pobijal ga s kamenjem, malo bi mu bil škodoval šibki mladenič. Ker pa je pazil na vrhno obleko drugih, je s tem zdatno pomagal svojim rojakom, ki so kamenje tem lože in močnejše metali. Tako pa je bil Savel prvi in najhujši preganjalec Štefanov. In pogubljenje je zaslužil. Toda mučenik moli za mladeniča in iz Savla postal je Pavel. *Prav zato pa se je dvignil od zemlje Pavel, ker je*

bil pobit na zemljo Štefan. Prej zgrabljivega volka spremenila je Štefanova molitev v krotko jagnje. Krvolok je padel s konja, svetnik vstaja, kot preganjalec cerkve oslepi, kot oznanovalec križa Kristusovega spregleda. Kot sin pogube se zgrudi, kot izvoljena posoda vstaja, Savel pade — Pavel vstane. (August. Sermo 382.) — To je prvi sad molitve Štefanove.

A tudi drugim rojakom svojim postal je prvi mučenik — mogočen pomočnik. Res, da je vstalo na to preganjanje krvavo. V trumah tirali so prve kristijane pred sodbo, jih po krivem tožili in morili. Mnogi pa so videli blaženo smrt Štefanovo, so šli za njim in srčno dali svoje življenje za sveto vero. Mnogi tudi ko so videli srčnost prvega mučenca in njegovih naslednikov, so spoznali božjo moč vere Kristusove, so se dali krstiti in so sprejeli vero sv. Štefana. Tako se je dogodilo kmalu po smrti Stefanovi, kar je pozneje zapisal učeni Tertulijan: „Kri mučenikov je seme kristijanov, bolj ko nas kosite, več nas je.“ — Duh sv. Štefana med njegovimi rojaki ni izginil, njegova molitev ni ostala brez vspeha. Postal je prijatelj bratov in Izraelovega ljudstva, — on je, ki še sedaj veliko moli za ljudstvo in vse sveto mesto. (II. Mak. 15, 14.) Njegov spomin je blagoslovljen. (Eccli. 45, 1.)

Od prvih časov sèm praznuje sv. Cerkev spomin sv. Štefana drugi božični dan. Slovesnost tega praznika naj bi verne opominjala, kako da morajo živeti po zgledu svetega Štefana, da enkrat slavo nebeškega poveličanja dosežejo. Mučenik je sv. Štefan — nam vzgled, da ne omagamo v svojih težavah, bridkosti . . . temuč pogumno hitimo za svojim Zveličarjem, ki je prvi pokazal, da skozi križ in trpljenje gré pot v življenje. Priprošnjik je današnji godovnjak — uči nas, kako molimo posebno za svoje sovražnike, za vse, ki nas preganjajo in obrekujejo. Pomočnik nam je v nebesih, zato se mu zvesto zlasti današnji praznik priporočimo. *Gospod, sprejmi mojo dušo* — klical je nekdaž boreč se z življenjem in smrtjo. Prišel bo dan, ko bo tudi nas enaka osoda zadela. O, posebno tedaj pa. sveti Štefan, povzdigni svojo prošnjo za nas pri Gospodu Jezusu, da kakor ti, bomo tudi mi uslišani, vzdihujoč: *Gospod, sprejmi mojo dušo!* Amen.

Andr. Karlin.

Nedelja pred novim letom.

Varujte se slabih časnikov in knjig.

Glej, ta je postavljen v padeč in vstajenje mnogim v Izraelu, in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo.

Luk. 2, 34.

Med najbolj ginljive prizore stare zaveze spada razdjanje Jeruzalemskega mesta po babilonskem kralju Nabuhodonozorju. Ker mu judje odrekó pokorščino, pride Nabuhodonozor z ogromno vojsko pred Jeruzalem, ga po dolgi oblegi premaga, veliko judov pomori, druge odpelje v sužnost, krasno mesto in veličasten tempelj pa z ognjem popolnoma pokonča. Strašno je bilo razdjanje tega tolikanj krasnega mesta! Še zdaj nam trepeče srce, ako beremo žalostne pesmi preroka Jeremija, ki jih je ves potrt pel nad temi razvalinami.

Predragi v Kristusu! Na to razdjanje in na to zdihovalje pre-rokovo nas spominjajo tožbe sv. Očeta in naših višjih pastirjev, v katerih nam kažejo sedanje stiske katoliške cerkve. Ni več Nabuhodonozor, ki pelje jude v sužnost in podira zidanje Jeruzalemsko, sam peklenki satan oblega cerkev Kristusovo in mori z njegovo krvjo odkupljene duše. Pač ne brez vzroka nam sv. Oče od časa do časa pri-poročajo posebno častenje sv. Jožefa, zavetnika sv. cerkve, in Matere božje, te mogočne premagalke satanove, in ne brez vzroka molimo pri vsaki tihi sv. maši, naj nas sv. nadangelj Mihael varuje pred zalezovanjem hudobnega duha in naj satana in druge hudobne duhove z močjo božjo v peklenko brezdnó pahne! Koliko oblast ima že satan na tem svetu! Z lastnimi očmi lahko vidimo dan na dan, kako se že pri nas, v deželi, ki je bila pred nedolгим še zgled katoliške dežele, širi nejevera, kakor povodenj in žuga posebno v mladih srcih ugasniti še to malo iskrico verskega prepričanja. Prazniki se malomarno skrunijo, pokorščina do starišev in sploh vsake postavne gosposke gine, sv. zakramenti se zanemarjajo in sv. čistost, ta nebeška hči, medli vedno bolj zapuščena in nepoznana, na njeno mesto pa stopa razuzdanost in nesramnost. Skratka, božje in cerkvene zapovedi se vedno bolj prezirajo in nejevera dviguje vedno bolj ošabno glavo, da, bolj čutimo, kakor kdaj poprej Simeonovo prerokovanje: *Ta je postavljen mnogim v padeč in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo.*

Od kod ta nejevera, ta liberalni duh že tudi med nami Slovenci. Razni so sicer vzroki razširjajoče se liberalne kuge, vendar poleg slabih postav, ki ne branijo in ne podpirajo vere, so pri nas

Slovincih, kakor tudi sploh, največ nejevere zasejali liberalni, brezbožni časniki in knjige. Brezbožni časniki in knjige so po besedah nekega slavnega kardinala tisti zmaj iz skrivnega razodenja, le s tem razločkom, da nimajo le sedem glav, ampak toliko glav, kolikor iztisov, tedaj na stotine, na tisoče. Ker žalibog tudi med nami Slovenci več brezbožnih časnikov razširja kraljestvo satanovo t. j. nejevero in ker je po besedah sedanjega sv. Očeta Leona XIII. vestna dolžnost vsakega duhovnika svariti verne pred slabimi časniki in knjigami, storim le svojo dolžnost, ako vam ob koncu leta pokažem, kako pregrešno je slabe časnike in knjige brati, naročati in posojevati,

1. Naturna postava prepoveduje branje slabih časnikov in knjig. Naturna postava nam namreč zapoveduje, skrbeti za svoj lastni blagor in vsled tega se vsega varovati, kar nam more škodovati. Kdor prestopi prostovoljno in vedoma to postavo, ki je zapisana v naše sree, greši. N. pr. kdor ne skrbi za zdravje. Človek pa nima samo telesa, ampak tudi neumrjočo dušo in zato smo po naradni postavi dolžni skrbeti tudi za dušo in se vsega varovati, kar more duši škodovati in sicer toliko bolj, ker je duša imenitnejša od telesa. Kaj pa škoduje duši? Ali mar branje slabih časnikov in knjig? Brez dvoma. Tu velja popolnoma pregovor: „Povej mi, s kom da občuješ, in jaz ti povem, kdo da si.“ V enakem smislu govori sv. pismo: *Kdor smolo prime, se osmoli*. Ali je mogoče, da bi v oguju stal, pa bi se ne opeknel, ali je mogoče, da bi v vodo padel, pa bi se ne zmočil, ali je mogoče, da bi strup zaužil, pa bi se ne ostrupil in slednjič, ali je mogoče, da bi neverne liberalne liste bral, pa bi neveren, liberalen ne postal! To je nemogoče. Sv. pismo to potrjuje, ko govori: *Kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti pogine*. (Prid. 4, 37.) Nemogoče je, da bi bral časnike in knjige, ki govoré zaničljivo o katoliški cerkvi in duhovnikih, pa bi polagoma ne zgubil spoštovanja do katoliške cerkve in njenih duhovnikov; nemogoče je, da bi bral liste, ki proslavljajo mesenost, pa bi sam ves mesen in poželjiv ne postal. *Kdor za smolo prime, se osmoli*. Navaden nasledek branja slabih listov je, da bralec najprej omrzne v veri, in nato začne še vero in duhovnike popolnoma sovražiti; z vero zgine pa tudi vsa nravnost, ker če se pri drevesu korenine posekajo, tudi veje ne morejo več zeleneti. Tega nas prepričuje vsakdanja skušnja. Kakor začne liberalen časnik v hišo zahajati, tako gré pa vera iz nje in ž njo pošteno, nravno življenje.

2. Božja postava prepoveduje branje liberalnih časnikov in knjig. Sv. pismo pripoveduje, da so se otroci Božji jeli pečati z hudobnimi človeškimi otroci in so postali spačeni, kakor le-ti. V svarilen zgled jih je Bog kaznoval z veseljnim potopom. (I. Mojz. 6.) Dalje govori sv. Duh v 17. psalmu: *Ako občuješ s svetim, postaneš sam svet, ako se pa družiš s hudobnim, postaneš sam hudoben.* In božji Zveličar nas svari z resnimi besedami: *Varujte se krivih pre-rokov, ki pridejo k vam v ovčji obleki, znotraj so pa zgrabljivi volkovi.* (Mat. 7, 16.) Ali niso taki zgrabljivi volkovi v ovčji obleki brezbožni časniki in knjige, ki z mikavno besedo prikrivajo smrtni strup, ki ga imajo v sebi? Enako svari sv. Pavel v pismu do Rimljanov vernike, naj se varujejo onih, ki se norčujejo iz vere in delajo verske prepire. *Prosim vas, bratje, jim govori, varujte se onih, ki delajo razprtije in pohujšanje nasproti nauku, ki ste se ga naučili; ogibajte se jih; zakaj taki ne služijo Kristusu in s sladkimi besedami in prilizovanjem zapeljujejo srca nedolžnih.* (Rim. 16, 17.) Sv. Janez pa, apostelj ljubezni, govori svojim učencem: *Ako kdo k vam pride in ne prinese tega nauka — katerega namreč mi učimo — ga nikar ne sprejmite v hišo in ga nikar ne pozdravljajte, zakaj kdor ga pozdravi, postane deležen njegovih del.* (II. Jan. 1, 10.) — Ko tedaj sv. Duh po aposteljnih tako odločno svari pred tistimi, ki ne prinesó s sabo nauka Kristusovega, ali ne velja to svarilo istotako brezbožnim časnikom in knjigam? Tedaj nikar jih ne sprejmite v hišo!

3. Cerkvene postave prepovedujejo branje liberalnih časnikov in knjig. Katoliška cerkev, ki je od svojega Božjega ustanovnika dobila oblast in dolžnost voditi sebi izročeno čedo na dobro pašo in jo varovati vsega hudega, je že od svojega početka sem vse čase svarila vernike pred slabimi, protiverskimi spisi. O sv. Pavlu je znano, da je dal v Efezu celo gromado protiverskih knjig sožgati. Prvi občni cerkveni zbor v Niceji ostro prepoveduje brati bukve krivoverceev, isto določuje cerkveni zbor v Kalcidonu, na to sv. Ciprijan in sv. Avguštin, ki zapovedujeta, naj se krivoverske knjige sežgó. Sloveči tridentinski zbor je vnovič veri in nravnosti pogubne knjige prepovedal, v nekaterih slučajih še celó pod kaznijo izobčenja iz katoliške cerkve.

Ravno tako kakor cerkveni zbori so tudi razni papeži in škofje posebno novejši čas, ko je nevarnost pred slabimi časniki toliko večja, pri raznih prilikah svarili pred slabim knjigami in časniki, tako Pij IX., Leon XIII., laški, francoski, belgijski, nemški, švicarski in

naši avstrijski škofje leta 1885, s kratka, škofje skoro vseh dežel. Omenim tu pastirski list, katerega so izdali naš premilostljivi knezoškof leta 1887 v družbi štirih drugih škofov naše nadškofije, v katerem izrečno obsojajo „Slovenski Narod“, neki brezbožen list v Ljubljani, in svaré z vso odločnostjo duhovnike, da ne podpirajo liberalnih listov. Ako velja ta prepoved duhovnikom, velja še veliko bolj neduhovnikom, ker ti še veliko težje ločijo laž od resnice in spoznajo v liberalnih listih skriti strup, kakor pa duhovniki.

4. Pod smrtnim grehom je prepovedano brati (brez resnične potrebe) liberalne protiverske časnike in knjige. Ker narurne, božje in cerkvene zapovedi tako odločno prepovedujejo slabe časnike in knjige, že iz tega lahko sklepate, da se smrtno pregreši, kdor jih védoma prebira. Sv. oče Pij IX. so 30. junija 1870. leta pod smrtnim grehom prepovedali branje „slabih časnikov, ki so stalni sovražniki vere in npravnosti.“ Ravno tako so Leon XIII. v letošnjem postnem listu za véčno mesto Rim pod smrtnim grehom prepovedali branje liberalnih časnikov. V istem smislu govoré belgijski škofje v pastirskem listu l. 1843, ko pravijo: „Smrtno se pregreši, kdor bere, naročuje, kupuje, priporoča, razširja, hrani, tiska ali prodaja časnike in knjige, ki nasprotujejo veri in npravnosti.“ Tudi škof iz Angers-a na Francoskem prepovedujejo pod smrtnim grehom brati, naročevati, razširjati in posojevati liberalne liste. Nadškof iz Damiette in apostolski vikar v Tesinu, v Švici msgr. Lachat pa opominjajo duhovnike, naj večkrat in odločno s prižnice govoré zoper slabe časnike, ker oster odgovor bo tirjal Bog od onih duhovnikov, ki so s svojim molčanjem zakrivali, da je bilo toliko duš umorjenih. „Zato,“ tako govoré ta slavni škof, „pa vi čuvaj izraelski povzdignite svoj glas brez strahu. Tudi zunaj cerkve delajte zoper slabe časnike. Tudi v spovednici storite svojo dolžnost zakaj brezbožne časnike brati je ‚ex genere suo‘, že samo na sebi smrtni greh. Ako je smrtni greh podkupiti zavratnega morilca, da koga umori, kako velik je še le greh plačati časnik zato, da pomori na tisoče duš“. Na to pravijo: „Vém, da so nekateri boječi duhovni, ki so pozabili, da bodo morali zato odgovor dati, duhovniki, ki so na prižnici molčéči psi, v spovednici pa odvezujejo, ne da bi spovedenea prašali, ali je morda bral slabe časnike. Ta greh se mora pri spovedi povedati, kakor tudi, če se je s takim branjem dalo komu pohujšanje. Kdor vedoma tega pri spovedi ne pové, tega spoved je neveljavna, božjeropna. Odveza se takemu nikakor ne sme dati, ako

odločno ne obljubi, da ne bo več takih slabih knjig in časnikov braj in ne naročal.“

Predragi v Kristusu! Toliko naj zadostuje, ker že iz tega lahko spoznate, da branje liberalnih časnikov in knjig ni le močno škodljivo, ampak tudi smrtni greh, ker jih narurna, božje in cerkvene postave tako ostro prepovedujejo. Slišali ste tudi, da se ta smrtni greh pri spovedi toliko časa odvezati ne sme, dokler nima spovedenec resne volje takih reči ne več brati in ne naročati. Tedaj spoznate, da mi duhovniki le svojo vestno dolžnost spolnujemo, ako vas svarimo pred slabimi časniki in knjigami. Gorjé duhovniku, ki molči, ko vidi, kako peklena pošast duše davi in mori! Zato vas zdaj pred novim letom še posebno prosim in opomnim: Ne naročite in tudi ne berite nobenega liberalnega lista, kakor so pri nas „Slovenski Narod,“ „Slovanski Svet,“ „Brus,“ „Ljubljanski Zvon“ itd., ki psujejo sveto vero ali pa trgajo nравnost iz srca. „Ne pustite jih v hišo, da ne postanete deležni njihovih del,“ kliče sveti apostelj Janez.

Kakor je pa dolžnost duhovnikov svariti vernike pred slabimi listi, tako je tudi njihova dolžnost jim priporočati krščanske časnike. Sv. Oče Pij IX., kakor tudi Leon XIII. sta pri več priložnostih opomnila vernike, naj podpirajo dobre krščanske časnike. Isto priporočajo naš premil. knezo-škof v prej imenovanem pastirskem listu. Tak dober katoliški časnik, katerega vam morem z mirno vestjo priporočiti, je „Domoljub“. (Izhaja v Ljubljani vsakih 14 dni in velja za pol leta 40 kr., za celo leto pa 80 kr.) Prinaša pa novice od blizo in daleč, verske in gospodarske stvari in ob enem kako lepo povest. „Domoljub“ je zato vsega priporočila vreden, ker jě tako pošten katolišk in ob enem tako po ceni, da se tudi revnejši lahko nanj naročé, ker tako malenkost na pol leta že tudi manj premožen pogreši. Sedanje čase pač ni drugače, kakor da tudi kmečki človek vsaj poglobitve politične stvari vé in za to je „Domoljub“ kakor nalašč. (Naročite ga pa lahko pri meni ali pa sami v Ljubljani, pošljite dotični znesek pod naslovom: Opravništvo „Domoljuba“ v Ljubljani.) S tem imate dvojno korist, prvič podpirate dobro stvar, drugič imate pa še prijetno berilo. Bog daj k temu svojo pomoč, da se slabi časniki zatró, dobri pa razširijo. Amen.

A. Š.

Homiletična zrna.

Lepi nauki krščanskim mladeničem

o priliki izpraševanja za velikonočno spoved.*)

Popotnik sem jaz, popotnik tudi ti mladenič na zemlji, bodi-si ubogih ali bogatih starišev sin. Vsa zemlja je za-té le tuja dežela; hiša starišev le kratka ostaja za nekoliko dni tvoje mladosti. Tvoj pravi dom so sveta nebesa. Pot do tje ima pa za-té, zlasti v mladih letih, mnogo in različnih nevarnosti, za dušo in telo. Teh se moraš na vso moč varovati. — Treba ti je pa tudi mnogo pomočkov, katerih se moraš skrbno posluževati. O obéh ti hočem dati zlatih naukov za nevarna leta tvoje mladosti. Hrani jih ter rabi zvesto; pa tudi tovarišu jih podeluj.

I. Nevarnosti.

1. Varuj se slabih tovarišij. — *S svetimi boš svet, s hudobnimi hudoben.* Našel jih boš mnogo po svetu, pri vojakih in drugod. Vsi bodo vse drugače govorili, kakor so tebe učili tvoji skrbni stariši in duhovni pastirji — oh, ljubi brat, zamaši pred njimi svoja ušesa. — So, ki govoré celó zoper sv. cerkev, njene nauke in služabnike Božje. Ne veruj jim! Oni so zapeljivci in lažnjivci, sv. cerkev in njeni nauki pa so Božji — nezmotljivi. Drži se naukov svojih dobrih starišev in gorečih duhovnih pastirjev in nikdar po svetu zašel ne boš.

2. Ne hodi v tuje kraje, razun če je res sila; ne na Nemško, ne na Madjarsko, posebno ne v Ameriko. „Povsod je dobro, doma pa najboljšé.“ Poznal sem mnogo mladeničev, ki so zapustili očetovo, domačo hišo, brez sile, zdravi in veseli. V kratkih letih so prišli vsi zapeljani in zdelani — bolni na duši in telesu domov.

3. Varuj se nesramne igráče, na paši ali doma, pod streho ali na postelji. Veliko mladeničev po njej svojo čistost zgubi, zdravje oslabi in si življenje prikrajša. Ako tebe srce boli in te skrbi, ali bi bilo greh, le hitro povej spovedniku. — Ne stori nikdar kaj takega, česar bi te bilo strah in bi ne vedel, ali je greh, ali pa ne.

4. Varuj se kletve, rotenja in priduševanja. — So mladeniči, kateri prinesó iz tujih krajev strašne in grozovitne kletve. Dobro, da jih Bog ne kaznuje pri tisti priči. — Bog je tebi jezik dal, da bi ž njim hvalil Boga, sebi in drugim k pridu bil. — Kdor pa preklinja, žali Boga in pohujša bližnjega. Kleti se nauči otrok od očeta, brat od brata, pastirček od hlapca, tovariš od tovariša. Kaj bo za pohujšljivec! — Dandanes pa je kletev tako razširjena. Kolne pastirček na paši, mladenič za plugom ali vozom. Če se ti le-to ali drugo delo ponesreči, že kličeš hudobnega duha na pomoč! Neumež, ali ne véš, da hudobni duh ti noče, pa tudi ne more pomagati. — Kjer se kletev seje, se prekletstvo žanje! Če boš ti vedno klical hudobnega duha, prišel bo res — na zadnjo uro — po tvojo ubogo

*) Do izpolnjenega šestnajstega leta naj se izprašujejo v nedeljski soli.

dušo. — Če bi ti tolikokrat na dan zdihnil k Bogu, k Devici Mariji, k svojemu angelju varuhu in klical jih na pomoč, kakor kličeš peklenkega duha: o, kako svet mladenič bi bil ti in kako bi ti vse po sreči šlo od rok! — Marsikateri mladenič kolne začetkoma iz same prevzetnosti, potem pa mu pride v navado, katere odpraviti mu nikoli ni mar. — Če bi ti kdo obljubil, postavim en cekin, pa kaj, le en sam goldinar na dan, če zaklel ne boš, o kako skrbno bi se ti varoval zakleti tisti dan. — Zavoljo svoje duše, zavoljo Boga, zavoljo sv. nebes — plačila večnega pa ti ni mar?! — Moli vsako jutro 1 Češčeno Marijo in reci: „Marija, varuj me danes kletve.“ Kadar bi se zmotil, reci: „Jezus, odpusti mi!“ Zvečer si sprašuj vest in pojdi v ta namen enekrati pogosteje k spovedi in hitro bo kletev v kraji. Brez nič pa ni nič. Brez truda nobenega poboljšanja!

5. Varuj se nepokorščine do starišev in predpostavljenih. Kdor ne uboga, je brez Boga! Kako bi kedaj srečen bil? Bog je dal deset zapovedi, pa pri nobeni ni pristavil časne obljube, kakor ravno pri četrti, da boš dolgo živel in ti dobro pojde na zemlji. — Pa ravno pri tej je Bog izrekel strašno prekletstvo čez tiste otroke, ki svoje stariše zaničujejo. — Bog ne daj celó nad očeta ali mater roko stegniti, ali jih celó udariti. — Ljubi svoje stariše, ubogaj jih, hitro, brez ugovora in moli za-nje in pomagaj jim. Pomisli, koliko potu so tvoj oče za-té prelili in koliko noči tvoja ljuba mati zavoljo tebe prečuli! — Srečen si, dokler jih še imaš. — Če jih pa nimaš, moli za-nje vsaki dan, ob nedeljah n. pr. sv. križev pot in daruj za-nje večkrat sv. zakramente. — Če si reven in v službi, služi potrpežljivo in udano, da boš služil s tem tudi Bogu. Pri tem še le te čaka pravo plačilo. Če sveto živiš, Bog tebe rajše ima, kakor sina kraljevega. O, kako veselo je to!

6. Ne beri nikoli zapeljivih bukev, ali škodljivih časopisov, katerih dandanes vse mrgoli. Če ti pride kaj takega, vsaj dvomljivega v roke, pokaži to duhovnemu pastirju, ki ti bodo prav razsodili, preden brati začneš. — Ne veruj, da je vse resnica, kar je tiskanega! — Dobre bukve prebiraj rad in tudi drugim jih svetuj. Če brati ne znaš, lahko se še naučiš. Poznal sem mladeniče, ki so se že odraščeni brati naučili. Poskusi tudi ti in boš vesel.

7. Strašni prepad za mladeniče je pijančevanje, naj bo že nalivanje z vinom ali pivom, trikrat hujše pa s strupenim žganjem. Človek v pijanosti stori, kar ga je treznega misliti strah. — Koliko preprirov, preteпов in pobojev ravno v pijanosti! — Pijanec je tat sam sebi in družini, ako jo ima, pa tudi soseski. Na starost ga čaka najhujše pomanjkanje. On zapravlja svoje zdravje na telesu, pa tudi svojo ubogo dušo. On preklinja, se roti, nesramno govori in poje, toliko družih pohujša. Zvečer pijan, drugi dan bolan, da za delo ni, in če je praznik, še službo Božjo opusti — zopet novi greh. Sam nesramno živi, pa tudi veliko drugih v greh zapelje. — Če ti v mladih letih komaj trezen premaguješ hude skušnjave, in se težko varuješ grešnih misel in željá, ali jih boš premagal, ko z močno pijačo svojo kri še huje budiš, svoje domišljije oživljaš in povikšuješ

poželjivost? — *Ne vpijanite se z vinom, iz katerega pride nečistost.* (Ef. 3, 18.) *Mladeniče opominjaj, naj bodo trezni.* (Tit. 2, 6.) Zato zapeljivci najrajše pijače kupujejo, kadar nedolžne v greh zapeljujejo. Toda takim gorjé. — Pijanec pa nobeden ne pride na svet, ampak vsak postane pozneje — pa kaj lahko in polagoma. Zato ogibaj se krčem in veselje in vsake priložnosti nevarne za treznost.

8. Varuj se plesa, ki je malokedaj brez greha. Kdo vleče mlade ljudi na ples? Ali pobožnost? Ne, ampak poželjivost. — Zakaj pač plešejo mladi ljudje raznega spola skupaj? Na plesu zgubljaš svoje zdravje — koliko se jih prehladi, ali celó naglo umrje; — pa tudi svojo nedolžnost. Največ se pleše ob nedeljah in praznikih, ob žegnanjih, in tako se dvakrat huje greši. Najraje pa še po noči. Noč ima svojo moč; ravno to mladim ljudem največ nedolžnosti umori. — In če prav pomisliš, kako se na plesu godi, moraš sam spoznati, da se med plesalci peklenšček vrti, angelj Božji pa milo joka. Nesramna plesalka je bila kriva, da je bil nedolžni Janez Krstnik ob glavo dejan. Razuzdani ples pa je kriv, da je marsikateri mladenič zapeljan časno in večno nesrečen. Ne jaz, ampak sv. Duh sam ti govori: *Ne imej družbe s plesalko, da se ne pogubiš.* (Sir. 9, 4.) Grda nečistost ima dva pomagaleca: Pijančevanje in ples. In če bi bil ples še tako nedolžna stvar, je pri mladih ljudeh raznega spola, brez varuha, ob mikavni godbi in pijači, ob veliki razburjenosti vsaj največja priložnost za greh. „Ložje je, bel sneg v goreči peči ohraniti, da se ne raztopi, kakor na plesu se greha ubraniti, ki nedolžnost umori.“ (Slomšek.)

9. Varuj se igre ali „špila“. Vsak krajecar, ki ga pri igri zgubiš, je krvav denar, ki ga sam sebi ali pa starišem vzameš in se v sedmi božji zapovedi pregrešiš. Če pa z igro kaj pridobiti in druge oškodovati želiš, se čez deseto božjo zapoved pregrešiš, ki prepoveduje poželeti blaga svojega bližnjega. — Pri igri pa se naučiš tudi lagati, goljufati, preklinjati in izdajati, da je groza. Tam se redi nevoščljivost, jeza, sovraštvo, prepiri, celó pretepi in poboji. — Ni veliko let, kar so igrali mladeniči nekje na Slovenskem. Spró se zaradi malih krajecarjev — da pride celó do pretepa in eden — obleži mrtev.

10. Varuj se hude jeze, pretefov in pobojev. So nekateri, ki svoje jeze prav nič ne brzdajo, povsod zabavljajo in kličejo na „korajžo“. — Po krčmah posodo pobijajo, po sejmi in žegnanjih se grdo tepó, tudi celó z Božjih potov prinesó krvave glave domov. Mladenič, če si čvrst in močan, védi, da je to božji dar, ne tvoja zasluga. Rabi svojo moč le za potrebna in koristna dela, katerih toliko imaš, če svoje dolžnosti hočeš zvesto spolnovati. — „Vol, ki se rad bode, hitro rogé zgubi.“ In jaz rečem: Mladenič, ki se rad tepe, v smrtni nevarnosti živi in srečne smrti ne bo imel. Najraje se bijejo po glavi, kar je najbolj nevarno. Le mali udarec je smrten lahko. — Kaj bo za dušo takega, ki je šel vsled poboja v pijanosti, v jezi in maščevanju, v sredi razuzdanega življenja — na gle

smrti s sveta! In kaj bo za ubijavca samega, ki je umoril bližnjega dušo in telo, za čas in za večnost.

11. Varuj se vsake voglarije, ki je marsikje pri ženitninah v navadi. — Naj bi pač kmečki stariši in svatje enkrat k pameti prišli in ženitnine le kratko in po dnevu obhajali, potem bi tudi voglariji hitro odklenkalo.

Naj duhovni pastirji, posebno o predpustnem času svoje farane opominjajo, naj svoje ženitninske veselice le ob kratkem in po dnevu opravijo, prihranili si bodo veliko stroškov, ohranili zdravje, in zatrli ponočne, nevarne voglarije.

Mladenič, ako le nekoliko premisliš, ali te res ni sram hoditi pod okna ženitvanske hiše na „prežo“? — Oh, kako grdo je to, pa tudi nevarno. Shajajo se skupaj fantalini raznih vasi, celo farã. Napravijo se zabave, pretepi in poboji, kakor si slišal poprej. In kaj nerodnega vse še voglarji storé. — Kolikokrat jih tirajo potem pred sodnijo in se izgovarjajo: Jaz ga nisem udaril itd. Najložje boš izhajal povesod, ako te zraven ni bilo. Hvala Bogu, rekel boš lahko, jaz sem takrat počival doma.

12. Varuj se ponočevanja. „Noč ima svojo moč“, pravi pregovor. O, koliko greha ravno ponočevalci storé. — Ako ponočuješ, preobračaš natorni red, ki ga je postavil Bog: noč je za počitek, dan za delo. Po noči rogoviliš, po dnevu dremlješ pri delu, kradeš čas in plačilo starišem in gospodarjem! Spanje ti je potrebno zlasti v mladosti, bolj kot jed in pijača; zato nosijo ponočnjaki oči krvave, lica pa blede, moré svoje telo, bližnjemu miru ne dadó in — koliko nedolžnih duš zapeljejo in ob devištvo pripravijo, katerega zgubo zastony objokujejo celo življenje. — Česar zapeljivec in poželjivec po dnevu ne doseže, to po noči stori. Ponočnjaki nesramno govoré, še grje popevajo, mladeniče s seboj vabijo ter nedolžne pohujšujejo, koliko pa lepega devištva pri drugem spolu umoré! Oj, koliko gorje! Največ ponočevanja je v saboto večer in pred prazniki. Drugo jutro ponočnjak pa leži in še k službi Božji ne gre in s tem novi velik greh stori. Mladenič, ako te bodo ponočnjaki s seboj vabili, nikoli ne hodi ž njimi, „njih noge v hudo teko.“ — Če si po dnevu pridno delal, si gotovo truden in torej počitka potreben. — Če me boš ubogal, kako sladko boš počival po noči. Vesel na duši, da si noč preživel nedolžno, in okrepečan na telesu se bodeš zbudil ne vse zgodaj drugi dan. Krepko in veselo boš prijel v imenu Božjem za delo in ga tako tudi nadaljeval v svoj časni in večni blagor.

13. Varuj se prevzetnosti in napuha po duhu in po vnanjosti. Ne bodi prevzetan ne na svoje moči, ne na postavo, ne na mlada leta. Vse to je Bog dal in ne ti — in vse bo tudi kmalu odvzel. — Ne posnemaj tujih šeg in ne bodi prevzetan v obleki in noši. Le pametna noša in le potrebna obleka je po božji volji. Prihrani si rad krajcar za starost; krvavo ga boš potreboval.

14. Ne poslušaj, nedolžni mladenič, zapeljivec, kite učé grdih reči. Beži od njih! Povedi nevarnost očetu ali materi ali vsaj svojemu spovedniku. Glej pa tudi, da ne boš ti nikogar pohujšal. Mnogo jih je, ki pohujšujejo prav nalašč nedolžne otroke

in mladeniče. Drugi nesramno govoré in ne pomislijo, kedo jih sliši. Tretji vabijo v slabe tovarišje in četrti dajejo slabe zglede. Koliko domačih otrok in pastirčkov pohujša hudoben hlapec po raznih hišah, koliko grešen tovariš sotovarišev in sotovarišic. — Mladenič, najbolj se boj tujih ljudi, pa tudi tistih domačinov, ki so bili že dalječ po svetu, pa so prišli vsi sprijeni domu. — Vsi pohujšljivci so morivci človeških duš, oj, kolikokrat za cele rodove! — Če tudi tebe zadeva, pomisli, kaj bo za dušo tvojo?

15. Varuj se vsake krivice že v letih mladostnih. En sam krivičen vinar sto pravičnih požrè. Pa tudi domače tatvine! Koliko mladeničev je, ki starišem kradejo, da za grešne veselice imajo, bodisi denar ali žito ali druge stvari. — Kedor misli, da starišem krasti ni greh, on zapeljuje samega sebe. — Na koga se bodo stariši pač zanesli, če ne na lastne otroke? — Vse to velja tudi o poslih, ki gospodarjem kradejo, jim škodo delajo ali dopusté, da gospodarju drugi škodo storé. — Bodi zvest v službi in pri najetem delu.

16. Ne vadi se tabaka, ne kaditi, ne zvečiti. Oboje je grdo, škodljivo pa nepotrebno. Kaj lepo in izvrstno je popisana škodljivost tabaka za mlade ljudi v „Slovenskih večernicah“ družbe sv. Mohora pred nekimi leti. — Vprašam, kako so ljudje živeli pred letom 1492, ker takrat so najdlj Ameriko in od tam, pravijo, prinesli tabak. — Kedo naganja mlade fantine kaditi tabak? Bodimo odkritosrčni: Sama, gola prevzetnost. S smodko v ustih in po strani s klobukom, misli, da mu je pokoren ves svet, in da vse gleda nanj, pa je revež vsem pametnim v posmeh! — Pa, kako težko se on tabaka privadi! Kolikrat mu je slabo! Pa vse prestane, da le zna to delati, kar drugi. Tabak je za mlade ljudi škodljiv za zdravje, posebno če nisi še doraščen, kar pred 24 letom gotovo ni. — Ti izpljuješ najboljše soke iz sebe, katere potrebuje tvoj želodec za prebavo jedil. Koliko mladeničev sem sam poznal, ki so s tabakom zgubili svoje življenje, dobili so jetiko, ali ostrupili svojo kri. Če tabak tudi vselej ne umori, pa telo oslabi, če tega tudi ti ne spoznaš. Pa veruj mi: Veliko krepkejši bi bil ti brez tabaka! Pa koliko škode na premoženji. Najmanj zakadiš na leto 10 gld. V 30ih letih je že 300 gld. Kako lep denar za kmečkega človeka, za ubornega posla za stare dni! Koliko požarov dandanes s tabakom! Pa saj vem, da zastoj govorim. Pa vsaj toliko, mladenič, te prosim, ne zveči tabaka v cerkvi in ne skruni svetega kraja pred obličjem Božjim.

17. Ne opuščaj nikoli Božje službe, ne dopoldanske, ne popoldanske brez vzroka, ki tudi pred Bogom velja. Kaj bo za tiste mladeniče, ki med Božjo službo, med sv. mašo, pridigo ali krščanskim naukom popivajo, plešejo, igrajo ali okoli cerkve postopajo. Veliko boljše bi bilo za-nje, da bi ostali doma, imeli bi vsaj samo en greh, zdaj jih imajo pa več, ker dajejo očitno pohujšanje, še druge zapeljujejo, Boga pa očitno zaničujejo, češ: „do farnega kraja, ali do farne cerkve sem prišel, noter pa ne grem; mar si mi ti, o Bog.“

Če ti Bogu hrbet obračaš, Bog ga bo tudi tebi! Boš videl, kedo bo ložje shajal, ali ti brez Boga, ali Bog brez tebe?

18. Ne hodi v cerkev s hudobno družbo, zlasti ne z zapeljivim drugim spolom. — Kedar prideš do cerkve, stopi tudi precej noter. Ne čakaj od zunaj, da bi še-le ura bila. Imaš potreb dovolj prositi Boga, da bi ti pomagal za dušo in telo. Ne nastavljalj se v vrsto pred cerkvijo, ali na trg, da bi spremljal nališpano ženstvo, v cerkev gredoče, s svojimi očmi. S tem si budiš skušnjave grešne poželjivosti. Motile te bodo pri Božji službi, domu gredé in doma morda še celo vrsto dni. — Kedo ti je porok, da v skušnjavi premagan ne boš, ker si jih nabiraš sam. Kedar služba Božja mine, potrpi nekoliko časa v cerkvi, da odide za-te nevarna družba, ter poprosi Boga za milost, da bi živel sveto in pobožno skozi celi teden, zlasti brez smrtne greha.

19. Ne govori nikdar nesramno in ne prepevaj umazano. Kdor nesramno govori in prepeva, kaže, da ima nečisto srce; ravno to velja tistim, ki take pogovore radi poslušajo, se jim posmehujejo in v nje celo napeljujejo. Koliko nedolžnih duš se pohujša tako! Ne reci: So sami odraščeni. Tudi te pohujšaš, t. j. napelješ v greh! Pa kako? Morda so imeli zdaj svoje misli pri poštenih rečeh. Z nesramnimi besedami pa jim vsiljuješ ti tudi nesramne misli, jim delaš skušnjave, kedo ti je porok, da v nje ne privolijo. Ker ti nesramno govoriti začneš, drugi nadaljujejo. — Nesramno govore dandanes skoraj pri vsakem delu: na polji in travnikih, v gozdih in vinogradih, po podeh (skednjih) in v hišah, celo pri jedi, kedar uživajo božje dari. Kam bomo prišli, če je zginila vsa sramozljivost s sveta! Pojdi stran iz take družbe, če moreš; če pa ne, svari z besedo ali vsaj z molčanjem in obnašo, kažoč, da to ti ni všeč.

20. Varuj se vsake grešne priložnosti. K temu se štejejo razne hiše, vasovanja, zlasti ob nedeljah, krème, dela, pota z drugim spolom, družbe, službe, zlasti ponočna dela. Kaj vse hudega počne mladina, kedar se po noči (kakor je po nekaterih krajih navada) mane proso, riba repa, lička koruza itd., ali kedar hodijo-molit celó k mrliču. — Previdni gospodarji bi vse drugače obrnili ali vsaj pazili. Pa tudi tebe, mladenič, čaka težek odgovor. — Dan je za delo, noč za počitek. — Kar po noči pri delu — z grehom — pridobé, jim bo Bog stotero odvzel. Zraven pa pride še kazen za greh! Pomisli, o ljubi moj mladenič, dobro, kje je za-té nevarno, kje je morda že bilo, kje je in kje vtegne še biti, da se boš takih priložnosti, ako le mogoče, varoval. — Kdor nevarnost ljubi, se v nji pogubi. Če pa mogoče ni, moli k Bogu že, preden se v tak kraj podaš, da bi te tega in družega nevarnega greha varoval, varuj se v priložnosti sam, misli na smrt in sodbo, zdihuj k Bogu v skušnjavi in greha storil ne boš. Če si v nevarni službi, kjer se ti hudobna oseba nastavlja, oj beži iz take službe! Ne čakaj Božiča, ali polleta! Dotlej že ti svojo nedolžnost lahko že davno zgubiš! Sv. Boštijan, hlapec, je služil pri bogati udovi, katera ga hoče v greh zapeljati. Ali pošteni mladenič raje službo zapusti, ki je bila njemu nevarna,

da le nedolžnost ohrani. Sv. Boštijan si je drugo službo poiskal in v nekem mestu pri gospódi prav zvesto služil. Pa gospóda je dve hčeri imela, katerih ena je hodila za njim in mu obetala, da ga bo vzela. Tega se sv. mladenič prestraši in brez pomisleka službo zapusti. — Tudi Egiptovski Jožef je bežal, kedar je bil v greh zapeljevan. Raje je bil po nedolžnem v ječi zaprt, kakor da bi bil storil greh.

21. Ne jemlji darov od družega spola, bodi-si obleka, jed, prstan, ali sladkarije z grešnimi napisi. Pa jih tudi ne dajaj! Vse to je cena nedolžnosti, vabilo v greh, kar trnka prijetna vada za ribo. Ne pisari nikomur grešnih pisem, pa jih tudi ne prebiraj. Ako kaj takega v roke dobiš, hitro raztrgaj! Ne imej grešnega znanja. Grešno znanje slab zakon, ali pa nobenega! Grešno znanje je najširja pot za nesramno življenje.

22. Ne delaj ženskemu spolu zapeljivih obljub prihodnjega zakona. — Lahko je obljube storiti; pa težko izpolniti, ki vežejo pod velikim grehom. — Gorjé torej tistim, ki imajo take obljube samo za zvijačo!

23. Varuj se čez vse zapeljivega ženskega spola, ki se nespodobno nosi, možkim nastavlja in jim dopasti želi. — Ne jaz, ampak sami pobožni, imenitni škof Slomšek, slovenski rojak, govori tebi, mladenič, tako-le: „Nesramni ženski spol je moškemu spolu najhujši sovražnik, če se ga zvesto ne varuje. In kar peklensček storiti ne more, to zapeljivo ženstvo stori. Bogaboječi David, mož po volji božji, je zavoljo ženske prešestnik in morilec postal. Salomona, najmodrejšega kralja, so zapeljive ženske toliko omotile, da je pozabil Boga in začel malike častiti. — Ravno tako delajo zapeljivke še dandanes z zapeljanimi mladeniči in možmi. Koliko jih zavoljo ženstva ob pamet pride, koliko jih poštenje in tudi življenje zgubi. — Oj poslušaj zatoraj, kaj te sv. Duh uči: *Vino in ženske storé, da modri odpadejo in zastopni zaničljivi postanejo*. Ne dajaj ženstvu oblasti čez sé, da v sramoto ne prideš. Ne ogleduj se po nesramni ženski, da v nje zadrge ne padeš. Ne imej družbe s plesalko, tudi je ne poslušaj, da se skoz njeno sladko petje ne pogubiš. — Ne gledaj deklice, da te njena lepota kje ne pohujša. — Odvrni svoj obraz od nališpane ženske, in ne zijaj po tuji lepoti. Zavoljo ženske lepote se jih je mnogo pogubilo; in iz nje se poželenje kakor ogenj vnema.“ — Ako mladenič srečen biti želiš, slušaj, kar te prosim pri živem Bogu:

a) Varuj svojih oči, in ne glej po ženskem spolu! Kakor blisk človeka umori, katerega zadene, ravno tako umori nesramni pogled nedolžnost mladega srea. Človek začrni, v katerega udari, in velik smrad strela napravi! Tudi sveto čistost nesramno oko zatemni in grdobo nečistosti med moškimi in ženskami vnema. — Ne govori, da si sramožlivega srea, ako imaš nesramožljive oči. Nesramno oko oznanjuje nesramno sreé. *S svojimi očmi sem zavezno naredil*, pravi pobožni Job, *da bi celó ne mislil ne na devico*. Ravno tako stori tudi ti, če hočeš nedolžen ostati.

b) Varuj svojega jezika, da se v besedi z ženskim spolom ne pregrešiš. Govori ž njim le to, kar je potrebno, kratko, modro in resnobno. Kdor se z ženstvom rad pogovarja in v samoti ž njim kvanta, on z nečistostjo baranta in bo hitro prodal svoje srcé. Z ženstvom nesramno govoriti, ali pa dušo ubiti, je vse jedno.

c) Varuj svojih ušes in zapeljivega govorjenja ali go-ljufnega petja nikar ne poslušaj. Veliko je ženskega spola, ki nalašč prav sladko govorijo ali prav mično pojejo, da bi mladeniče spravile v svoje mreže. Kdor jim rad ušesa nastavlja, sam sebi zanjke napravlja, katerih pozneje ne bo mogel raztrgati. *Ne imej družbe s pevko, tudi je ne poslušaj, da se po njenem sladkem petju ne pogubiš.* (Sir.) *Nečistnice usta so kakor satovje, iz katerega se méd cedi in nje grlo je glajše, kot olje; ali poslednjič je kakor pelin in kakor na oba kraja brušen meč.* (Prip. 5, 3.)

é) Varuj svojih nog, da za njimi hodil ne boš. *Moj sin, opominja sv. Duh, odvrni svojo pot dalječ od nesramnice in ne bližaj se durim njene hiše. Nje noge grejo v smrt in njene stopinje peljejo v pekel.* (Prip. 5, 7.) — Ako veš, da imajo v kaki hiši zapeljive dekleta, še memo ne hodi, da njih zapeljivega petja slišal ne boš. Kdor po dnevu za ženskim spolom lazi, že čez koleno v nečistosti gazi; kdor po noči za njimi hodi, njega že sam peklenski duh vodi in ga v svoji službi ima. Vsi voglarji in vasovalci, vlačugarji in ponočevalci so krokarji peklenskega brezna — pravi ubijalci nedolžnih duš.

d) Varuj svojih rok in ne dotikaj se prepovedanih krajev. Nesramno dotikovanje dušo umori! Kdo bo nosil v streho ogenj in pogorel ne bo? Gotfrid iz Buljona, imeniten vojskovodja križarske vojske, premagal je z malim krdelom kristijanov brezšteviline trume Turkov pri Jeruzalemu. — Bog mu je dodelil zmago, ker je bil čistih rok in čistega srca. — Po zmagi vzame v roko zastavo, stopi na Jeruzalemsko ozidje ter zakliče glasno: „Bog mi je priča, da se moja roka še ni nikdar dotaknila ženskega spola.“ — Dosti jih je, katere je zapeljivka ranila in podrla, tudi najmočnejše je ona umorila. Njena hiša je pot k peklu, ki pelje v smrtno globočino.

e) Varuj se vsakega nesramnega greha celó v mislih in željah bolj kakor strupene kače. Že v mislih in željah se lahko hudo pregrešiš, če jih popolnoma prostovoljno in vedoma gojiš. Jezus sam ti govori: *Jaz vam povem, da vsak, kateri ženo pogleda, da je poželi, je že prešestval ž njo v svojem srcu.* Kaj še greh v dejanji! — Zavoljo nečistega greha je Bog svet pokončal z vesoljnim potopom, je Sodomo in Gomoro požgal z nebeškim ognjem, in kaj še le čaka nečistnika na drugem svetu? — Goreli bodo v žveplenem jezeru! Vse to zavoljo svojih grehov in grehov, v katere so zapeljali druge — zavoljo nesramnih grehov in toliko grehov, ki iz teh izvirajo. O koliko mladeničev zapravi svoje zdravje in moč, koliko je rotnja in kletve, koliko žalosti v družini, kolike krivice zapeljanim in drugim, koliko pohujšanja celi okolici za leta in leta

— cele rodove!! — Mladenič, Bog ne daj toliko hudega! Varovati se je lahko, odvaditi težko. — Jame se lahko ogneš, ali če v jamo padeš, ne veš, kako boš iz nje prišel. — Le kdor se malega varuje, se v velikem pregrešil ne bo. — Če ti pa vest očita hude reči, ne odlašaj zapustiti greha ter se podati k spovedi. Bog ti ni obljubil jutrišnjega dne. Največ nagle in neprevidene smrti — umrje nespokornih nesramnežev! In največ v peklju, piše sv. Hieronim, gori ravno nečistnikov!

II. Pomočki:

Da boš pa pošteno živel, skrbel za dušo in telo, da boš ljub Bogu in ljudem, ubogaj me, kar ti čez vse nasvetujem.

1. Daruj mlada leta, najlepša svojega življenja edino le Bogu, svojemu stvarniku, kateremu si vse dolžan. — O kolika ne-hvaležnost, če hočeš mladost dati peklenščeku, stare kosti še-le Bogu. — Poznal sem mladeniča iz Laške dežele, starega 25 let, lepe postave ali še zlahabnejšega srca. Bil je angelj v človeškem telesu. Djal mi je: „Rad bi se bil naučil brati, pa se nikakor nisem mogel, obljubil sem Mariji, če se naučim, da bom vedno služil Bogu iz vse svoje moči; in res, kar naenkrat so se mi odprle oči in naučil sem se prav v kratkem času. Odslej pa vedno držim svojo obljubo, koder hodim, mislim na Boga in molim, če tudi s pokrito glavo. Vsako nedeljo grem trikrat v cerkev. Bil sem vojak, hodil po spridenih mestih italijanskih; videl in slišal sem veliko grdega in grešnega, ali do vsega sem bil gluhi in slepi.“ — Bil je reven, starišev ni več imel, pa je za njih duše zelo skrbel. — Veruj mi, to je bil mladenič po volji Božji; poznal sem ga ne samo po telesu, ampak tudi po duhu. Sladko veselje mi navdaja srce, kadarkoli se ga spominjam. — Oj, koliko dobrot si pa ti od Boga prejel! Bodi mu hvaležen vse žive dni po zgledu tega mladeniča.

2. Obračaj dobro čas, ki v večnost hiti in ničesa ne čaka, od vsakega trenutka te čaka odgovor. Vse na svetu se dá poravnati, samo zamujeni, zgubljeni čas pa nikedar.

3. Opravi vsako jutro če tudi kratko molitev. Dostavi dobri namen, vsa dela darovati Bogu. Reci vsako jutro: „Kar bom danes storil ali trpel, naj bo, ljubi Jezus, tebi darovano in za duše v vicah obrneno.“ „Vseh mogočih odpustkov se hočem danes vdeležiti, ter jih dušam v vicah nakloniti.“ Stori trdni sklep, varovati se svojega poglavitnega greha čez dan.

Moli vsako jutro poleg jutranje molitve še eno Češčeno Marijo za dar čistosti na čast brezmadežni Devici Mariji; tega nikakor ne opusti, če veš, da imaš hude skušnjave.

4. Skušnjave še niso grehi, le v nje dovoliti ne smeš. Kedar pridejo, zakliči: „Jezus, Marija, pomagajta mi!“ Če skušnjave še trpé, začni moliti; če si sam, tudi poklekni, zlasti po noči in moli toliko časa, da skušnjave odidejo.

5. Če pride čez dan tvoj pogled v obličje te ali druge osebe, ki bi te utegnila motiti in delati skušnjave, obrni oči hitro v stran, ali proti nebu in misli si: Obraz te osebe bo kmalu segnjil, če je

tudi ličen, v črni zemlji, pa za to bi jaz dal svojo dušo, sv. nebesa, svojega Boga!“

6. Bodi potrpežljiv pri delu, zadovoljen s hrano, če je tudi uborna, ker mi jemo, da živimo; spomni se tudi čez dan večkrat svojega Boga. Poznam može, ki vse v imenu božjem začno, pa tudi konec dela sv. križ storé. Vadi se tega, mladenič, tudi ti!

7. Opravi vsaki večer večerno molitev, izprašaj svojo vest, če si se vojskoval zoper greh, kateremu si naj bolj udan in obudi kesanje. Dobro je nositi blagoslovljen rožni venec v žepu čez dan, še bolje jemati ga v roke zvečer ter zaspati ž njim. Bodi sramožljiv, tudi če si sam, saj angelj varuh te vidi.

8. Posvečuj praznike in nedelje — Gospodov dan. Pojdi gotovo vselej k sv. maši in pridigi, pa tudi h krščanskemu nauku. — Moli ob nedeljah tudi rad sv. križev pot, ki ima toliko odpustkov, ter jih daruj za očeta ali mater ali druge umrle. — Vzemi bukve v roke in beri! Če si truden, po dokončani službi Božji, lahko tudi počiješ svoje telo, veliko bolje, kakor hoditi v vás, kar se tako rado godi.

9. Ljubi pogostno spoved, ki je najboljši pomoček, da se rešiš greha, ki si mu hudo udan, pa tudi najboljši pomoček za stanovitnost. K sv. Filipu Ner. je hodil mladenič k spovedi vsake tri dni, in rešil se je zastaranega greha, zavoljo katerega je že obupati hotel. Tudi ti bi se ga že bil, ko bi hodil vsaj nekaj časa pogosteje k spovedi. — Ta pripomoček čez vse velja. — Kedor pa ne opravi spovedi o velikonočnem času in ne prejme sv. obhajila, on ni več v notranji zvezi s sv. katoliško cerkvijo! Če se ti primeri, da o velikonočnem času sv. odveze ne dobiš, povrni se k spovedi gotovo in stori vse, da boš sv. odveze vreden. — Glej pri spovedi vselej na to, da boš imel pravi kes čez storjene grehe in trdni sklep se jih poboljšati, pa tudi za pomočke si prizadevati. Napravi si dušni načrt, kako boš živel v prihodnje! To čez vse velja! Na samo naštevanje grehov Bog odpuščanja ne dá! Se vé, spoved tudi ne velja, če bi nalašč zamolčal velike grehe, število in potrebne okoliščine.

10. Skrbi tudi za svoje telo! Varuj se prehlajenja. Vroč ne pij in ne vlegaj se vroč na zemljo. — Bodi zmeren v jedi in pijači, posebno zvečer; varčen za stare ali bolehné dni. Koliko potrate v obleki, v jedi in pijači v mladosti — berači pa v starosti!

11. Bodi reden v vseh rečeh že od mladih dni. Grdo je, če mladenič, sin ali hlapec, razvrže neosnaženo ubutalo pod klop in razmeče svojo praznjo obleko, da morajo za njim pospravljati mati ali gospodinja.

12. Če služiš ali si reven, bodi zadovoljen s svojim stanom. Védi, da Bog tebe revnega raji ima, kakor sina kraljevega in te bo v nebesa vzel, če mu le zvesto služiš. Bogu služiti in njega ljubiti pa vsakdo zamore — tudi ti! Ali ni to veselo in tolažilno?

13. Poslušaj nauke starih ljudi, zlasti skrbnih starišev, sicer se boš kesal. Mladost malo premisli in presodi. — Premislek je boljši, kot en dan hoda.

14. Če boš v o j a k, bodi pokoren višjim, bodi slep in gluha do grdih reči. Če ne moreš dopoldne, hodi vsaj popoldne v cerkev molit in včasih opraviti sv. spoved, če tudi drugi dan k sv. obhajilu ne moreš. To je boljše kakor hoditi na nevarne sprehode v prostem času — ali po krémah.

15. Ohrani povsod najdražji zaklad — sv. k a t o l i š k o v e r o, ki si jo prejel pri sv. krstu. Dala ti jo je sv. katoliška cerkev, ki je n e z m o t l j i v a, vsi drugi, ki tebe drugače učé, kakor ona, so goljufivi preroki. Mnogo takih boš morda videl in slišal po svetu — ne poslušaj jih — ne veruj jim!

16. Če ti vest očita velik greh, pojdi hitro k spovedi, že prihodnjo nedeljo. Ne živi v smrtnem grehu. Če živiš, se zoper ljubezen do svoje duše hudo pregrešiš — ker si vedno v nevarnosti večne pogube.

17. Ohrani skrbno najžlahtnejši zaklad sv. čistosti, ki povikša človeka nad angelja. Priporočuj se v ta namen vedno Devici Mariji in sv. Alojziju, ki je tako čisto živel, da še svoje matere v obraz ni pogledal, iz samega strahu, da bi kake slabe misli ne dobil. Beri rad za-te naj bolj pripravne molitvene bukve „sv. Alojzij“. — Srečne dežele, srečni kraji, srečne fare, kjer prebivajo deviški mladeniči; oni so veselje starišev, sosedov; v spodbudo so celi fari, saj en sam zgled nedolžnega mladeniča več velja, kot deset drugih oseb. Oni so veselje dušnih pastirjev, veselje angeljev in svetnikov. Veseli pa so oni sami, ker uživajo vedno sladko mirno vest, po dnevu in po noči in nado, da jih ljubi sam Bog, ki jih bo enkrat k sebi vzel. O, kako sladko je to!

18. Ti pa živiš grešno, morda že dolgo, kaj ti je storiti? Morda misliš, da poboljšati se ti ni mogoče, nemogoče morda zapustiti osebo, ki te je vabila in mikala v greh? Oj, začni le nekoliko moliti k Devici Mariji v namen poboljšanja in hitro se ti bo pristudil greh in grešna oseba. Podaj se brez odloga k spovednici in opravi morda dolgo spoved od vsčga grešnega življenja in zapusti greh. Bog te bo sprejel zopet za svojega otroka! — Oj, videl boš, koliko bolj veselo je služiti Bogu, kakor hudobnemu duhu. — P o p r a v l j a j p o h u j š a n j e, ki si ga dajal, z lepimi opomini, svariili, z lepimi zgledi; pred si lovil duše za hudobnega duha, zdaj jih vodi Jezusu nazaj. — Kolikor pa pohujšanje popraviti ne moreš, moli za tiste duše, ki si jih zapeljal, da bi se spreobrnile.

19. N e b o j s e, m l a d e n i č, l e p o ž i v e t i! — Koliko mladeničev pravi: Kaj bodo pa rekli ljudje, če bom tako rad hodil k spovedi, molil križev pot, se ogibal svojih grešnih tovarišev itd. Iz strahu pred ljudmi se veliko dobrega opusti in veliko hudega stori. Vedi, da največja graja je ta, če te hvalijo slabi ljudje. Ne glej, kaj bodo ljudje rekli, ampak le na to, da bo Bog zadovoljen. On bo tvoj sodnik, ne pa grešni tovariši. Če boš želel ljudem dopasti, ne boš Kristusov služabnik.

20. Skrbi tudi za dušo svojega bližnjega. Daj lepe zglede mlajemu bratu in vsem tovarišem. Po lepih zgledih se raz-

širja čednost, po slabih še hitreje pregreha in pohujšanje, zaradi katerega svetu gorje. — Kakor mladenič, pokvarjen doma ali ki je prišel tak od vojakov ali z tujega kraja domu, v soseski veliko hudega stori, ravno tako tudi dober mladenič veliko slabih tovarišev pripelje na pravo pot. — Opominjaj in svari, beri jim lepe bukve, in vodi jih s seboj k spovedi, kedar greš sam. Veliko te jih bo ubogalo in tebi hvaležnih za čas in za večnost. O, koliko duš se po tej poti dobi. Vsak naj bo misijonar pri svojih tovariših, v svoji vasi in hiši. *Kdor spreobrne grešnika od krive poti, on bo pokrtil mnogo število grehov.* Poskušaj, kjer moreš, vesel boš ti, vesel še bolj spreobrnjeni tovariš. — Zgledi imajo največjo moč! Oj, da bi jih toliko slabih ne bilo.

Ne molčitudi ne k tujem ugrehu, če vidiš, da se kaj slabega godi in predpostavljeni za to ne vedó: oče ali mati, gospodar ali gospodinja. Mnogo pregreh bližnjega se dandanes izgovarja in prikriva — celo pospešuje — sebi in drugim v časno in večno nesrečo.

Mladenič, živi tako, kakor boš želel, da bi bil živel na zadnjem uro, zakaj svet preide in njegovo poželenje; minil bom jaz, minil tudi ti, o, da bi se srečno videla oba v sv. nebesih. Amen.

— r.

Prilike Gospodove.

31. Bogatin in ubogi Lazar.

Luk. 16, 19—31.

Bil je neki bogat mož, kateri se je oblačil v škrlat in tančico in se je vsak dan imenitno gostil. Bil je pa tudi neki ubožec, po imenu Lazar, kateri je ležal pred njegovimi vratmi poln ran. Želel se je nasititi z drobtinami, katere so padale z bogatinove mize; a nihče mu jih ni dal; ampak tudi psi so hodili in so lizali njegove rane.

Prigodilo se je pa, da je umrl ubožec, in angelji so ga nesli v naročje Abrahamovo. Umrl je pa tudi bogatin in je bil pokopan v pekel. Povzdignil je pa svoje oči, ko je bil v trpljenji, in je videl od daleč Abrahamo in Lazarja v njegovem naročju. Tedaj je upil in rekel: „Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik, ker grozovito trpim v tem plamenu.“ Abraham pa je rekel: „Sin, pomisli, da si prejel dobro v svojem življenju, Lazar pa hudo; zdaj je ta oveseljen, ti pa trpiš! In vrh vsega tega je med vami in med nami velik prepad postavljen, da, kateri hočejo od tod k vam iti, ne morejo in tudi ne od ondot sem priti.“

Bogatin še reče: „Prosim tedaj, oče, pošlji ga v hišo mojega očeta; pet bratov namreč imam, da jim spriča, da tudi oni ne pridejo v ta kraj trpljenja.“ Abraham mu reče: „Imajo Mojzesa in

preroke, nje naj poslušajo.“ On pa je rekel: „Nikar, oče Abraham! ampak če pojde kdo izmed mrtvih k njim, bodo se spokorili.“ Rekel mu je pa: „Ako Mojzesa in prerokov ne poslušajo, tudi ne bodo verovali, čeravno kdo od mrtvih vstane.“

Da bodo s pričujočim letnikom vse glavne prilike dovršene, priobčimo še to priliko, ki je že po vsebini kakor nalašč primerna za konec, čeravno jo moremo tu le ob kratkem razložiti. Delimo jo lahko v dva dela. V prvem daljšem nam v kratkih a krepkih besedah lepo opisuje nasledke bogastva tu in v večnosti, kar se pa kaže še jasniše, ko se postavi v nasprotje revščini; v drugem dokaj krajšem delu pa pojasni pravi vzrok, zakaj je bogastvo tako pogubno.

Bogatin v priliki ni skopuh, nasprotno še potraten zapravljivec je; trdosrčnost njegova prihaja le odtod, ker sploh vse zaničuje, kar nima denarja. Ker si sam lahko privoščil v hrani in obleki, česar si le srcé želi, pozabi v svoji oholi ošabnosti, da imajo drugi tudi pravico živeti. Reveža pred vratmi še ne pogleda ne prevzetnež in v prenapeti imenitnosti se mu zdi nečastno, da bi se z beračem sploh ukvarjal in svojim ljudem ukazal, naj mu kaj dajo.

Ravno nasprotne nasledke pa ima revščina na svetu, mesto v tančice in škrlat je Lazar takorekoč zavil v hraste in skeleče rane, mesto imenitnega gostovanja si želi nasititi lakot z onimi miznimi ostanki, ki se na ulice zmečejo; mesto veselih častnih gostov ima gladne pse za neprijetno družbo, ki mu skeleče rane z lizanjem še bolestniše prenavljajo.

Kako vse drugače pa je v večnosti! Kako se spremeni vse — stanovanje in družba!

Drugi del nam pa v nadaljevanju pogovora med Abrahamom in bogatinom kaže pravi vzrok, zakaj je bogastvo tako zelo nevarno. Bogastvo namreč polagoma zakrknje srcé bogatinovo, da postane neobčutljiv za božje nauke in opominjevanja vesti. Bogatin misli zdaj, ko že čuti nedopovedljive bolečine v peklenskem plamenu, da bi njegovim otrpnenim bratom pomagalo, ko bi kdo od mrtvih jih prišel učiti in svariti. Pa Abraham pravi, da trdega bogatinovega srca bi tudi mrtvi ne omečili. Bržkone bi se izgovarjal, da so bile to le sanje in da mrtvi ni res prišel — pa bi še dalje spal svoje grešno spanje.

Saj farizeji, katerim posebno je Jezus to priliko namenil, so kmalu potem sami nekaj enacega doživeli. Prišel je res eden od mrtvih; Jezus sam ga je poklical rekoč: „Lazar, pojdi ven!“ In prišel je izmed mrličev, v katerih tovaršiji je že bil štiri dni. Pa menite, da je kaj pomagalo? Prav nič; ravno nasprotno — to jih je še potrdilo v njihovi trdovratnosti ter njih zavist in srd tako podkurilo, da so precej „sejo“ sklicali in po „kratki in burni debati“ sklenili, da mora Jezus umorjen biti, naj velja, kar hoče.

Prilika pa vsaka, kakor smo se do zdaj lahko dovolj prepričali, pomeni vselej kaj drugega, nego besede naravnost govorijo. Tako tudi tukaj. Bogatin, ki ima vsega zadosti, najboljši živčič pa najdražjo obleko, je izraelsko ljudstvo, katero si božjih dobrot — mi-

losti stare zaveze in posebej zdaj Jezusovih milosti noče v prid obrniti. Zato bo vekomaj zavrženo. Ubožec nam namestuje vse pagane, ki so sami sebi prepuščeni, zabredli v skrajno bēdo — ponižali so se do zaničljive živali — polni ran med psi vzdihujejo! Pa Lazar je skesan pagan, ki koprni po milostih božjih, pod katerimi se šibi miza izraelska, iz katerih pa — skoro bi rekli — izvoljenci „izjedi delajo“.

Življenje v večnosti je vzorno tako opisano, kakor bo v dopolnitvi, ko se bodo izveličani tudi v telesu veselili, zavrženi pa tudi s telesom trpeli. — Abrahama si mislimo pri mizi nebeške radosti; okrog njega se zbirajo vsi verni otroci, sedeč po judovski šegi kakor je sv. Janez slonel na Jezusovih prsih.

V moralnem oziru pa pomeni prilika to, kar Jezusove besede: *Blagor ubogim v duhu . . .*

Pogled na slovstvo.

Knjige „družbe sv. Mohorja“.

Bog družbo Mohorjevo blagoslavlja od leta do leta, narod jej vsestransko zaupa, gosp. poverjeniki, kakor sploh vsi dnhovniki in rodoljubi se zanjo prizadevajo, spretni in nadarjeni slovenski pisatelji jo podpirajo in tako družba, ko bi bili mislili, da je že na vrhuncu, še zmirom kar čudovito in nepričakovano narašča. Letos se je zopet pomnožila za 4490 članov: vlani jih je štela 41.552, letos 46.042. Ako se drugo leto z božjo pomočjo in po priprošnji sv. Mohorja zopet tako povspnemo, imela bo družba petdeset tisoč članov in v tem oziru obhajala prvi svoj jubilej.

Tako družbin oglasnik v »Koledarju« za leto 1890 oznanuje rast družbe sv. Mohorja in take upe stavi v prihodnost. — Z družbinim vodstvom veseli se teh radostnih vspehov vsak zavedni Slovenec in vsakdo bo trudoljubivo delal za to, da se tudi izpolni izraženo upanje. Knjige namreč, ki jih je družba letos dala svojim udom, zopet pričajo, da je odbor vestno in vrlo izvršil svojo dolžnost. Oglejmo si posamezne knjige in do cela se bomo prepričali o resničnosti teh besed.

1. „Življenje prebl. Device in Matere Marije in sv. Jožefa“, je prva letošnja družbina knjiga; to knjigo bo verni narod slovenski, poseben čestilec Marije in priden obiskovalec njenih božjih potov, posebno rad in s pridom prebiral; tembolj, ker nam ta zvezek v dokaj gladki in pravilni slovensčini podaja slovenska Marijina božja pota po Koroškem, Goriškem in Kranjskem, poleg tega pa tudi božja pota in cerkve posvečene sv. Jožefu po raznih krajih. Knjigo to krasé lepe slike različnih Marijinih podob, ki bodo pridobile berilu še več prijateljev — bralcev. Posameznosti nam sploh ni omenjati posebno pri tej knjigi, ker je kritika že pri prejšnjih zvezkih kazala tega spisa solučno in senčno stran. Le to smemo pristaviti, da je zvezek za zvezkom boljši in da se nam tudi gradivo v poznejših zvezkih zdí bolj kritično odbrano, kakor v prvih. — Blagor pokojnemu Volčiču, ki še tudi po svoji smrti tako krasno opeva Marijino slavo med svojimi rojaki!

2. „Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po besedah sv. evanĝelistov.“ Spisal Ivan Skuhala, knezoškof. duhovni svetovalec in župnik ljutomerski. — Knjiga ta je potrebna in prav primerno sestavljena. Življenje Gospodovo naj je namreč vzor našemu življenju; da se tem raje nanj oziramo in se mu tem gotoveje bližamo, treba, da ga imamo v lepi, celotni podobi pred seboj. Kar je raztreseno v sv. evanĝeljih ter tu krajše, tam obširnejše povedano, to je v tej knjigi zbrano po vrsti. Pa knjiga je tudi prav primerno izvršena. Pisatelj sam pravi v »Predgovoru«: »V besedi sem se naslanjal kolikor mogoče na prevod

slovenskega sv. pisma, v pisavi pa sem se oziral na priprosto verno ljudstvo, in zato sem tudi na čelu vsakega oddelka napisal kratek zapovedek ali kakšno potrebno pojasnilo; pridejane podobe pa bodo gotovo še več pripomogle, da bodo čitatelji laglje zapopadli, kar bodo čitali. «Knjiga bo gotovo v vsaki krščanski hiši mnogo koristila mladim in starim, kateri želijo Kristusovo življenje posnemati, za Kristusom hoditi, njegovi učenci biti ter večno zveličanje doseči. — Gledé podob nam je opomniti, da so sploh lepe, nekatere naravnost krasne; le o podobi »Jezus na križu« str. 196 bi omenili, da je nasprotna s tekstem sv. pisma na str. 198, kjer v tej knjigi beremo: Poleg križa Jezusovega pa je stala njegova mati... Stala torej in ne klečala, to navadno prezirajo umetniki, a naj je značilno za krščanstvo torej naj bi se v nabožnih knjigah tudi na podobi kazalo. — Pripomniti nam je le še željo, naj bi nam družba k tej knjigi preskrbela primeren komentar, ki bi posebno dobro došel bralcem družbinih knjig.

3. „Občna zgodovina“. Spis. Jos. Stare. — Zgodovino Staretovo naše ljudstvo jako rado prebira in kolikor bolj se nam bližajo novejši časi, toliko bolj so zanimive zgodovinske razprave; v tem zvezku se nam opisujejo boji, katere so združene evropske države bojevale zoper samosilnika Napoleona I., potem pa domače zgodbe družih držav v prvih treh desetletjih našega veka. Tudi ta zvezek služi zgodovinski resnici in se odlikuje z lepim domačim pripovedovanjem.

4. „Fizika ali nauk o prirodi s posebnim ozirom na potrebe kmetijskega stanu.“ Spisal Henrik Schreiner. — Fiziko pisati za kmeta pač ni lahko delo, kajti treba je, da ima bralec že neko mero vednostne izobraženosti, katere seveda posebno pri kmetovalcu ne moremo zahtevati. Vendar moramo reči, da se je pisatelj resno trudil nalogo svojo izvršiti v zadovoljnost Mohorjevih udov; pisana je knjiga po domače, v kolikor se dadó »prirodni pojavi« pripovedovati ljudstvu umevno, le semterje dahne nekoliko po tujsčini, n. pr. večkrat ponavljani »taisti«; jasne slike bodo marsikaj temnega pojasnile. Dasi že zdaj smemo reči, da bo ta knjiga v primeri s svojimi sestrami našla najmanj bralcev, vendar smo prepričani, da bo družba s pomočjo šole in učiteljev v tem oziru polagoma pojasnila prirodne pojave našemu ljudstvu ter s tem spodrinila tu in tam razširjeno praznoverje.

5. „Slovenske Večernice“ so stare in priljubljene znanke po slovenskih hišah, ki že dokaj let za pouk in kratek čas pripovedujejo raznovrstne dogodbe, povesti, smešnice, pravljice, pesmi, poučne razprave itd. V letošnih je na prvih 66 straneh dolga povest Pavline Pajkove: Do mačija nad vse! Povest nima na sebi sicer nič posebnega, vendar se gladko bere in zanima braleca do konca; velika gostobesednost, rekli bi ženska, ne množi cene te povesti. Pisava je preveč pretrgana, vsaki drugi, tretji stavek ima že svoj odstavek, to moti oči in trga povest. Zanimivi so dalje podatki o pošti in nje zgodovinskem razvoju, šaljivi spis o biriču Jurju; lepi vzgledi pridnosti, varčnosti in podvzetnosti, žal, da niso vzeti iz življenja našega ljudstva itd.

6. „Koledar za l. 1890“ donša poleg koledarske navadne tvarine dve povesti; prva je sicer dobro osnovana in izvršena, le preveč se po nepotrebnem vleče pripovedovanje; druga pa je posebno dobra; opisuje se nadalje Trst, ki se v knjigi kaže tudi v lepih podobah, spomenik je postavljen vrlemu pokojnemu kanoniku Debeljaku; zanimiv in pregledno je sestavljen razgled po katoliških misijonih. Temu sledi še nekaj poučnih spisov in »razgled po svetu«. — Drugi del obsega imenik udov in družbeni oglasnik, ki vabi Slovence tudi za prihodnje leto v družbo. Med drugimi knjigami napoveduje, da bo družba izdala pastirske liste Slomškove ter izreka nadejo, da bo prav posebno ta knjiga vlekla ude v prihodnjem letu. Iz vsega srca želimo zlasti duhovniki in tudi delajmo, da bo Slomšek prihodnje leto po svojih pastirskih listih govoril petdeset tisoč vernim Slovincem!

—n.

